İşgalciler defolup gidene kadar rahat yüzü görmeyecekler

B ugün İsrail işgali altındaki Filistin topraklarında, Filistinlilerin dörtte biri kamplarda yasiyor. Kendi anayurtlarında, toplama kamplarında tahta ve tenekelerden yapılmış kulubelerde adeta sığıntı gibi yaşamaya zorlanan Filistinliler, buralarda sürekli olarak İsrail işgal kuvvetlerinin baskı ve terörüne maruz kalıyorlar.

İşgal altındaki Filistin topraklarında nüfusun ezici çoğunluğunu ise 24 yaşın altındaki genç kuşak oluşturuyor. İşte bu gençler helikopterlere karşı sapanla, makineli tüfeğe karşı taşlarla, panzerlere karşı ise işgale karşı bağımsızlığın ifadesi olan kinle dolu yumruklarıyla sokaklara dökülerek, varolma mücadelesi veriyorlar. Sırf gençler mi? Hayır. Kadınlar, ihtiyarlar, hatta çocuklar bile bu direnişe aktif olarak katılıyorlar.

Bu sayımızda direnişi sürdüren gençlerin durumunu ve son gelismeleri, kamplardaki yaşamın canlı tanığı olan 17 yaşındaki Ghassan'ın ağzından aktarıyoruz. El-Een mülteci kampında yapılan röportaj F. Almanya'da çıkan gençlik dergisi "Elan"ın 88/3 tarihli sayısında yayınlandı

m - Doğuştan bugüne kadarki yasamını mülteci kamplarında geçirdin. Bir gün bu durumun değişeceğine inanıyor

- Evet. Başka bir yaşam tarzi tanimiyorum, fakat onu tasavvur edebiliyorum. Bunu sadece hayal etmiyorum, aynı zamanda istiyorum. Ve durumu değistirmek benim

Burada hepimizi birleştiren şey şu: Biz birlikteyiz, çünkü

srail'de hiç bir

malidir. Hatta bu

söz, hepsini de vurup öldürme

anlamına gelebilir." Siyonist

devletin siyasal liderlerinden

ve parlemento üyesi olan Me-

in Khane, aynen bu şekilde

konuşmaktadır. Faşist ve ırk-

cı Khane, İsrail'de "çılgın ha-

ham" lakabiyla anılmaktadır.

lemlerini desteklemektedir.

Böylece hem Khane'nin kişili-

ği, hem de ideolojisi İsrail'de

oldukça sevilir hale gelmiştir.

Su soru sorulabilir: Khane

"İsrail ve Filistin Siyasi

Raporu" adlı İsrail dergisinin

kanısına göre, genç İsrailliler

çocukluktan başlayarak, Kha-

ne'nin insandan nefret eden fi-

etken olmaktadır. İsrail'deki

cadele. Başka bir seçeneğimiz yok. Gerçekten herşey bize bağlı: Ailemize yeterli yiyecek temin etmek, aylarca hapiste yatan bir tutukluyla yahut yakınıyla dayanısmada bulunmak, yahut askerlerce aranan bir kişinin saklanması gibi... bunlar bizden başka hiç kimsevi ilgilendirmiyor.

Biz Genclerin özel görevleri var; Mesela, eğer bir askeri konvoy kamplardan birini basmaya tesebbüs ederse, onlar gidene kadar sayunmamızı örgütlüyoruz. Araba lastiklerini yakıyoruz, taslardan, yahut da elimize o anda ne geçerse bunlarla barikatlar kuruyoruz. Bazılarımızın sapanları

- Okul durumun nasıl, mesleğin yahut eğitimin?

□ - Tabii 13 yaşına kadar ben de okula gittim. Ondan sonra herhangi bir iş aradım. Pazarda satıcılara yardım ettim, ya da inşaatlarda çalıştım. Belli bir mesleğim hiç olmadı. Eğitimi de hiçbir zaman düşünmedim. Herşeye rağmen yaşayıp gidiyoruz işte. - İsrail gazetelerini okudu-

yine de pek çok insan mülteci kamplarındaki "alışılmış" vasam biciminin nasıl olduğunu herhalde bilmiyor. ğumuzda, hemen anlaşılıyor Bilinecek bir şey yok

baska bir yaşam için mücade-

le ediyoruz. Çünkü sefalet ve

baskı sürüp gittikçe, biliyoruz

ki, birşeyler değişmek zorun-

■ - Bu sıralar dış ülkelerde

basın, süren direnişler nede-

niyle isgal altındaki bölgeler

hakkında bilgi veriyor. Fakat

Namlunun ucundan

Filistin'i görmek!..

ki, isgalciler özellikle genç Filistinlilerden çok çekiniyorlar. Sizin için "asi, provokatör, terörist" diyorlar. Ne düşü-

Onlar halkın tamamın dan korkuyorlar. 20 yıldan beri bizi yok etmeye uğraşı vorlardı ve simdi ise muazzam bir direnişe tanık oluyor-

Acık ki biz gençlerin özel görevleri var: Mesela, eğer bir askeri konvoy kamplardan birini basmaya teşebbüs ederse, onlar gidene kadar savunmamızı örgütlüyoruz. Araba lastiklerini yakıyoruz, taşlardan, vahut da elimize o anda ne geçerse bunlarla barikatlar kuruyoruz. Bazılarımızın amatörce yapılmış sapanları

Taşla karşı koymak, İsraillilerin aradığı birini gizlemek icin en azından bizim zaman kazanmamıza yardımcı oluyor. Eğer bazan İsrailliler az olurlarsa, bir protesto gösterisi ile kampı basmaları engellenebiliyor. Bir yerde birşeyler oluvorsa gençler orada: Protesto gösterilerinde, yahut - Ya intikam'

☐ - Hic kimse burada yalnız

değil. Eğer takip ediliyorsan

herkes sana yardım eder.

ni alıp doktora götürüyor ve

kimin fazla bir şeyi varsa

kemizi ve özgürlüğümüzü is-

tiyoruz. İşgalciler gitmek zo-

runda. Biz intikam almak is-

dürülen savaşın bir gün sona

lemek zor. Bu direnisimiz is-

rail'e sunu gösterdi: Burada

kaldıkları sürece, bizi sürgün

- Bilmiyorum. Bir şey söy-

tutukluların serbest bırakılmasını talep etmek için kadınların hapisane önlerine toplandıkları zaman vb. böyle

Herkes yardım ediyor bize. Eğer askerler bizlerden birini ariyorsa, her aile arananı gizlemeye hazırdır.

- İsrail'e karşı kin besliyor - Evet. Kin besliyorum.

Rejime ve vahşice döven askerlere karşı da. Bize şimdi burada yapılanlar Alman faistlerinin Yahudilere yaptık-Jarinin avnisi. Benim vasimda olan her genç, en azından bir defa hapse girmiş, ölesiye dövülmüş, yahut da askerlerin gaz bombasına, plastik kursununa hedef olmuştur; yaralanmış, bir kaç kemiği kırılmıştır. Böyle bir durumda olur da nasıl kin beslemezsin?

rada kesinlikle barış olmayacak. Direniş sadece bu kampta, yahut Nablus civarında devam etmiyor. İsgal altındaki bütün topraklarda esnaf ve isciler sokaklara dökülüyorAkın Celiker

"Bir değil.

iki kere

düsünmek"

Sayfa 2

ğrenci derneklerine

baskıların her geçen

gün arttığı bir dönem-

deyiz. Gençliğin 1983'den bu

yana avukatlar, idare mahke-

meleri, kaymakamlık, valilik,

dernekler masası arasında kos-

turup, binbir emekle kurduk-

ları öğrenci derneklerine yapı-

lan baskılar, derneklerin kapı-

larına birer kilit vurma hede-

1987 Nisanında ANAP mil-

letvekili İsmail Dayı'nın hazır-

ladığı "Tek Tip Dernek Yasa

Tasarısı," öğrenci dernekleri-

nin kampanyalari sonucu

Meclisten çekilmiş, ancak ko-

misyondan çekilmemisti. İkti-

dar, şimdi benzer bir tasarıyı

biraz daha allayıp pullayır

Meclise sürmek için fırsat kol-

YÖK Baskanı İhsan Doğra-

macı, geçtiğimiz günlerde yap-

tığı bir açıklamada, 2000 kişi-

lik okullarda 50 kişiyle çalış-

ma yapan öğrenci dernekleri-

nin faaliyetlerinin durdurul-

fine yönelik.

Cengiz Uygur

Genc Insan

Sayfa 10

AYLIK GENÇLİK GAZETESİ

İktidarın "tek tip dernek yasa tasarısı"na karşı:

Genclik

ÖĞRENCİLER, UYANIK OLALIM

komşusunun çocuğuna veri-Biz birlikteyiz, cünkü İstediğimiz her şey bizim baska bir yaşam için doğal hakkımız. Biz kendi ülmücadele ediyoruz. Cünki sefalet ve baskı sürüp gittikçe, biliyoruz ki, birşeyler değişmek temiyoruz, sadece ülkemizde yaşamak istiyoruz. İşgalciler

> lar. Mücadeleye hazır olmavı bilmek ve uzun zamandır boyun eğmeye zorlanmak da insanları cesaretlendiriyor. Biz bunun kanıtıyız. Olanlar da herşeyden önce İsrail'e gösteriyor ki, işgalciler defolup gidene kadar rahat yüzü

Işgal altındaki kamplarda yaşam

altındaki Arap toprakları" olarak adlandırılan yerlesim bölgelerine 1967'lerde, hatta 1947'lerden hemen sonra, kaldıkları topraklardan buralara sürülmeye başlandılar. Bu yöntemle Filistinlilerin asimilasyonunu sağlayacağını uman İsrail yönetimi, şimdi bu kampların tümden dağıtılmasını ve Filistinlileri başka bölgelere sürerek, asimilasyonu ürdürmeyi amaçlıyor. Fakat sgal altındaki topraklarda ayardır cereyan eden olayların icik olarak gösterdiği üzere, ivonistlerin bu isteklerinin kursaklarında kalacağa benziyor. Çünkü 20 yıldır işgal al-

Bunun sonucu olarak, yük- gelişerek artmış, genç nesille- dan dahi tamamen mahrum. kendi anayurtlarında mahpus Arap bırakılma- rın tarihi tamamıyla dışarıda sekokul ve üniversitelere giren- re taşınabilmiş; anayurt olarak Bu kamplardaki en kötü yaşamına mahkum ediliyorlar. lerin beyinleri zaten siyonist ideoloji ile zehirlenmiş durum- ları toprakları ne olursa olsun lerin güvenliği"ni sağlayan, gi-Araplarla ilgili herhangi bir dadır. Bazıları psikolojik açı- terketmek istemiyorlar.

hudi çocuklarının Arap kom- olarak gelişirler. 15-18 yaş grubu İsrailli sine son vermesini zorunlu göşularına nefretini geliştirmek için konmaktadır. Dahası ders gençler arasında yapılmış bir rürken, yarıdan fazlası da İskitaplarında Aran kökenli İs- araştırma bu bağlamda önem- railli Arapların Yahudilerle timiyle ilgili bütün sistem için- tındaki Filistin topraklarında- olaylar da açıkça gösterdi ki rail yurttaşları ile komşu Arap lidir. Ortaya çıkan sonuçlar, eşit haklara sahip olmamasın- de tayin edici bir rol oynamak- ki son direniş ne zaman baş- Filistin halkının kendi kaderini Khane şimdi yükseklerden uç- ülkelerindekiler arasında bir İsrail gençliği arasındaki fana- dan yanaydı. maktadır. İsrail gençliğinin en ayrım yapılmamaktadır. tizmin, sosyologların sandığınaz % 40'ı onun görüş ve ey- Araplara karşı düşmanlık genel olarak geliştirilmektedir. mektedir.

aşırı olursa olsun, İsrail'de uyum içindedir. İşte bu, ülke- ratik görüşlere sahipti, % 37'si duğu sorulan kız, "hepsini de tüfek deliğinden görmeye alış- listinli anında ölüyor. Bir gün halkı siyonist baskı ve katlıa-1980'ler İsrail'inde tipik bir oldeki egemen çevrelerin düşüngu mudur yoksa bir raslantı cesi böyledir, yani herşey militarizasyon içindir. İsrail'in bütün tarihi, topraklarını genişletmek amacıyla yaptığı savaşların tarihidir.

Khane'nin fikirleri ne kadar

toprakları üzerinde yaşayanla-

Okul ders kitaplarında

tutulmaktadır.

da İsraildeki Yahudi çocuklakirlerini benimsemek için eği- rın çoğu "Yahudi olmayan" herşeye düşman gözle baktilmektedirler. Resmi eğitim

sistemi, burada esas yardımcı maktadır. okul öğrencileri coğrafyayı kısaltılmış şekliyle öğrenmekte den geçmektedir. Gençlik örolup, okuldaki ana konu "İsrail Ülkesi'nin Öğrenilmesi'-'dir. İsrailli çocuklar yaşadıkları bölgenin gerçek tarihini Mein Khane'nin başkanlığınöğrenmemektedirler. Bunun daki Kach Partisi'nin gençlik yerine Antik Çağ'da o yörede- gurupları örgütüdür) "Yahuki yerleşim günlerinden başla- di üstünlüğü" fikrini ileri süvarak "Yahudilerin Tarihi"ni rerek, öğrencilerin kafalarını ezberlemek zorunda kalmak- bu ideolojik konulara doldurta, son iki bin yıldır Filistin maya zorlamaktadır.

bilgi yer alırsa bu mutlaka Ya- dan tam fanatik ve şovenist

esen genel politik düşünce ile ların dörtte biri anti - demok- Araplara karşı tavrının ne ol- liler Arapları yalnız makineli Arabanın içinde bulunan 4 Fi- çizmesi altında inleyen Filistin Hıristiyanların haklarının kı- öldürmek" istediğini söyleye- tırılmaktadır. sıtlanmasında ısrar ederken, rek yanıt vermişti. % 60'ı Müslümanlara yurttaş-

Böylesi bir eğitim sonucunda

Orta okullardaki bütün öğrenciler, zorunlu askeri eğitimgütlerine üye olanlar (en büyük örgütleri, dinsel fanatiklerin B'ne Akira örgütü ile

Bu, Khane'nin aşırılığı ile

"Yahudi olmayan" herşeye düşman gözle bakılıyor

GELİŞTİ?

Kendi yurtlarında sürgündeler

Olayların yoğun olarak de- eden İsrail askeri birliklerinin da acil bir çözüm bulunması vam ettiği Gazze Şeridi'nde estirdiği terör geliyor. İşgal için zorluyor. Direniş bölgebugün 600 bin insan yaşıyor; kuvvetleri istediklerini araya- sinde Filistinlilerin direnmeye bunların % 60'ı barakalarda bilirler, ateş edebilirler. Yani kararlı olduklarına, tüm Filis kalıyor. Barakaların yapılan- işgal altındaki topraklarda iş- tin halkının birlik içinde dire-Filistinlilerin özgürlük bilinci ması ve bugünkü durumu çok galcilerin tam bir keyfiliği ege- nerek, özgür ve bağımsız bir yokedilemediği gibi, üstelik kötü. Asgari insani koşullar- men ve Filistinliler buralarda Filistin devleti için mücadele bildikleri ve üzerinde yaşadık- koşulların başında ise "cadde-

riş ve çıkışları sürekli kontrol yönelik politikasını eleştirme- mamiyle militarist olan politi-

kasının bir sonucudur. Ordu, genç İsraillilerin eği- şet haberini oluşturan, işgal al- cadelesi açıkça cevaplıyor. Son tadır. Eğitim çizgisi herkes ta- ladı? Olaylar nasıl gelişti? özgür biçimde tayin etmesi ve Soruşturmayı yapan dergi- rafından bilinmektedir. İsrail Bunları kısaca bir özetleyelim. kendi bağımsız devletini kurdan daha fazla arttığını göster- nin yöneticilerini bu bulgular- ordusu, dış ve iç cephelerde Geçtiğimiz yılın Aralık ayın- ması hakkı tanınana dek müdan çok hayrete düşüren ise 15 hükümetin Arap aleyhtarı po- da Jabaliyeh'de bir askeri cadele sürecek. Bir Amerikan dergisinin yaşındaki İsrailli bir kız öğren- litikasının etkin olmasını sağ- araç, içinde Filistinlilerin buyaptığı soruşturmaya katılan- cinin samimi bir itirafıydı. layan bir araçtır. Genç İsrail- lunduğu bir arabaya çarpıyor.

Araplara sadece savaş ala- kitlesel bir gösteri yapılıyor. nında değil, her yerde kötü Gösteri vahşice bastırılıyor. lık haklarının tam olarak ta- Yahudi öğrencilere uygulanan davranılmaktadır. Uluslarara- Kan akıyor. İki genç Filistinli nınmasına karşıydı. % 44'ü, eğitim sisteminin sonucudur. sı örgütlere göre, İsrail devlet bu gösteride vurularak öldürü-400 Arap yerleşim birimi orta- işgal altındaki Gaze, Ürdün

lülerin elinden almışlardır. mamakta, bundan ruhları ve ediyor. kafaları ırkçılık ve şovenizme zehirlenen Yahudiler de belli olmayan bir çatışma gö- ancak mücadeleyle ve birlikte paylarını almaktadır.

dan Türkçeleştirildi)

dan yok edilmiştir. Ürdün, nehrinin batı kıyısı ve Kuzey kuşağın depolitize ve demora-Batı Yakası ve Gazze Şeridin- Kudüs'te ve başka bölgelerde lize olduğunun, özgürlük ve deki işgal yılları boyunca hemen protestolar ve direniş- bağımsızlık bilincinin iyice kö-(1967-1987) askeri üniformalı ler başgösteriyor. Her gösteri siyonist yağmacılar, 2,7 mil- İsrail askerlerinin zoruyla ve du. Şimdi siyonistlerin bu hayon dönüm toprağı Arap köy- insanlık dışı yöntemleriyle bas- yallerini işgal altındaki topraktırılmaya çalışılıyor. Bugüne larda yetişen genç Filistinlile-Böylesi cinai eylemlerle İs- kadar ölenlerin sayısının iki rin fırlattıkları taşlar parçalırail egemen çevreleri sadece yüzü aştığı tahmin ediliyor. Ve yor. 20 yıldır kimlikleri yırtıl-Araplara acı çektirmekle kal- direniş aralıksız olarak devam maya çalışılan bir halkın yedi-

sonra kazanın olduğu bölgede medi. Direniş zaman zaman kabardı, bazan da hiç direniş olmayacakmış gibi sessizlik hüküm sürdü. Hatta bu sessizbasının, hükümetin Araplara Ayrıca bu İsrail devletinin ta- olarak var olduğu süre içinde lüyor. Yine birkaç gün sonra lik siyonistlerde, işgal altındaki yeni yetişen genç Filistinli reldiğinin hayalini bile doğursinden yetmişine başkaldırısı, Henüz nasıl sonuçlanacağı özgürlüğün ve bağımsızlığın

BU DRAM DAHA

NE KADAR SÜRECEK?

Aylardır bütün ülkelerin ba- nı yıllardır İsrail işgaline kar-

sın ve yayın organlarının man- şı direnen Filistin halkının mü-

bu gelenek; 12 Eylül darbesiyle iktidara el koyan MGK tarafından, işçi ve emekçilerin rünümü veren bu durum Filis- kazanılacağını ve zaferin zor ellerinden alınan diğer hakla-(Tarihçi Andrey Şumilin'in tinlilerin anayurtları için ver- ama çok uzak olmadığını gösrı gibi yok edilmek istendi. 1 SPPP 12/1987'deki yazısın- dikleri mücadelede Filistin so- teriyor. Zafer Filistin halkının Mayıs eylemleri yasadışı sayılrununa uluslararası platform- olacak... dı, 1 Mayıs mitingleri nedeniy-

Ayşe Ak

Danny Kaye,

Lucrezia Borgia

ve Rigoletto'ya

dair...

Sayfa 5

Sayı: 5

Doğramacı, geçen seneki tasarıdan cok farklı olmayan bir göre bütün öğrenciler, okula kayıt oldukları anda, öğrenci

ması gerektiğini söylüyordu. mıyla gerçekleşecek, üyelerden önleyerek okul yönetimine baaidat toplanamıyacaktı. Buna dernek genel kurulu yapabilmek için önce 1500 kişiyi sığdıracak bir yer bulmak ve taderneğinin de doğal üyesi ola- bi 1500 kişiyi toplamak gerekcaklardı. Genel Kurullar, ya- ti. Dernekleri işlemez hale ge-

rıdan bir fazla üyenin katılı- tirmek ve aidat toplamalarını

İstanbul'da bir araya gelen dergi yöneticileri 1 Mayıs'la ilgili olarak cekebilirdi. Ne de olsa demokrasiye geçiyorduk (!) ve AT'-

ğımlı kılmak amacını tasıyan bu tasarı, Doğramacı'nın ifadesiyle Mayıs ayında TBMM'ye sunulabilirdi. Bir başka deyişle iktidar, eski yemeği ısıtıp tekrar önümüze sürmeye ka-

Ancak 1 günde Türkiye'deki bütün öğrenci derneklerinin kapılarına kilit vurmak dikkati ye üye olmaya kararlıydık. Bu yüzden de önce kamuoyunda öğrenci derneklerini dış mih-

rakların vönettiği volunda ha- ma Demokrat Arkadas, Gü-Devamı Sayfa 15'de neşe Çağrı ve Yarın dergisin-Bu sistem yanlış!

Arif Damar: olmaz.

len bir olayı aktara-yım: 1980'den sonra, 12 Eylül'ün en sıcak günlerinden bir gündü. Otobüsle Ka-Bostancı'ya gidiyordum. Güvenlik görevlileri Tüccarbaşı'nda otobüsü durdurdu. Birkaçı içeri girip gençlerin aşağıya buyurdu, söyledi. Ben de bir-

Burjuvazi, üniversite öğreniminin giderek seçkinleşmesini sağlamak için paralı öğretimi geliştirmektedir.

kadar konus" felsefesi, eğitimde "paran

Toplumda giderek yaygınlaşan "paran

kadar oku" anlayısını getirdi.

Yüksek öğrenim sorunu, genei toplumsal sorunlardan ayrı olarak ele alınamaz. Fırsat eşitsizliklerinin boyverdiği alanları incelerken görüyoruz ki, bu eşitsizlik toplumdaki genel eşitsizlikten kaynaklanmaktadır.

Soruşturmayan, tartışmayan, araştırmayan sadece uygulayan, teknoloji üretmeyen sadece aktaran gençlik yetiştirme sistemi uygulamaya geçirilmiştir.

"Helikoptere karşı sapan, makinalı tüfeğe karşı taş, işgale karşı direniş!.."

17 yaşındaki Filistinli genç Ghasson'la yapılan röportaj.

N.Yıldırım

Milli Eğitim'de destur

"Türk'üm.

doğruyum,

gericiyim'

Sayfa 4 Liseli Gençlik'te

Arastırma Servisi

ÜSS sonuçları:

"Paran

kadar oku!"

Sayfa 8-9

(KDV dahil)

en azından bir defa hapse girmiş, ölesiye dövülmüş, yahut da askerlerin gaz bombasına, hedef olmuştur.

Benim yaşımda olan her genç, Bu direnişimiz İsrail'e şunu gösterdi; burada kaldıkları sürece, bizi sürgün edip öldürdükleri sürece burada kesinlikle barış olmayacak.

slogan varısına dönüsen tayır-

bir olumsuzluk olarak kendi

16 Mart'ı Unutmayacağız!

lardır uyguladığı baskı ve öğrenci katliamı üzerine göyıldırma politikası artık sökrüşlerini açıkladılar. Yaklaşık müyor. Yaratılmak istenen 1500 kisinin katıldığı gecede gencliğin fasizme teslim olmayacağını hep bir ağızdan hay- ni gösterirken yaşadığımız dörulmak istenen değerlere sımsıkı sarılıyor. Gençlik kendine kırdılar, faşizme karşı omuz biçilen kefeni yırtıp, geçmişiomuza belgisini vükselttiler.

ne ve geleceğine sahip çıkıyor Yaşanan onca tecrübe ve denevim birikimiyle, bilimin yol göstericiliğinde veni mevzilere, yeni kazanımlara doğru hızla ilerliyor. İşte 15-16 Mart gece ve eylemleri bunun en somut göstergesi olarak yaşadığımız dönemde gençliğin mücadelesi açısından büyük önem arze-Bundan 10 yıl önce 16

Mart'ta katledilen öğrencilerin anısına biraraya gelen gençlik dergileri İstanbul Dünya sinemasında bir anma toplantısı düzenlediler. Hukuki sorumluluğunu Gençlik Dünyası gazetesinin üstlendiği gecede, Gençlik Dünyası, Yeni Aşa-

"Edebiyat" la devrim akın, önce başıma ge-

dıköy'den, Ziverbey yoluyla inmelerini, yaşlıların oturmalarını yerlerinde kalmalarını den yekindim, kalkıp aşağıya inmek istedim. Ama hemen aklım başıma geldi. Yaşlı bir insan sayıldığımı, genç olma-

dığımı düşündüm. Ama yine de genel anlamda gençlik diye bir olgu var. Sözkonusu kesime sanıyorum yetişkinlik dönemini geçirmiş yani yaşı 18 den başlayıp 35'le sınırlandırılabilecek bölümdeki insanlar, insanlarımız düşünü-

Önce gençliğin belli bir toplumsal sınıf olmadığını anımsayarak söze başlamalıyız. Evet, gençlik somut olarak okulda ve üretimde yer alıyor. Sanıyorum bizim burada söz

Kuşkusuz üretimde çırak ya da işçi, usta olarak emekçi konumda bulunan lise ve üniversite yaşında olan yüzbinlerce genç var. Ama ben özellikle emekçi kesimin değil öğrenci kesimle ilgili kimi düşünceler ileri sürmek kimi düsünceler geliştirmek isteğindeyim. Emekçi gençliğin sorunlarına ilgisiz kalışımdan değil bu. Ama böyle bir yazıda bütün bu sorunlarla ilgili geçerli sa-

daha çok öğrenim çağındaki

gençliği olacaktır.

liseden de fazla üniversite

edebiyat olduğu göz önünde

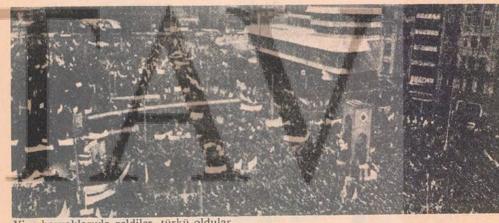
yılabilecek söz söylemek ola-

naklı değildir. Ayrıca benim

özel ilgi alanımın sanat-

Devami Savfa 15'de

1 MAYIS GELENEGI YAŞATILACAK

Yine bayraklarıyla geldiler, türkü oldular şçi sınıfının, 8 Saatlik İşgü-

"Siyasi dergiler ve nü mücadelesinden doğan; gençlik dergileri karşı, "uluslararası Birlik Müolarak bizler; bütün cadele ve Dayanışma Günü" okurlarımızı da olan 1 Mayıs" yaklaşıyor. (...) Uluslararası işçi sınıfının bir harekete geçirerek parçası olan Türkiye işçi sınıfı böyle bir çabaya da 1 Mayıs geleneğini, 1900'sonuna kadar katılım lü yıllardan günümüze dek değişik biçimlerde yaşattı, yaşave destek tıyor. 1976'da DİSK'in çağrısı ve sosyalistlerin, devrimcilerin çabası ile kitlesel biçimde yüzbinlerle alanlara taşınan

sağlayacağımızı bildiriyoruz." le DİSK yöneticileri, işçi tem-

silcileri ve devrimciler yargı-Bu yıl 1 Mayıs'ı devrimci özüne uygun, daha kitlesel ve güçlü biçimde yaşatmak temel

bir görev olarak önümüzde

İş'e bağlı ve bağımsız sendikaların 1 Mayıs'ı beraberce yaşatma kararına varmalarını ve beraberce bu geleneği sürdürme çalışmalarının günümüzün görevi, sorumluluğu olduğunu düsünüvoruz.

Siyasi dergiler ve gençlik dergileri olarak bizler; bütün okurlanmızı da harekete geçirerek böyle bir çabaya sonuna kadar katılım ve destek sağlayacağımızı bildiriyoruz.(...)

duruyor. Artık salonları aş-

mak, 1 Mayıs'ı alanlara taşı-

Biz aşağıda imzaları bulu-

DİSK yöneticilerinin ve ile-

rici yönetimlere sahip Türk-

mak zamanı gelmiştir.(...)

nan dergiler olarak;

Bizim gençliğimiz de başta

Bir değil, DÜŞÜNMEK iki kere

İnsanların kendi kendilerine yakıştırdıkları yüksek sıfatlara göre değil, yaptıkları işe göre değerlendirilmesi ilkesi, dernekler ve öğrenci hareketi içinde geçerli bir ölcü olabilir.

Akın Çeliker

ürkiye demokratik öğrenci hareketinin nereye doğru gittiğine ve ne yapılması gerektiğine dair sorular artmaya başladı. Derneklerde ve birebir öğrenci sahbetlerinde mevcut durumun sorgulanması düne göre daha da yoğunlaştı.

Tabii bu özeleştirel tavır

Güçlü yanımız olarak nitelenebilecek bardağın dolu tarafı ile, zayıf yanımız olan bardağın boş tarafı arasındaki mesafe ve açıyı nasıl ölçebiliriz.

herkes için geçerli değil. "Mücadelemiz yükseliyor" edebiyatı bazı arkadaşlarımızın başını döndürmeye yetiyor. Sanki mücadele hiç alçalmaz, ya da hiç geri çekilmezmiş gibi düşünülüyor.

Ne acı ki hiç bir grup Türkiye öğrenci hareketinin mücadele ve eylem grafiğinin gerçekten yükselmeye başladığı söylenebilir. Hatta mevcut zaafların bir büyüme hastalığına tekabül ettiği de ileri sürülebilir. Nesnel olarak öğrenci hareketinin kendi doğal zereddetmeyecektir. mininde yürüdüğü tesbiti ya-

pılabilir, vb... Bütün bunlar doğru ancak eksik tesbitlerdir. Peki eksik olan nedir? Doldurulması gereken boşluklar nerededir? Güclü vanımız olarak nitelene-

İFÖD Başkanı

Ü İktisat Fakültesi öğren-

L ci derneğinin kuruluş çalış-

maları 1985 yılında başladı.

Kuruluş çalışmaları idare ve

polis tarafından bilinen yön-

temlerle engellenmeye calisil-

dı. Bir çok derneğin kuruluşu

önünde engel oluşturan

YÖK'ün 59. maddesi yani

Rektörlük izni İFÖD içinde

gündeme geldi. İ.Ü Rektörlü-

ğüne izin için başvuru yapıldı-

ğında alınan cevapta böyle bir

izin vermeye yetkili olmadık-

larını belirtiyorlardı (doğrusu

da bu). Ancak Dernekler Ma-

sası ben anlamam İçişleri Ba-

kanlığı'nın genelgesi Rektör-

lük izni gerekir diyordu. Bu-

nun üzerine idare mahkemesi-

ne dava açıldı. Dava İFÖD'-

ün lehine sonuçlandı. Aynı za-

manda Cumhurivet Saveihği

IFOD'e kapatma davası açtı.

Bir başka "talihsizlik" de ida-

re mahkemesinin kararı Kay-

makamlığa tebliğ edilecek yer-

de Belediye Başkanlığı'na teb-

liğ edildi. Bu nedenle İ. Mah-

kemesi kararı ne bize ne de ka-

patma davası açan savcılığa

Tahsin Berk

safe ve açıyı nasıl ölçebiliriz?

İnsanların kendi kendilerine yakıştırdıkları yüksek sıfatlara göre değil, yaptıkları işe göre değerlendirilmesi ilkesi, dernekler ve öğrenci hareketi için de geçerli bir ölçü olabilir.

ğın boş tarafı arasındaki me-

Önümüzde bireylerin ve grupların iradesi dışında belirlenmiş bir öğrenci gündemi

Bunları bütünsel açıdan;

1-) 12 Eylül politik rejiminin, YÖK sisteminin ve mevcut hükümtin, öğrencilere yönelik saldırı ve sindirme politikalarına karşı durulması, alternatif politikanın üretilip, geliştirilmesi,

2-) Birim derneklerini koruyup sağlamlaştırarak daha üst düzey merkezi bir örgütlenmenin yani Türkiye Öğrenci Birliği'nin yaratılmasını başarmak, öğrencilerin akademikdemokratik örgütlenmesini bir

"Pasifist" damgası yememek için politik eylem anlayışının demokratik öğrenci dayatılmasını cesaretle

daha gaspedilmeyecek ölçüde kökleştirmek! olarak somutlamak mümkündür.

Öğrenciler mevcut durumlarını gerçekten değiştirmek istiyorlarsa gündemi değiştirme-

İFÖD'ün ilkeleri ve

vermeyerek, "yanlışlıkla" Be-

lediye Başkanlığı'na gönderi-

len tebliğin geri dönmesi bek-

çalışma tarzı

ile, zayıf yanımız olan barda- nin bu iki biçimine etkin olarak katılmalıdırlar, Ancak kendilerini ve derneklerini bu objektif ölçülere göre sağlıklı değerlendirebilirler. Her öğrenci kendi toplumsal ve insa-

ni kimliğine ancak böyle sahip

çıkabilir. Bunu becerebilmek

için, ille de devrimci olmak ge-

İşçilerin zoruyla Türk-İş yönetimi bile genel yemek boykotu yapabiliyorsa, devrimcilerin vönetimindeki öğrenci hareketi neler yapabilir bir düşünün!

Ne var ki, tam da bu noktada kıyamet kopuyor, feryatlar yükseliyor. Öğrencilik ile devrimcilik, öğrencilerin gündemi ile devrimcilerin gündemi birbirine karıştırılıyor.

Önce derneklerin kurulusuna ilişkin, sonra derneklerin niteliğine ve nasıl çalışacağına ilişkin, şimdi de eylemlere ilişkin olarak siddetli ic tartısmalar yapılıyor. Kendiliğindenlik ve moda her şeyi belirliyor. Öğrenci hareketinin bugünkü yeni durağında eylem fetişizmi bir tavır ve bir duygu olarak herkesi sarıyor. Şimdilerde ne yapmalı sorusuna veri-

len en yaygın cevap "Eylem yapmalı" oluyor. Daha bir kaç ay aynı soruya verilen cevap "Once ilkelerde anlaşmaşeklindeydi. Demek ki şimdi daha ilerideyiz ve ayaklarımız, toprağa daha sağlam basıyor. Gerçekten öyle mi? Öğrenci hareketi büyüyüp gelişivor mu? Yoksa her durakta sayımız azalıyor, "otobüsün içindekiler" boşalıyor mu? Sosyal pratik temel, ayırdedici ölçüt olduğuna göre biz de öğrencilerin ve derneklerin ev-

lemlerine bir bakalım. Öğrenim döneminin neredeyse sonuna geldik. "YÖK'e HA-YIR" diyen onbinlerce öğrenci olduğu halde bu öğrenim yılında YÖK'e karşı neler yapabildik? Yanıt, başarısız bir imza kampanyası. Birim derneklerine üye bütün öğrenciler tek merkezi örgütün, Türkiye Öğ-

yetindiysek bunun doğal sonucu olarak simdi de derneğimizin eylemiyle değil siyasetimizin eylemleriyle varolmayı yeterli gördük.

Nasıl ki derneğimizle değil, dergimiz ve

siyasetimizle birlikte olup, onun başarılarıyla

renci Birliği'nin kuruluş özlemini dile getirirken, dernekler arası dayanışma ve güçbirliğini isterken neler vapabildik? Yanıt, Türkiye öğrenci dernekleri platformunu bile toplanamazhale getirdik.

litik gençlik hareketlerinin ey-

Nasıl ki derneğimizle değil, Özal iktidarının öğrenci derdergimiz ve siyasetimizle birneklerine yönelik saldırıları yelikte olup, onun başarılarıyla niden yoğunlaştırdığı bir döyetindiysek bunun doğal sonunemde bir değil iki kere düşücu olarak şimdi de derneğimizin eylemleriyle değil siyasetimizin eylemleriyle varolmayı yeterli görmeye başladık. Po-

Belki o zaman başardığımız işlerin asıl başarılması gereken büyük işlerin yanında, ne eksik ne fazla, tam değerini kavlem tarzı ile demokratik öğ- rayabileceğiz. Sokakları yüzrenci hareketinin eylem tarzı- lerle değil binlerle, onbinlerle

maz. İşçilerin zoruyla Türk-İş

ve sarı sendikacı Şevket Yıl-

maz yönetimi bile genel yemek

boykotu yapabiliyorsa, dev-

rimcilerin yönetimindeki öğ-

renci hareketi neler yapabilir

bir düşünün!

nı birbirine karıştırdık. Anlasılan daha bir süre bu karışıklık sürecek. Ne acı ki hiç bir grup "Pasifist" damgası yememek için politik eylem anlayışının demokratik öğrenci hareketini davatılmasını cesa-

doldurabileceğimizi göreceğiz. "Kendiliğinden gelişen örgüt biçimlerine boyun eğmenin, örgütsel çalışmamızın dar yamamanın, bu en önemli alanda ne kadar "geri" oldu- lerin ve örgütçülerin üzerinden akıp gider ve asla boşluk tanı- hareketimizin tutulmuş oldu- sına karşı, dar görüşlülüğün (Lenin. Ne Yapmalı. Sf.125)

ğu gerçek bir hastalık olduğunu söylüyorum ben. Bu böyle bir hastalıktır ki, çöküşle gelmez; bu, besbelli ki bir büyüme hastalığıdır. Ama asıl şimsınırlılığını ve ilkelliğini anla- di, kendiliğinden gelme isyan sında aramızda yaygın buludalgasının, hareketin biz liderğumuzu anlayamamanın, bü- de aştığı bir sırada, bu konu- mamız için sarsılmaz bir azim Hayat ırmağı kendi yolunda tün bunları kavrayamamanın, da her türlü geriliğin savunma- yaratmak özellikle gereklidir

yerini olmaya

çalışmaktadır

la alınan kararlar, karara ka-

tay"ı için şimdiden kolları sıvayalım.

günden bu yana örgütlü

üniversite içinde ve dısında

demokrasi mücadelesi içinde

icin caba sarfedilmesidir

KURULTAYA DOĞRU

öğrenci dernekleri

Nejat Kazan

Kurultayın organizasyonunda

emokratik Öğrenci Hareketindeki, 1987-88 Öğ-

renim yılında genelde yaşanan "tıkanıklık", he-

men hemen bütün politik gençlik yayınlarının

ve politik gençlik gruplarının paylaştığı bir tespit. Öğre-

nim yılının başında İzmir'de yapılan "Türkiye platfor-

mu''nun dağılmasından sonra, Öğrenci derneklerinin

Türkiye çapında koordinasyon imkanı ortadan kalkmıstı.

Bu kopukluk ve dağınıklık sonucu, zayıf birimlerin mü-

cadele güçlerini birleştirmeleri zorlaştı ve Demokratik Öğ-

5 Mart'ta bir çok derneğe ulaşmayan ya da geç ula-

şan Türkiye platformunu toplama girişimi, yapılan ace-

lecilik sonucu yeterli bir katılımı sağlayamadı ve 37 öğ-

renci derneği ile sınırlı kaldı. Koordinasyon için toplan-

ması gerekli olan platform, bu tip oldu-bittiler sonucu,

derneklerin çoğunluğunun katılmadığı bir toplantı ola-

rak kaldı. Platformdan karar çıkmasını isteyen eğilime

karşın, genelde çoğunluğun eğilimi, platformun koordi-

nasyon dışında karar alıcı mekanizma olmasına karşıy-

dı. Zaten, tartışmalar, pek gerçekleşemeden, siyasi po-

lisin 37 dernekten 52 öğrenciyi gözatına alması ile bu kı-

Yukarıda, kısaca değindiğim Demokratik Öğrenci Ha-

reketinin 1987-88 yılındaki görünümü, politik gençlik ya-

yınlarında ve Öğrenci derneklerinde tartışılan "kurultay".

'ın zamanlamasını etkiliyor. Daha önce Gençlik Dünyası

sayfalarında yer alan kurultaya doğru köşesinde, Özerk

- Demokratik Üniversite ve kurultaya ilişkin görüşleri-

mize yer vermiştik. Kurultay organizasyonunun, öğren-

ci derneklerinin insiyatifinde gerçekleşmesi gerektiğinin

ısrarla altını çizmiştik. Türkiye platformunun olmadığı

ve kurultayın birimlere mal olmadığı koşullarda -ki ko-

sullar düzelse bile öğrenim döneminin 2 ay sonra biti-

yor olması, yeterli hazırlık süresine zaman bırakmıyor-

Özerk-Demokrasi Üniversite kurultayı yapılamaz. Kit-

leleri belirginleştirilmiş hedeflere yöneltecek, kamuoyu-

nun gündemine "Özerk-Demokratik Üniversite ve eği-

tim sisteminin sorgulanmasını" sokacak bu önemli or-

ganizasyonun girişimi, öğrenci dernekleri dışında bir in-

Politik gençlik yayınları ve politik gençlik gruplarının

Demokratik Öğrenci Hareketinin otorite boşluğunu, ken-

di otoriteleri ile doldurmaya kalkışmalarının harekete

verdiği zarar ortada. Öğrenci dernekleri birer birer ka-

patılırken, soruşturma furyaları, gözaltılar sürerken, der-

nekleri tasfiyeye yönelik yeni yasa tasarısı meclisin gün-

deminde bekletilirken, yapılması gereken, tüm bu giri-

şimlere karşı, ülke genelinde koordinasyonu sağlamak

Demokratik Öğrenci Hareketinin, merkezileşme ve kit-

leselleşme gibi iki temel sorununun çözülmesi için yapı-

lan çalışmalara kurultay organizasyonunun gerçekleşti-

rilmesi büyük katkı sağlayacaktır. Kurultay için şimdi-

den hazırlıklar başlatılmalı ve gündemdeki acil sorunla-

rın yanı sıra kurultay hazırlıklarını ele alacak Türkiye

platformu toplanmalıdır. Öyleyse, 1988-89 öğrenim yı-

lında yapılacak "Özerk-Demokratik Üniversite Kurul-

İFÖD kuruluş çalışmalarına başladığı

mücadelenin gerekliliğine inanmakta,

siyatif tarafından yapılamaz, yapılmamalıdır.

sıtlı Türkiye platformu başlamadan bitti.

renci Hareketi genelde güç kaybına uğradı.

çalışmaya katılanların tamamı, ya da böyle bir çalışmaya nutsuzluk ve bundan kurtul-

ATILMALARA SON SALDIRILARIN HESABI SORULMALIDIR! Universiteler YOK sayesinde billim adına bi

leniyor. Sözü uzatmayalım açılan dava sürüyor. İFÖD kuruluş çalışmalarına zemindir başladığı günden bu yana ör-D.K.Ö.'leri mümkün olan

gütlü mücadelenin gerekliliğini işlemekte. Üniversite içinde ve çalışır. Bu zeminde esas olan dışında demokrasi mücadele- kitlenin "ilkeli birlikteliği"dir. sinde yerini almaya çalışmak-İFÖD özerk demokratik üniversite - mücadele tarihi -

fasist saldırılar vb. konularda seminerler ve tartısma toplantıları düzenlemiş. Van'da M. Şirin Tekin'in öldürülmesini kınamak için ve atılmaları protesto icin iki avrı bildiri dağıtmıştır. Yapılan çalışmalar İFÖD'ün örgütlülüğünü art-

IFÖD'űn D.K.Ö'lere bakışu şekilde özetlenebilir.

DEMOKRATIK KITLE

ÖRGÜTÜ ANLAYIŞIMIZ Demokratik Kitle Örgüt

defleri aynı olan farklı sınıf ve tabakalardan insanların, ortaklaşa çalışarak sorunlarına çözüm üretecekleri, bu doğrultuda mücadele verecekleri bir

en genis kitlevi kucaklamava D.K.Ö.leri konumu itiba-

riyle iktidarı hedefleyen, ona alternatif oluşturan politik örgütlenmelerden farklı olduğu gibi, bu tür örgütlenmelerin uzantısı da değildir. D.K.Ö.lerinde katı bir "de-

mokratik merkeziyetçilik" uygulanamaz. Demokratik yan her zaman ağır basar. Demokratik Merkeziyetçilik anlayışı: Kararların alınmasında kitlenin etkin olması; alınan kararların uygulanmasının, kitlenin şı, ilkeleri ve çalışma anlayışı seçip denetleyeceği merkezi yapıya devredilmesini ifade

i.ü.i.f.ö.d. ilkeleri

D.K.Ö. olarak İFÖD genel-(D.K.Ö.)leri, çıkarları ve he- de ülkemiz üniversite gençliği- şı tavır alır. Ülke genelindeki

İFÖD'ün dağıttığı iki bildiri nin özelde fakültemiz gençli-

ğinin sorunlarına sahip çıkar ve somut çözümler üretir. Öğrenci gençliğin akademik - demokratik hak ve istemleri doğrultusundaki mücadelesinde etkin bir görev üstlenir. IFÖD öğrenci gençliğin akademik - demokratik mücadelesini ülkedeki "demokrasi

> mücadelesi"nden soyutlamaz. Ülkedeki her ilerici-demokrat adımı destekler. Diğer D.K.Ö. ile dayanısma icerisindedir. IFOD üniversitelerdeki ve fakültemizdeki her türlü anti demokratik uygulamalara kar-

Universite gençliği bunca soru

aynı baskılar içinde İFÖD demokratik tavrını koyar. IFÖD anti-faşist ve anti -

IFÖD özerk-demokratik emperyalist olmayı ve ülkenin üniversite hedefine ulaşmak bağımsızlığını savunmayı deiçin ortaklaşa çalışmayla oluşmokratlık kıstası olarak görür. turulan alternatif kültür-sanat İFÖD kitlenin kararlarının ve bilimsel faaliyetlerin yoğunbelirleyici ve bağlayıcı olduğulaştığı eylem alanı ve tartışma nu kabul eder. forumu yaratır. Eleştiri ve özeleştiri meka-

nizmasını yaşama geçirir. ha ileri iliski ve faalivetlerin Tartışmalarda "ikna" esasyaratılmasına çalısılmalıdır. tır. Cokseslilik savunulur. Çağını tanıyan; bilimsel dü-Azınlığın çoğunluğa dönüşme şünceyle olayları ve olguları hakkını ve dernek içi demokyorumlayan, sorgulayan; emerasiyi güvence altına alır. ğe saygı duyan bir gençliktir Kitlenin en geniş katılımıy-

Bu hedeflerin gerçekleşmeılmayanlar için bağlayıcı de- si için:

- Universite "demokratik" IFÖD birimler oluşturarak olmalidir öğrencilerin katılımını, üret-- Bilimsel, idari, mali bakenliğini, gelişimini sağlamağımsızlığa sahip olmalıdır. Akademik - demokratik is-Bütün halkların öğrenci temlerimizin önünde engel gençliğiyle dayanışma içerisinolan çağdışı bir kurum YÖK

kaldırılmalıdır. Demokratik IFÖD mücadelesini vasal eğitim ve öğretim programını zeminde yürütür (Meşruluk gerçekleştirecek ve uygulayaesastir) cak bir sistem olmalıdır.

ÍFÖD'ÜN

Yeni bir yaşam tarzının, da-

Oğrenci gençliğin araştırmaya yönelik; üretime dönük bi-ÇALIŞMA ANLAYIŞI: limsel çalışmalar yapabilmesi nin bir aracı da İFÖD bünyesinde birimler oluşturmasıdır. Bu birimler aynı zamanda öğrenci gençliğin akademik - demokratik mücadelesinde önemli bir adımdır.

Bu birimler şunlar olabilir: Eğitim birimi Sosyal ve kültürel etkinlik.

ler birimi (Fotoğrafçılık, tiyatro, sinema, folklor - halk oyunları, satranç, spor) Iktisat Birimi

Basın - Yayın Birimi Hukuk Birimi

Uyanık olalım

berler çıkmalı, hatta 4-5 dergütlerin güdümünde olduğu nek yöneticisi yasa dışı örgüt yolunda haberler çıkmaya başüyeliğinden tutuklanmalı, öğladı. Hatta kimi gazeteler işi, rencilerin bir araya geldiği topfakülte fakülte örgüt şeması lantılar basılmalı ve eylemlere vermeye kadar vardırdılar. katılan bütün öğrenciler hakkında disiplin soruşturmaları açılmalıydı. Bir başka devisle

Basının da alet olduğu bu oyun sonucu İzmir'de 5 Mart günü 52 öğrenci derneği temöğrenci derneklerinin ipliği pasilcisinin bir araya geldiği derzara çıkarılmalı ve zemini hanek lokali polisçe kuşatılıyor, zırlanarak öğrenci dernekleri basılıyor, öğrenciler göz altına alınıyordu. Öğrenci dernekleri kurum-Hemen ardından İzmir'de aralarında genel kurullarını yapan derneklerin de bulundu-

sallaşmaya başladıkları andan itibaren bu tür yüzlerce bizans oyunuyla karşılaştılar. Öğrenğu 7 dernek mühürleniyordu. ci derneklerini kapatmaya ve Sıra vine Ankara'da, Bu seyerine iktidarını denetiminde fer Hacettepe Erkek Öğrenci işlemez dernekler oluşturmaya Yurdunu jandarma basiyor, yönelik bu son oyun ise perde 40 kadar öğrenci siyasi polisperde sahnelenmeye başlandı. ce göz altına alınıyordu. Ankara'da 7 öğrenci derne-

kapatılmalıvdı.

Baskılar sürüyor, baskılar ği yöneticisi, illegal bir örgüt sürecek. Örnekler uzayıp gidiüyesi oldukları gerekçesiyle tuyor. Bu sistemli baskı iktidatuklandılar. Öğrencilerin ailerın öğrencilere ilk oyunu değil leri ifadelerin işkence altında elbette. Ama yine de öğrenci alındığını, çocuklarına zorla derneklerinin bu günlerde daimzalatıldığını söylediler. Ar- ha da uyanık olması gerekidından çeşitli gazetelerde, öğ- yor. Çünkü iktidar, Mayıs ayı- ve siyasal örgütlenme ve mürenci derneklerin yasa dışı örnın sınav dönemi olduğundan

Samsun Oğrenci Derneği O.M.Ü.Ö.D kurulduğu ilk verilemeyeceği" şeklinde yanıt

dernek kurma çalışmaları ilk dönemin başlarında bir araya andan itibaren bir yığın güçlük gelen 9 kurucu üye tarafından sonuca bağlanmış, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, öğrenci derneğine kavuşmuştur. Bu tüm Türkiye'de gösterildiği gibi, ne olursa olsun öğrenci gençliin (Ve de toplumun bütün kesimlerinin) örgütlenmesinin demokrasi mücadelesini böylelikle daha etkili bir biçimde yürütmesinin engellenemeyeceği gerçeğini egemen güç ve çevrelere birkez daha gös- verilmediği ve derneğe üye olterilmesiydi.

lyiki doğdun

olumlu dinamiklere açık olması bir koşuldur, ama yeterli koçalışmadır kuşkusuz. Derinlik- Öne çıkartılması gerekenler

beklentiden kaçınmak gereki- li, bilimsel bir ciddiyetle yapılyor. Kuşkusuz ortamların ması gereken teorik çalışma... İkincisi, nasıl eksik yorumlar Lenin'in kimi yönlerini önemşul değil. Bilimsellik ve doğru semeyip, kimilerini odak alıpolitika bilinçli bir süreçle üre- yorlarsa, bilimsel doğru yotilmesi gereken şeyler. Bu bi- rum da incelediği alanın bazı

Soldan Sağa: 1- (1850-1932) "Teorik Sosyalizm ve Sosyal Demokrasinin Pratiği" adlı kitabıyla

Marx'ın görüşlerini eleştiren ve sonuçta Revizyonizm, Reformizm görüşlerini savunmaya başla-

yan Alman yazarı ve siyaset adamı. 2- Bir nota... Türkiye Tabipler Odası... 3- Arttırma... Bir

ek... Belirti... 4- Fotoğrafta, yönetmenliğini yaptığı "Korkunç İvan" adlı filmin bir sahnesini

gördüğümüz ünlü Sovyet sinema adamı ve yönetmeni... 5- Namus... Nikel'in simgesi... En kısa

zaman süresi... 6- "Tutunamayanlar, Tehlikeli Oyunlar, Korkuyu Beklerken ve Bir Bilim Ada-

mının Romanı'' gibi eserleri olan yazarımız... Zinkorgum''un simgesi... Cet... 7- Bir çeşit fü-

ze... Temel, esas... 8- Litre'nin kısa yazılış... Bir deniz taşıtı... Tokat, şamar... Bir nota... 9-

İç kale... Osmanlı saraylarında hizmetçi... Çok karşıtı... 10- (1840-1926) "Bahçede Kadınlar"

Yukarıdan Aşağıya: 1- Evrenin su, hava, ateş ve toprak olmak üzere dört temel öğeden meydana

geldiğini savunan ve evrimcilik ve değişimcilik akımlarının uzakatası olarak kabul edilen Yunan

filozofu... 2- Türkiye'nin plaka işareti... 3- Tümör... Dominik Cumhuriyeti... 4- Su taşkını...

5- İri taneli bezelye... 6- Bir maddenin, bir bileşiğe, bir karışıma giren ya da girmesi gereken mik-

tarı... Mercanada... 7- Susma, suskunluk... 8- Bir meyva... Flurya kuruş... 9- Eski Mısır'da bir

tanrı... Radon'un simgesi... Yemek... 10- Bir batımda doğan çocuklar... Türkiye Diş Hekimleri

Odası... 11- Tahıl ambarı... Bir petrol bölgesi... 12- Havva'nın Batı dillerindeki adı... İtirli bir

NOT: Doğru cevapları 25 Nisan tarihine kadar gönderen 10 okuyucumuza Can Yücel'in

bitki... 13-Bir gıda maddesi... Bir haber ajansının simgesi... 14- Güvenç... Su... 15- Adçılık.

li duyuma dönük resim anlayışını izleyen Fransız ressam...

"Canfeda" adı kitabını armağan ediyoruz.

ve baskı ile karşılaştı. Özellikle

Polis-İdare işbirliği biçiminde

gerçekleşen baskılar, derneğin

etkinliklerine geniş ölçüde kı-

sıtlamalar getirmeye yönelik-

ti. Bunlardan en önemlisi üye

olmak isteyen öğrencilerin öğ-

renci belgesi isteyen dilekçele-

rinin sümen altı edilmesiydi.

Başvuran öğrencilere, öğrenci

isleri daire başkanlığı memur-

larınca "kendilerine dilekçe

mak için öğrenci belgesinin

tajımız var: Lenin'in birinci elden oluşmasına katkıda bulunduğu bir tarihsel süreç mevcut. Bu süreci yaratan temel ögelerdir öne çıkartılması gereken. Daha acıkcası devrim yapanların düşünceleri değerlendirilirken, devrim yaplinçli sürecin bir yönü teorik yönlerini öne çıkartacaktır. mış olmaları ve buna elveren yönleri odağa yerleştirilmeli-

edilerek dernek kurucu üyelela kucaklıyor açısından çağımızda bir avandir. Lenin'in bu anlamda vur-

hareketle, tasarıyı özellikle bu

ayda meclise sunmayı planlı-

yor. Sınav döneminde öğren-

ci derneklerinin kitlesel bir

ğini planlıyor.

lincindeviz.

veriliyordu.

1 Mayıs

tepkiyi yaşama geçiremiyece-

Vurgulayarak belirtiyoruz

ki; bizler bu yıl 1 Mayıs gele-

neğinin daha canlı bir biçim-

de yaşatılması ve daha ileri

adımlar atılabilmesine olanak

sağlamak için, aramızdaki gö-

rüş fark ve ayrılıklarına kar-

şın, ortak adım atma ve üze-

rimize düşen sorumluluğu ye-

rine getirmek gerektiğinin bi-

1 Mayıs'ın işçi sınıfının

ve Dayanışma günü olarak üc-

retli tatil günü kabul edilmesi

için mücadeleyi yükselteceğiz.

Faaliyeti yasaklanmış ve yö-

neticileri idamla yargılanan

DİSK'in açılması için sendikal

cadelemize getirilmiş yasakları

Olayların bu biçimi ile geliş-

tiği sıralarda dernek geçici baş-

kanı Salih Şahin basına izinsiz

bildiri verdiği gerekçesi ile si-

yasi şube tarafından 19 Mayıs

Universitesi Kampusundan

götürülerek iki gün süre ile

gözaltında tutulmuştur. (Bu

konuda T.C. Savcılığında da-

va açılmıştır.) Bunun dışında

yaklaşık bir ay süre ile açık ka-

lan dernek binası siyasi şube

ekiplerince bir kaç kez ziyaret

Uluslararası Birlik-Mücadele ğız,

gulanması gereken yönlerinden biri olan "örgüt teorisi" ya da kollektivitenin önemi, bir üçüncü noktaya daha ışık tutuyor: Teorisi ve pratiği kollektivite içinde, kollektif faaliyet gözetilerek yaratılmış bir sistem, kollektivitenin uzağında kalınarak ne öğrenilebilir, ne anlaşılabilir. Kollektif üretkenlik Lenin'i doğru yorumlayabilmenin en uygun "nesnel ortamı"nı oluşturur.

lesine dört elle sarıldığını, de-

mokrasi mücadelesinde yerini

aldığını belirterek diğer öğren-

ci derneklerini sevgi ve inanc-

Bunlar birleştiğinde başlarken sözünü ettiğim "her yoruma açık" Lenin imajı da silinebilecektir. Sosyalistlerin, sosyalist gençlerin kendilerini çevreleyen nesnelliklerin sınırlayıcılıklarını aşan bir öğrenme süreci içine girmeleri gerekiyor. Lenin'i anlamak buradan başlıyor. Lenin'i anlamak, dünyayı sosyalistce değiştirmeye yönelinmişse, mümkün olabiliyor. Kollektif yakın bir zamanda kendi yı- turması için kollarımızı sıvaüretim tüm bunların varlık koşulunu oluşturuyor...

AYLIK SANAT VE KULTUR DERGISI

PI" SAVASIMIN FREE AUTO ok Sava Istome . . Textemo: P.K.54 Sivas

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ Soldan Sağa: 1- Oktay Arayı-

ci... No.. 2- Rate... Esr... 3-Kin... Eko... 4- Kik... Tigdar... 5- Aterina... Pt... 6ve "Değirmen Taşları" gibi yapıtlarıyla biçim kaygısından gitgide uzaklaşan ve tamamıyla renk- Ukala... Ör... Za... 7- Tr. Afife Jale... An... 8- Link... Lobi... 9- Aka... Eta... Raz.. 10- Rosa Luxemburg...

> Kutlar... 2- Kriko... 3- Nas... 4- Lak... 5- Af... Ml... 6- Araka... İl... 7- Ra... İTÖF... Ex... 8- At... Kereste... 9-Yek... Am... 10- İtiraf... 11-Cenin... Yu... 12- Is... Gazel... 13- Red... Org... 14-Kap... Aba... 15- Oportünizm

Yukarıdan Aşağıya: Onat

"Edebiyat"la devrim İktidarın oyununu bozmak, tutulursa bu da doğal karşılan-

son perdeyi sergilemelerine en- malıdır.

gel olmak elimizde. Yeter ki

kısır tartışmaları bir tarafa ko-

yup, azami dikkatli ve azami

kaldırmak için, emekçi halk-

ların insanca bir yaşama kavu-

şabilmesi için, ulusal baskıla-

ra son verilmesi icin, sömürü-

süz, savassız ve baskısız bir

1 Mayıs geleneğini bütün sı-

nıf kardeşlerimizle beraber,

bir mücadele günü olarak her

koşulda yaşatmakta kararlı-

1 Mayıs geleneğini yaşataca-

ALINTERI - ÇAĞDAŞ

Yasasın 1 Mayıs.

YENI ÖNCÜ -

uyanık olalım

Gençliğe öğüt vermek yanşiirsiz bu olmaz, olamaz. Bülısı değilim. Her şeyden önce yük Ekim Devriminin yaşama böyle bir şeye kalkışmanın geçirilmesi yalnız büyük devyanlış olacağını düşünüyor, rimcilerin ve emekçi sınıfların biliyorum. Çünkü gençliğin çabasıyla olmamıştır. Bu oludiyelim Üniversite gençliğinin şumda Tolstoy'un, Puşkin'in, kendi sorunları var. Örneğin Belinski'nin, Gogol'un, Turgenyev, Plehanov'un, Gorki'gazetelerde okuyor, izliyoruz. YÖK'le sorunları var. Dernek nin, Mayakovski'nin de küsorunları var. Çıkardıkları çümsenemiyecek payları vardergiler, gazetelerle ilgili sodır. Evet, edebiyatla devrim runları var. Bu konularda en yapılmaz. Ama edebiyatsız da doğru düşünceler ancak o sodevrim yapılmaz. Karl Marks'ı düşünürsek onun Şekspir'in runları yaşayan, onların savacok eserini ezbere bildiğini, heşımını yapan insanlarca üretilir. Cezaevlerinde gençler var. le eski yunan edebiyatı ve sa-Onların sorunları var. Bu sonati konusunda nasil derin bir runların dışında, sadece bir izbilgi ve kültür donanımıyla leyici durumunda olan benim donanmış olduğunu görürüz. gibi bir kimse onların sorun-

YOL - EMEK DÜNYASI -GENÇLİK DÜNYASI - GÜN Yukarda başımdan geçen GÜNEŞE ÇAĞRI- YENİ bir olayı aktardım. Sanırım bu ASAMA - YENİ ÇÖZÜM konuda ben tek değilimdir. Gençliğinde girdiği kavganın hiç olmazsa düşünce bağlamında daha çok dünyanın, yaşamın değiştirilmesi, daha özrinin hatırı soruluyordu! Bu ve gür, daha mutlu, sömürünün, buna benzer güçlük ve baskıeşitsizliğin yok olduğu bir lar O.M.Ü.Ö.D'e sahip çıkandünyanın gerçekleşmesi yolunları hiçbir zaman yıldırmamısda savaşıma, kavgaya girmiş tır.Yaklaşık üç ay süreyle etinsanlar arasında rastlanır. En kinlikten yoksun birakilan çok da sanatla, edebiyatla, dü-OMÜÖD yeniden etkinliklerişün'le ilgilenen, bu alanda uğne başlarken başlangıctan beraş veren insanlardan cıkıvor ri sahip çıktığı öğrenci gençliböyleleri. Evet, edebiyat sağinin demokratik, özerk ve nat, bilim belki tek başlarına YOK'süz Üniversite mücadedünyayı değiştiremez. Bilindi-

larına ne kadar doğru yaklaşabilir, nasıl en doğru çözüm yolları gösterebilir? Kuşkusuz çok yanlışlara düşülür.

rak yaptılar. ği gibi bu uzun ve çileli bir sınıf savaşından sonra gerçek-

yürüyüşü gençliğin faşizme karşı ortak mücadelesinin önemini gösterirken aynı zamanda yasanan olumsuzlukların. birlikteliğe sığmayacak sorumsuz davranışların altı cizilerek, üzerine gidilmesi gerektiğini de bir kez daha gözler önüne çı-

C.Ü.Ö.D.

KARİKATÜR YARIŞMASI

Konu: Öğrenci Sorunları

Son katılma tarihi : 29 Nisan 1988 Adres: Cumhuriyet Univ. Öğrenci Derneği SİVAS Not: Karikatürler beyaz kağıda çini mürekkebi ile çizilecektir

OKUR MEKTUBU

İlk önce sizleri çıkarmakta zık ki, ülkemiz gençliği depoğınsal, kitlesel, merkezi örgü- mamız gerekir.

kadar öğrenci gençlik (Üniver-

mu olduğundan daha güzel gösterer sını "tamamen yetersiz eleştiri tavrından' dolayı suçluyor; kararla da oybirliğinden vazgeçerek bunları çoğunlukla alınıp oybirliğiyle uygu karşı mücadele edilmesini istivor. ağaçlardan geleceğin muhteşem o lállığı" yapanlara, özellikle de res lerini oğuşturanlar"a, yanıt veriyo

ğü bir yana bırakıp söyleyeyim Nâzım Hikmet olmak üzere Sabahattin Ali, Sait Faik'i ve onları izleyen yazarları okumalı, bilmelidirler. Kuşkusuz dünyanın klâsik ve çağdaş yazar ve şairlerini de okumalı, öğrenmeli, tad alacak bir edebiyat kültürü ve bilgisi edinme yolunda çaba göstermelidirler

Öğüt vermek için değilse de gençlerin benim de kişisel deneyim ve yaşantımdan çıkardığım bir görüsümü bilmeleri ni isterim. Tek tek her genc kız her delikanlı tek başına düşünebilecek, karar verebilecek bir kültür düzevine, birikimi ne varmayı amaç edinmeli, bu yolda sürekli çaba göstermeli-

kişilik öğrenci kitlesi "Faşist

Katillerden Hesap Soracağız",

"16 Mart'ı Unutmadık" slo-

ganlarıyla Gedikpaşa'ya doğ-

ru yürüyüp dağıldılar. Polisin

silah ve cop kullandığı eylem-

de öğrencilerin yakalanmasına

müdahale eden öğrenciler ar-

kadaşlarını polisin elinden

kurtardılar. Yürüyüş sonrası 6

öğrenci polisçe gözaltına alındı

ve ertesi gün çıkartıldıkları

16 Mart

sı gereken birliktelik, böyle bir gecede işbirliğine yakışmayan utumlarla gölgeleniyordu.

sanatsız hadi alçak gönüllülü-

Gençlik Dünyası adına konuşan Nilüfer Melek'in dediği gibi "İşçi sınıfımızın ve halkımızın bizden beklediği, kol kola ve omuz omuza beraber yürümeyi becerelim. Ancak o zaman yolun kısalacağını, güzel günlerin yakınlaşacağını aklımızdan çıkartmayalım."

16 Mart günü ise öğrenci dernekleri yaptıkları yürüyüşte katledilen 7 öğrencinin isimlerini silinmez bir şekilde yüreklerine kazıdılar, isimlerini bay-

Polisin yoğun önlemler alması üzerine Laleli'de toplanan öğrenciler bir saat içinde Kimya Fakültesi önüne kaydıleştirilebilir, ama edebiyatsız, rıldı. Burada toplanan 1500 karttı

DGM savcılığı tarafından serbest bırakıldılar. 15 Mart gecesi ve 16 Mart

Cumhuriyet Üniversitesi Öğrenci Derneği

Merhaba..

olduğunuz dergi için kutlarım. Gençliğin sesi, kulağı olmanız gerçekten de iyi, bugün ne yalitizasyon altındadır. Geleceği gençlik kuracaktır. İşçi, köylü ve öğrenci gençlik elbette tünü oluşturacaktır. İzlediğim

site) kendi sendikal örgütlerini oluşturmuş veya oluşturuyor. Bugünkü gençliğimizi eylülist politakalardan kurtarmamız, onları ülke ve dünya sorunlarını bilen, anlayan ve değiştiren birer kuşak haline getirmemiz için biran önce gençliğin kendi örgütünü oluş-

Geçmişte, seksen öncesinde

Glasnost ve Perestroyka politikala rının da hareket noktasını oluştural rünümünden bahsediyor; demokras lanmasını" talep ediyor; her tarafa

faaliyet gösteriyordu. Bugünkü durumu gözönüne alırsak, dergimiz "Gençlik Dünyası"na" büyük bir sorumluluk düsmektedir Sizlere çalışmalarınızda ba-

çeşitli siyasi gençlik örgütleri

sarılar dilerim Fikret Canyürek

Gaziantep

BARIŞ Basın-Yayın San. ve Tic. Ltd. Sti.

GENCLER DEVRIMCI YENILENMENIN YARATICI GÜCÜDÜR Sençlik Birliği 20.

> ofset baskılı 800 TL. KDV dahil *** F.Burlatski

söylev 16 Nisan 1987

DEMOKRASIYI ÖĞRENMEK 650 TL. KDV dahil

Mihail Gorbaçov MURMANSK KONUŞMASI

Murmansk Kentine enin Nişanı ve Altın Yıldız dolayısıyla yapılan tören toplantisindan. 1 Ekim 1987 800 TL. KDV dahil

Mihail Gorbaçov GÜVENLİ BİR DÜNYANIN

GERÇEKÇİLİĞİ GARANTILERI

hane Cad. Suterazisi Sok. 10 Sultanahmet - Istanbul Tel: 528 21 46

Gençlik Dunyası

Işık Sok. Ali Faik Han No: 6 Kat: 3 Sultanahmet - İSTANBUL BÜROLAR: • Kartal/Maltepe Bürosu: Bağdat Cad. Maltepe İşhanı No: 145/89 Kat: 2 • İzmir: Sosyal İşhanı Gazi Bulvarı No: 100/704 Çankaya - İZMİR • Grafik Düzenleme: Gençlik Dünyası • Dizgi: Yayın-Dizgi Merkezi • Film: İşıl Reprodiksiyon • Basıldığı Yer: Ertu Matbaası • 1 Yıllık Abone Bedeli: 5.000 TL. Yurtdışı: 25 DM • Hesap Numarası: Yapı Kredi Çemberlitaş 038430-5

• Sahibi: Cüneyt can Oğuzer • Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Erdal Belenlioğlu • Genel Yayın Yönetmeni: Bülent Uyguner • Yönetim Yeri: Divan Yolu Cad.

VI armara Üniversitesi Ba-

sın Yayın Yüksek Okulunda

21 öğrencinin okuldan uzak-

öğrenci açlık grevine başladı-

önünde sürdürmek isteyen 11

öğrenci 3 Mart'ta gözaltına

öğrenci ve yazar Afet ILGAZ

da katıldı. Basın açıklamasın-

da disiplin soruşturmalarıyla

ilgili şu görüşe yer verildi.

"Hiç bir hukuk kuralıyla ve

göstermelik demokrasinin ya-

salarıyla dahi bağdaşmayan

bu uygulamavı protesto ediyo-

ruz. Bu uygulamalara göster-

Trakya Universitesi'nde

soruşturma furyası

YÖK'ün de Mahmut Turan melik yasal dayanak oluşturan

gibi kafasını ellerinin arasına ve bu günkü Anayasayla dahi

alıp, gitmesi gerektiği düşün- çelişen, okul idarelerinin engi-

cesine artık varması gerekir. sizyon mahkemesi haline geti-

kabullenmeyeceğiz

laştırılmasını protesto için 13 için verilen mücadeleye çağı-

lar. Açlık grevini okulun masının sonundaysa mücade-

alındı. 8 gün süren açlık grevi mücadele edeceklerini belirten

11 Mart günü sona erdirildi. öğrenciler, haklarını, meşru-

Son gün okul önünde yapılan luklarını mücadelelerinden al-

basın açıklamasına çok sayıda dıklarını vurguladılar.

Susmayı

beraber ortadan kaldırılması-

nı talep ediyoruz. Tüm de-

mokrasi güçlerini demokrasi

riyoruz" denen basın açıkla-

lelerine karşı sağır kalan ku-

lakları açmak için daha kararlı

NE SON" "POLIS OKUL-

LARDAN ELİNİ ÇEK"

ZALARINA SON" ve "SUS-

MAK KABULLENMEKSE

SUSMAYACAĞIZ" slogan-

larıyla, açlık grevine son veril-

S.HAKAN YILMAZ M.Ü. Basın-Yayın Y.Okulu

Katarina Witt:

Yalnızca patinajcı olarak değil, insan olarak

rtistik patinaj bayanlar yarışmasında yıllardır A şampiyonluktan şampiyonluğa koşan Demokratik Alman sporcu Katarina Witt, yarışmacı olarak spor yaşamını Şubat 1988'de Calgary Kış Olimpiyatları'nda ve Mart ayında Budapeşte'de yapılan dünya şampiyonasında kazandığı altın madalyalarla kapattı. Katarina Witt bundan sonraki yaşamını, sporla ilgisini nasıl sürdürecek? Son yarısmalarını nasıl değerlendiriyor? Calgary'deki Olimpiyat şampiyonluğundan sonra Unsere Zeit gazetesinde (4 Mart 1988) yayınlanan röportajda şöyle anlativor Witt:

hatırlanmak isterim

Rakiplerinizi izlediniz

Programımı bitirdikten sonra hemen kabine dönüp patenlerimi çıkarttım ve tribünlere geldim. (Kanadalı) Elizabeth Manley'i çok beğendim, yurttaşı olan izleyiciler tarafından büyük bir sempamas'ın çok sinirli olduğunu biliyorum ki, yarışmanın favo- rak da hatırlarlar

rada top koşturan gençlerin

yaşamları bir hayli ilginç. Bu

gençler spora gönül vermişler,

burayı sıcak bir yuva haline

getirmişler. Bu kulüp federas-

von dısında kurulmuş, Borno-

halli takımlardan oluşuyor.

Bu gayrı federede 36 mahalli

takım bulunmaktadır. Bunlar

rilmiş düzensiz zeminden baş-

spora gönül vermiş oldukla-

rından maddi-manevi dayanış-

malar sağlayarak kulüplerini

acı bir tebessümle bakarak yorlar.

lendirme yapıyorlar.

hissettim. Diyebilirim ki yarışma sonuclarının ilanına kadar olan bekleme süresi varısmanın en zor anlarıydı.

Debi Thomas'ın sinirliliğini neye bağlıyorsunuz?

mali destekleri hiç yok. Yırtık

formalarla, dökülmüş ayakka-

bilarla futbol oynamaya çalı-

şıyorlar. Hatta karşılaşmalar-

da top bile bulamadıkları olu-

yor. Tüm destekleri, kendi

kollektif destek. Zaten bu işi

para için yapmadıklarını söy-

lüvorlar. Hatta bazı arkadaş-

lüplerde para için top koştur

duklarını, ama yine de kendi-

yorlar. Yönetici durumunda-

lerine düşenin bu gençleri to-

parlayip, bunların sorunları ile

ilgilenmek, yardımcı olmak,

bir sorunumuz yok.

u spor kulübü amatör "alay mı ediyorsunuz, herhal-

va Belediyesi gayrı federe ma- aralarında kurmuş oldukları

kendi aralarında lig oluştura- larının federasyona bağlı ku-

Belediye adı altında olması- leriyle beraber top oynamak-

ka, belediyenin sağladığı hiç ki kişiler de sporculardan pek

bir şey yok. Buradaki gençler farklı düşünmüyorlar. Kendi-

oluşturmuşlar. Bunlara önder- bürokratik işlerle ilgilenmek

lik eden büyüklerinin yanında, olduğunu söylüyorlar. Bu

bu işi kendi başlarına kotaran- gençlerin kahve köşelerinden

lar da var. Bu gençler zemini uzaklaşıp, kötü alışkanlıklar-

bozuk alanlarda, soyunma dan kurtulmak, dostlukları

ca hayallerde kalan bir şekil- diklerini söylüyorlar. "Profes-

de spor yapmaya çalışıyorlar. yonel olmak diye bir sorunu-

da sağlık görevlisi bulunuyor yapıyoruz, dostluğumuzu ge-

na rağmen, karşılaşma için ve- tan mutlu olduklarını belirti-

bir kulüp seviyesine bi- de bu en son düşündükleri

le çıkamamış ama, bu- şey'' diyorlar. Bu gençlerin

Profesyonel olmak gibi

kolay bir şey değil. Benim Amerika'da ünvanı "aslanın ağzından" geri aldığım sırada gösterdiğim dayanıklılığı Debi gösteremed

Budapeşte'deki şampiyonadan sonra profesyonel gösteriye geçecek misiniz? Bir Amerikan buz revüsünün teklifini duyduk. Bu teklifleri kabul edecek misiniz? □ Dünya şampiyonasından

mek zorunda kalırsam, bu benim için çok zor olacak. Çünkü artistik patinajı gerçekten seviyorum. Ve şimdi, önceki yıllara göre müziği de çok daha değişik hissedebildiğim bir yaşta olduğumu düşünüyorum. Sahne sanatçısı olmak üzere eğitimimi de tamamlamam gerekiyor. Seyircilerin bir show'da beni konuk sanatçı vb. olarak izlemeleri mümkün. Artistik patinajı bugünden yarına, birdenbire terkedebileceğimi düşünemiyorum. Çünkü bugüne kadar hayatım onunlaydı ve onu inanılmayacak kadar seviyorum. Elbette sağlığım açısından da, eskisi kadar yoğun olmasa da, antremanlarımı sürdüreceğim. Böylece formumu koruyabilirim ve izleyicileri birkaç yıl da-

Başarılarınız geleceğe nasil vansivacak? Önümüzdeki yıllarda da uyumlu biçimde hazırlanmış-

hatırlanmak isterim. Başarılarımla geride yalnızca bir artistik patinajcı olarak iz bırakmadım. Umarım, insanlar geyapılan dünya şampiyonası sı- riye bakıp, düşündüklerinde tiyle desteklendi. Debi Tho- rasında edindiğim tecrübeden beni insan Katarina Witt ola-

Bayanlar artistik patinaj- beni hiçbir şekilde rahatsız etdaki gelişme üzerine ne söyle-

ler'in yaratıcı fikirleri ve benim bunları hayata geçirmemle, programların sanat yönünde yeni bir devir başladı. Şimdi pekçok kişinin bu yolu izbu spor türünün gelişmesine olumlu katkıda bulunabiliyor. Yarışma öncesi, giydiği-

tiri oldu. Kanadalı antrenör

'seksi'' buldu. Bunlar sizi ra-

☐ Giysilerim müzikle

tır. Bu giysilerle kendimi gayet

rahat hissediyorum, hem bir

kadın neden alımlı olmasın ki?

Ama basının bu türden bir ka-

mpanyasını haksız buluyo-

rum, konu yanlış bir alana çe-

kilmiş oluyor. Yine de, bunlar

Dunfield giysilerinizi fazla

hatsız etti mi?

Genç sporculara tavsiye-

niz nedir? yal ettiği başarı basamakları-

ilk kez ülkemde öğrenci varısmalarında başladı ve her iki Herkes için böyle olmayabilir. Önemli olan, herşey kişinin isniz elbiselere yönelik bir eleş- tediği gibi gitmese, başarısız- kazandı. lık da olsa vazgecmemektir.

kültesi Spor Kulübünün üstkızlar erkekler ve çiftlerde tüm lendiği Tıp Kupası Spor Karbirincilikleri C.T.F. kazandı. Spor karşılaşmaları öğrencilerin genelliğinin seyirci veya

larda erkeklerde İ.Ü.D.H.F,

futbolda İTF, Judo (Gösteri)

Spor karşılaşmalarında Basketbol, Voleybol, Futbol, Juoyuncu olarak aktif biçimde do ve Masa Tenisi branşlarınkatıldığı tek organizasyon idi. Cerrahpaşa, İstanbul, Mar-

Bu arada Tıp Kupasının, biletleri 17500 TL.'ye satılan bir gecede (Tip balosu) verilmesi eden sporcuların genelliği kupa törenine katılamadılar.

Yurt-Kur Turnuvası

Kupayı

şılaşmaları yapıldı.

da yarışmalar yapıldı.

ni ile düzenlenen ve organizas-

yonunu Cerrahpaşa Tıp Fa-

mara Tip, İstanbul, Marmara

Diş Hekimliği fakültelerinin

katıldığı yarışmalarda Tıp Ku-

pasını Cerrahpaşa Tıp Fakül-

Cerrahpaşa Kazandı

4 Mart Tip Bayrami nede- keklerde İ.T.F, Voleybol kız-

Y urt-Kur İstanbul Bölge Çapa Erkek Yurdu arasında oynanan finali A.Ö.S. kazadiği ve Basketbol, Voleybol

madalyalarla doruğa ulaştı. A.Ö.S. ve Çapa Erkek Yurdu pılır diye. kızlarda, Vezneciler ve Çemberlitaş Finali oynamaya hak

Futbol branşlarını içeren tur- te II.likle yetindi. Çok güzel nuvada basketbol karşılaşma- bir mücadeleye sahne olan final maçında iki taraf oyuncu-A.Ö.S. spor salonunda iki ları centilmence ve örnek bir grup halinde yapılan karşılaş- amatör ruhla mücadele ettiler. lediğini sevinçle görüyoruz, ki olimpiyatta kazandığım altın malar sonucunda, Erkeklerde Adeta Amatör spor böyle ya-

> macını da Vezneciler yurdu üstün bir oyun ile Cemberlitas Atatürk Öğrenci Sitesi ve yurdunu yenerek kazandı.

"Oss Sensey"

B u Japonca bir hitap şeklidir. Oss sözcüğü saygının ağır bastığı bir dostluğu ifade eder. Sensey ise hoca anlamında olup danları yüksek olanlara denir. Senseyin en az üç dana sahip olması gerekir. Bu sözcükler karete sporu-

nun terimleridir. Karete sporuna önce beyaz kuşakla (Kemer) başlanır. Sonra sırayla sarı, turuncu, yeşil, mavi, kahverengi gelir, kahverenginde üç kırmızı bant aldıktan sonra son kusak olan siyah kuşağa terfi edilir. Bundansonra da rütbeler (danlar). ünümüzde karete sporu genellikle sanıldığı gibi şiddet unsurunun ağır bastığı bir spor değildir. Tamamen teknik temeller üzerine oturtulnuştur. Çocuklardan gençlere ve hatta yaşlılara kadar herkesin yapabileceği bir

Uzun villar Karete sporuna

marlarından olan Hakkı Kokimlikte sporcular vetistir-

• R763

Güneyde 6 Pik oynuyorsunuz, Batı Kör 6'lısını çıkar, As olacağız. ile alıp üç tur Koz çektiniz, ra-

rından, sağlıklı bir sportif fa- den 3 ve Karodan 1 kesin lö- sı atmalısınız.

larından birine örnek teşkil ediyor. Önce eliminasyonu tamamlayalım. Körlerimizi çekelim (Dam Köre Karo 3'lüsünü boşaltalım), 3 Treflimizi de çekelim ve yerde kalalım. Şimdi yerde ve elde birek Koz ve üçer Karo kalmıştır. Yerden Karo oynayalım, Doğunun

Bu el, briçin standart oyun-

Karodan çatala gelecek, ya da kes-kaç'a (el-yer çaka) gelecektir. Biz de sadece bir löve

kiplerinizde koz bitti. Oyunu karttır. 9'lu ya da Vale veya 10'lu yokken bu şekilde oyna-Pikten 4, Körden 3, Trefl- yamazsınız. Karo Rua empa-

kaybederek kontrati yapmış

Bornova Öğrenci Yurdu: Yurt idaresinden faşistlere destek

G ünlerden 12 Mart 1988 ve Yurt Anonsundan tiz bir ses: Fuar Kapalı Spor Salonunda akşam 8.30'da yapılacak müzik şölenine gitmek isteyen öğrenciler, isimlerini blok bekçilerine yazdırabilirler. Dönüş için gerekli otobüs yurt tarafından sağlanmıştır. Tüm öğrencilerin dikkatine. müzik şöleni sizlerindir, katı-

Yapılan çağrı sonucu Fuar Kapalı Spor Salonuna giden öğrenciler, müzik şöleni yerine ülkücü gösterisi ile karşılaşmışlar. Faşist gösterisi nedeniyle, öğrencilerin bir kısmı salonu terk ederken, bir kısmıda olayı izlemek durumunda kalmışlar. Faşistlerin marşla-

ki kutlama mesajı ile sonuç- renci Yurdunun bu gösteriyi destekleyerek, yurda giriş sa-Bizim Ocak adlı dergi tara- ati olan 23.00 yerine 23.30'u fından düzenlendiği sonradan kabul etmiş olması, araç temiöğrenilen gece, kendilerine ninde bulunması ve 12 Martın rı eşliğinde başlayan gösteri, Ege Üniversitesi (Faşistleri) yıldönümünü de anmasıdır.

Balıkesir'de öğrencilerin dayanışması sürüyor Fak. arasındaki basketbol ma- savundukları hocalarını zora çında dayanışmanın en güzel geldikleri an gözden çıkarabiliyorlar. Görevden alma cüretdayanışması" başlığı altında örneği olarak gösterebileceğikarlıklarını göstermekten aciz Gençlik Dünyası'nın 3. sayı- miz bir tablo ortaya çıkmıştı.

oldukları için istifa senaryosu

ye çalışılan gençlik, hangi ko-

baskı ve zulme göz yummaya-

caklarını bir defa daha göster-

Alpaslan Türkeş'in "Ülkücü dukça ilgiyle karşılanmıştır.

Bozkurtlarım' başlığı altında- Asıl ilginç olan; Bornova Öğ-

şullar altında olursa olsun, YÖK'ün artık kendi kendihaklarının askıya alınmasına, nan Blk. T.İ.Y.O ile Blk.Müh. siyle çeliştiği ortada. Daha dün

Karakol değil, Ankara universite istiyoruz

sında haber yayınlanmıştı. Sonuç olarak Mahmut Turan

Blk.Müh. Fak. İnşaat bölümü istifa etti. Dayanışma ürünü-

öğretim görevlilerinden Mah- nü vererek yapılanları boşa çı-

mut Turan haklı olarak pro- karamadı.

0 ve 13 Mart günleri An- na kadar yürüdü. 13.3.88 gükara, Gazi, ODTÜ ve Hacettepe Üniversiteleri'nde yüzlerce öğrencinin katıldığı yemek boykotları ve Abdi İpekçi Parkı'nda yürüyüş yapıldı. 10.3.88 günü Abdi İpekçi Parkı'na saat 10'da gelen 200 kişilik öğrenci grubu daha sonra polisin müdahalesiyle ikiye ayrıldı. Bu

1.Ü.Orman Fakültesi'nde 50 öğrenci 4 günlük "açlık grevi" yaptı. Öğrenci affının kendi fakültelerinde uygulanmadığını ve okula dönmesi gereken 22 öğrencinin yararlanamadığını belirt- nı çözmeye çalışırken sorunları tepki olarak üç gün üstüste ye- rencinin disiplin kuruluna vetiler. 22 Mart'ta başlayan ve okul bahçesinde 4. gününü dolduran açlık grevine, 25 Mart'ta Orman Haftası nedeniyle son ver- tikçe artmakta ve okuma hak- sonra altı öğrenci arkadaşın ğidir. Ve öğrenciler üzerinde diler. Öğrenciler yaptıkları açıklamada atılmalara son verilmesini ve atılanların okula dönmesini istediler.

tam tersine pozitif yönde git- mek boykotuna gitmelerinden rilmesi bunun güzel bir örneları gittikçe daha kısıtlanıp so- masumane bir tepki olarak aç- yoğun baskılar devam etmek-

uyguladığı baskı politikasını

raflı olarak iptal edilmesinden na erdikten sonra, greve pekiştirmeye devam ediyor. sonra, birçok öğrencinin zor gidenler-gitmeyenler ayırt edil-Öğrenciler, ta YÖK'ün varlı- durumda kalması ve öğrenci- meksizin emniyet tarafından ğından beri varolan sorunları- nin en doğal hakkı, bu olaya alınma ve yaklaşık otuzbir öğrunları katmerleşmektedir. lık grevine gitmesi, özellikle tedir.

ÖK öğrenciler üzerinde olan harç senetlerinin tek ta- videoya alınıp açlık grevi so-

"Yemek zammı geri alınsın!"

Son olarak Trakya üniver- okul-emniyet işbirliğinin sıkı

sitesinde önceden yapılmış bir gözetim altında tutularak

karşılanmaktadır ve kuzucuk- ta güçlük çekerken, bazı öğ- Er ya da geç gerçek karan- kan öğrenciler, "Yemek zam- re devam etmeye kararlı olan lerin olayla ilgili olabileceğini larını beslemektedir. Oysa bü- renciler yemek kartı alamadık- lığı ışıtacak, tan yerini ağarta- mı geri alınsın'', "Bedava ilaç Eğitim Fakültesi öğrencileri sordular. Ben de okulumuzun

Samsun'da Öğrenci Derneği Mahkemeyi kazandı amsun Ondokuz Mayıs dir.) Bu durum karsısında Samsun İdare Mahkemesine

Üniversitesi Öğrenci Derneği (O.M.Ü.Ö.D.) etkinliklerine yeniden başlamıştır. leri, etkinliklerinin durdurul 26.11.1987 tarihinde yaptığı ma kararının iptalini ve öncebaşvuru ile tüzel kişilik kazanlikle vürütmenin durdurulma mış olan O.M.Ü.D.Derneğinin sını istediler. Yaklaşık üç ay-Samsun valiliğinin emriyle etdir devam eden mahkeme kinlikleri durdurulmuştu. Ge-3.3.88'de yürütmeyi durdur rekçe olarak rektörlük izninin getirilmediği gösterilmişti. (Bu konudaki ayrıntılı bilgi ekte-

Yaklaşık iki yıldır yürütüle Devami Savfa 15'de

Yemek hakkı kazanıldı

du'ndaki öğrenciler ana kampüs içinde okul yönetimi tarafından akşam yemeği verilmesi istemi ve yurt kantininde satılan yiyeceklerin kalitesizliği, pahalılığını protesto amacıyla yurt yemekhanesinde 8 Mart Salı gününden başlayarak üç gün süreyle yemek boykotu gerçekleştirdiler. Boykotlara çok sayıda öğrencinin katıldıi, katılımın giderek arttığı "POLIS IDARE ISBIRLIĞIgözlendi. Ayrıca yine aynı istem ve amaçla 11 Mart Cuma günü saat 13.30'da İTÜ Aya-"KEYFİ DİSİPLİN SORUŞzağa Kampüsü'ndeki rektör-TURMALARINA VE CE-

T.Ü. Ayazağa Erkek Yur- 300 öğrenci oturma eylemi yaptı; bu arada bir öğrenci eylemleriyle ilgili olarak hazırladıkları basın açıklamasını okudu. "İTÜ'lüyüz, açız". "Yemek bizim hakkımız, söke söke alırız" şeklinde sloganlar atan öğrenciler daha sonra sessizce dağıldılar İTÜ'lü öğrenciler mücadelele rinde başarıya ulaştılar. İTÜ Rektörlüğü, üniversitede çıkan yemeklerin akşamları İTÜ vurtlarında verilmesi talebin verilmez, alınır" sözünün doğruluğunu, İTÜ'lü genclik bir lük binasının önünde toplanan kez daha ispatladı

Anadolu Universitesi'nde faşistler saldırdı: 4 yaralı

8 Mart'ta, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve Tieari Bilimler Fakültesi kantininde oturmakta olan ilerici öğrencilere saldıran faşistler, 4 öğrenciyi yaraladılar. 15 kişi ldukları bildirilen fasistlerin okulda tanındığını, Türkeş'in Eskişehir'e gelmesi sırasında bıçaklı bu saldırının, sindirmeve yönelik olduğunu belirten

yaralanan öğrencilerden Sü

İstanbul Üniversitesi'nde gözaltılara karşı yürüyüş yapan öğbir pankart astılar. 24 Mart günü İstanbul Üniversitesi Merkez bina arka bahçesinde saat 13'de toplanan öğrenciler düzenli dörtlü sıralar halinde bir kortej oluşturdular. 400 civarında öğrencinin katıldığı yürüyüş Rektörlük önünde, pankartın asılması ile sona erdi. "Gözaltılar bizi yıldıramaz", "Polis-İdare işbirliğine son'' sloganları atan öğrenciler daha sonra dağıldılar.

Ankara

"teklifimizi reddedersen okulu bitirmeyi unut"

en daha önce emniyet ta-Bunun üzerine tehditkar bir rafından 1987 Eylül ayında 14 gün gözaltında tutulduktan sıyla suçlanmama rağmen DGM tarafından takipsizlik kararı verilerek serbest bırakıl-

önce bir konuşalım'' diyerek, beni ailemin yanından başka bir odaya aldılar. Polislerle odada yalnız kalınca benimle etmeye yönelik bir tarzda konusmaya başladılar.

Önce G.Ü.Ö.D. Başkanı ifadesi değil midir? Ünal DEMİR'le görüşüp görüşmediğimi, son bir hafta

şekilde "Bütünlemelerin olduğunu biliyoruz. Eğer sen bize derslerinde yardımcı oluruz. Teklifimizi reddedersen okulu falan bitirmeyi unut!" dediler. Ben muhbirlik tekliflerini red-Benim okul durumum ve

haberim olmadığını söyledim.

bütünlemelerim hakkında bu kadar bilgi sahibi olmasının yanında polisin bir de dersler alabildiğine yumuşak ve ikna konusunda yardımcı olabileceğini söylemesi, Polis - Okul İdaresi İşbirliği'nin somut bir

polis baskısının artacağını bilivorum, fakat amacım bir insanın evine bu kadar rahatlıkla gelip "Muhbirlik" teklif etme ve tehdit edebilme hakkını kendinde bulan polisin tavrını ve okul idarelerinin polisle işbirliğini teşhir etmektir.

Figen Baran Ankara

Karşılaşmalarda saha kenarın- muz yok. Biz bu işi zevk için lar, hem spor yapıyorlar. Gayrı federe kulüplerin en leşiyi yayınlıyoruz.

federe kulüpler tamamen federasyondan bağımsız, resmi niteliği olmayan kişilerin insiyakulüplerin oluşumu, aynı mahallede birlikte yaşayan gençden farklı bir içerik taşımaktadır. Bizler vetisme yurtlarıncocuklardan oluşan bir kesimiz. 18 yaşından sonra yurt- olarak kullanmak. tan yasal nedenlerden dolayı

de belli başlı bir dert. Hakem- olarak bir farklılıktır. Kulübüliği genelde futbolu seven in- müzün amacı, her kesimden ile bir sene çalışabilirsem birinsanlar yapıyorlar. Bu ligin ne insanları kulüp bünyesinde bir ci lig profesyonelde rahat bir belli başlı hakemi var, ne de araya getirmek, bu insanlar ücretini ödeyecek kuruluş. Bir arasında sıcak bir dostluk ha- leyeceğime inanıyorum. hakem günde 4-5 maç yönet- vası oluşturmak, arkadaşlar odası olmayan, duş ise yalnız- pekiştirmek için bir araya gel- mekte, ücretleri de takımlar arasında dayanışmayı sağlavermektedir. Böylesi bir or- maktır. Ne sporu arkadaş iliş- Her şeyden önce belli bir yaşa tamda gençler, hem çalışıyorkilerine, ne de arkadaş ilişkilerini spora tercih ederim.

lanmamasıdır. Takımın büyük tifi ile kurulan kulüplerdir. Bu çoğunluğu bir iş yerinde çalı- muz için bu muhitte bulunan şıyor. Antreman yapamıyo- semt sakinlerinin, bu işe gönül ruz. Yaşamamızı sağlamak vermiş, gerçekten futbolu se-

lerin başlarında sevilen bir bü- için bir iş yerinde çalışmakta- ven arkadaşların maddi ve yük ağabey önderliğinde ger- yız. Bu yüzden bir araya gelip manevi yardımı ile bu iş götüçekleştirilmektedir. Bizim öz- antreman yapamıyoruz. Ta- rülmeye çalışılıyor. Belediyeye gün konumumuz diğerlerin- kımda sigara içenler çok. Siga- bağlı bir mahalli ligde olduğuda yetisen korunmaya muhtaç yoruz. Amacımız sporu insan mesini bekleriz. Madem bu nasıl planlarsınız?

Hüseyin DACIK (24): aliyete yöneltmek düşünülü- veniz var. Yani 11 löve ediyor. çıkarılan gençler, bir araya ge- Amatör ligde oynuyorum. yor, o zaman gerekli alt mal- Karo Ruası Doğuda ise, kont- batarı yoktur. Halbuki Karo lişimizi kalıcı kılmak için fut- Her maçta otuz bin lira ücret zemeyi sağlamak gerekir. Bu- rat emniyette! Ama Karo Ru- çevirdiğimizde Damı girseydibol olayını bir araç olarak kul- almaktayım. Fakat gayrı fede- gün ise bunlar kişilerin gayret- ası ya Batıda ise, bu durumda niz, Bati Rua ile alıp bir Karo lanarak bir araya geldik. Spo- re bir takımda, gerçek sporla leri ve dayanışması ile yürütül- iki Karo lövesi kaybedip bata- daha oynar ve batmaktan kur-

namaktan büyük bir zevk al-Maçları yönetecek hakemlik Yukarıda belirtiğimiz buna ek maktayım. Düzenli bir idman yaparak, sağlıklı bir beslenme şekilde güzel bir futbol sergi-Tuncav KARABASOĞLU: gelmiş gençliği futbol çatısı ve

anlayısı altında bir araya getir-Kaya YALÇIN (29): Karşımek önemli bir görev. Genç mu? dediğimizde, yüzümüze liştirmek için yapıyoruz'' di- başarılılarından Yurt Gücü laşmalar için en büyük soru- kesimin kahvehane köşelerinoyuncuları ile yaptığımız söy- numuz sahanın yetersiz olma- den çıkarılıp futbol oynaması sıdır. Gayrı federe olduğumuz ve aynı zamanda kardeşlik, Gökhan Kaptan (25): Gayrı için maddi olanakların yeter- yardımlaşma duygularının sizliği, yani spor yapabilmemiz oluşması ve pekiştirilmesi çok için gerekli malzemenin sağ- olumlu.

rayı bırakmaya ve kahve kö- muz için, belediyenin bu taşelerinden uzaklaşmaya çalışı- kımlara gerekli malzemeyi vergelişimini sağlamada bir araç gençleri kötü yaşam koşulla-

run çok amacı bulunmaktadır. karşılaştığım için, burada oy- meye çalışılıyor.

maktadır. Almayanlar hakkında da idari işlem yapmaktadır. Almayanları tespit edip sınavlarda daha az not verbir sporcudur! Kulübünde bölgesi milletvekili adayların-ANAP'ın finanse ettiği ve dan olan Hakkı Koşar özel propagandasını yapan Kadı- kulübünde kurs ücretlerini

sporcularına normal fiyatının lediği fiyatların üstünde belir-

Hakkı Koşar kendisini mekle tehdit etmektedir. Son şar örneklemeye çalıştığımız 'Oss Sensey'' diye lanse eden seçimlerde ANAP'ın Kadıköy keyfi uygulamalarına ek ola köy gazetesini de kurs alan Karate Federasyonunun belir- mekte kullanmaya devam et-

STANDART BİR OYUN

♥ D42 • R65 ◆ D72

• A D V4 ♥ AR

♦ AD93 4 AR5

cak misiniz?

verdiği kartı en küçükle geçelim. Yani Doğu 8'liden ufak Karo verirse 9'luyu, Vale veya 10'lu verirse Damı koyalım. Simdi Batı eli tutsa bile, ya

sloganları atıldı. ODTÜ-Der tarafından Ankara öğrenci dernekleri adına yapılan açıkarada polis bazı öğrencileri lamada, "Baskılar sürdüğü

nü Hacettepe Üniversitesi'nde

baskılar kınandı. Boykot ve

hayır", "Karakol değil, üni-

versite istiyoruz", "İnsanlık

Yemek için zamanla yarış Eğitim Fak. Öğrencileri:

Hürriyet gazetesinde, 3 Mart nıfların zorunlu katkılarıyla dirler. Ayrıca, yemek kartı uy-1988 tarihinde "Ucuz yemeğe oluşturulan Devlet bütçesinin, gulaması yüzünden öğrenciler hücum'' başlıklı bir haber ya- şirket kurtarma operasyonlayınlandı. Hürriyet haber ajan-rı, yardım teşvik fonları, ihra-sını da ödemek zorunda bırası imzalı haberde, haber kay- cat teşvikleri, hayali ihracat- kılmaktadır. Gazetecilik ahlanağının Rektör Prof. Dr. Halil Cin olduğu belirtilmektedir.

her öğrenci yemek yiyebilmek

mek kuyruğunda beklemek

Habere göre 300 liraya saçarpıtarak aktarmaktadır. tılan yemeği alabilmek için öğrenciler birbirleri ile yarışmak-Ustelik bin liradan fazlaya mal tadır. Gerçekte varolan yarış, edilen yemeğin 300 liraya satışı ile 377 milyon TL'nin nasıl Fakültesinde İnkılâp Tarihi öğrencilerin birbirleriyle olan yarışı değil, zamana karşı ya- elde edildiği sorusu da so- dersine girmesinin döner serrısıdır. Bir bankodan dakika-Bunun yanında diğer üni- layıp sağlamadığı merak koda ortalama 30 öğrenci yemek versitelerde yemek bedeli gün- nusudur. almak zorundadır. Bu yüzden

aylık yemek kartı satışa çıka- çek dışı açıklamalarıyla kamuiçin yaklaşık 30-40 dakika yerılmakta ve böylece yemek üc- oyunu yanıltmaya çalışabilirreti bir ay önceden peşin alın- ler. Hatta kitlelerin göreceli maktadır. Aybaşlarında yapı- desteğini alabilirler. Bu konu-Yemeklerin maliyetinin, bin Lirayı aştığı iddia edilmekte, lan yemek kartı satışları Rek- daki açıklamalar cezalandırıbuna rağmen 300 liraya satıl- törün de belirttiği gibi "Özel- labilir ve Demokratik Kitle dığı vurgulanmaktadır. Açık- likle dar gelirli ailelerin çocuk- Örgütlerinin kınamalarını, kalama onur kırıcıdır. Sanki ları olan "öğrencileri zor du- muoyuna ulaştırmayabilirler. Üniversite sayın hocanın çift- rumda bırakmaktadır. Çoğu Fakat güneşi balçıkla sıvayaliğidir; bütçesi, tarafından öğrenciler yemek kartı almak- mazlar.

yemedikleri yemeklerin paralarla burjuvaziye aktarılırken kı bu sorunun vurgulanmasısessiz kalan pek sayın Rektör, nı gerektirirken, diğer üniveröğrencilerin eylemini basına sitelerdeki uygulamaları atlanmakta ve ucuz yemeğe hücum edildiği ileri sürülmektedir. Ayrıca, sayın Rektörün Tıp

mayeden yararlanmasını sağ-

lük tahsil edilirken Selçuk'ta Basını tekellerine alıp, ger-

yük oranda işçi ve emekçi sı- ları için simite talim etmekte- caktır...

Atatürk Eğitim Fakültesi'nde ciler türküler söyleyerek de- tin halkıyla dayanışma ama-300 öğrenci yemek zammını kanlığa gittiler ve hazırladık- cıyla yapılan korsan mitinge protesto için yemek boykotu ları dilekçeyi diğer öğrencile- katılıp katılmadığımı, mitingle yaptı. 10 Mart Perşembe gü- re de imzalattılar. Talepleri ilgili olarak okulda ve çevremnü, topluca yemeklerini bıra- kabul edilene kadar, eylemle- de neler konuşulduğunu, kimuygulaması istiyoruz" slogan- daha sonra sessizce dağıldılar. tatil olduğunu ve hiçbirşeyden

larını attılar. Yemekhanevi M armara, Üniversitesi slogan atarak terkeden öğren- içinde neler yaptığımı ve Filis-

sonra "Örgüt üyeliği" iddia- yardımcı olursan biz de sana Fakat polis bundan sonra dedince, bu kez "Sen reddetbeni rahat bırakmadı ve 20 Şu- tin ama senin yakın çevrende bat akşamı evime 3 sivil polis bunu kabul edecek insanlar geldi. Ailemin yanında bana olacak, artık kendine dikkat "Seni götürmeye geldik, ama et" diyerek evimi terkettiler.

Bundan sonra üzerimdeki

Türküm, dogruyum, gericiyim'

Din dersinden geçemeolan bir kuralın da işletildiği- ya da bu tür eğitime karşı çıyenler, ayet ezberleyemediği için kulak zarı patlayan, Hiristiyan olduğu için hakarete uğrayan, Alevi olduğu için dövülen öğrencilerdir. lkemizi Cumhuriyet'-

ten bu vana kıvrandıran demokratikleşme sancıları, hepimizce de bilindiği gibi, 12 Mart ve 12 Eylül askeri darbeleriyle bir kez daha düşükle sonuçlandı. Aradan geçen 8 yıla ve yaşanan 2 "genel seçim''e karşın kurumlaşan gericilik ve de tüm demokrasi özlemlerine rağmen varolan politik ortam, antidemokratik ve şovenist yapısıyla bir

ni görüyoruz. Eğer birinin düşüncesini boşaltacaksan, yerine mutlak bir yenisini sıkıca yerleştir. Bizde de toplumsal bilinçte büyük ölçüde boşaltılan demokrasi ve hak anlayışlarının yerine, gelenekçidogmatik, Türk-İslam sentezi denen bir garip birleşim konmak isteniyor. İşte ben de bu garip birleşimin bir ayağı olan ve biz liselileri de en cok etkileyen "şeriatçı akımı" irdele-

meye çalışacağım. Bugün tüm liselerin müfredatlarında, eskiden secmeliyken artık zorunlu olan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi" dersleri yer alıyor. Ancak bu derslerin kültür, bilgi içerikli adı kandırmacadan başka bir şey değil. Eğer bu dersler ger- Kızlarla erkeklerin yanyana çek anlamında işleniyor olsa,

pimiz biliyoruz. Bir türlü din dersinden geçemeyenler, âyet ezberlemeyen öğrencisinin kulak zarını patlatan öğretmenler, Hıristiyan olduğu için hakaret gören ve boynunda tasıdığı haçı kopartılan bir kız arkadaşımız. Alevi diye dövülen öğrenciler. Böylesi olaylar her gün duyulur oldu. Ancak bunlarla da bitmiyor. Bivoloji derslerinde okuduğumuz Darwin teorisi de din hocalarının baslıca hedeflerini olusturuyor. Zavallı Darwin'e küfretmek neredeyse moda oldu. Bu arada din öğretmenlerinin bir büyük derdini de kızlı-erkekli karışık okullar oluşturuyor.

oturmaları, teneffüslerde ko-

THE

MEKTEP.

kan laik görüşlü Müslümanla-Sayıları artan okul rın başlarına gelenleri artık he-

menlerinin gerici-militarist propagandası, tarih öğretmenlerinin bir türlü vazgeçemedikleri Osmanlı hayranlığı ve gedönüs özlemleri... Tüm bunlar eğitimdeki gerici politik yapının bütününü oluşturan parçacıklardan başka bir şey değil. Gerici öğretmenler sadece bu politikanın piyonları durumunda. Tabii bu arada bu piyonlarca yetiştirilen şeriatçı öğrencilerin, okullarda yarattıkları ideolojik tabanla verdikleri zararları da göz ardı etmemek gerekir. Olayın bir diğer yönü de, liselerin idari kademelerinden 1402 no'lu sıkıyönetim yasası ile uzaklaştırılan ilerici-demokrat yapılı eğitimcilerin yerine, şeriatçı, pek çoğunun çeşitli tarikatlarla ilişkisi olduğu bilinen kişilerin getirilmiş olması. Sayıları sürekli artan okul mescitlerinin, kütüphanelerimizi işgal eden gerici kitapların, zorla namaz kıldırmaların, hepsinin altından bu gerici idareciler çıkıyor. Bu arada askeri liselerde "Nurculuk" "Nakşibendilik" gibi formasyonlarla su yüzüne çıkan gericiliği amacı ortada: Gelişen süreç içerisinde devletin üst kademelerini ele geçirmek -sanki şimdi gecirmemisler gibi- ve varolan nuşmaları, kızların etek boyları, adet dönemleri; bunların mellerine dayanan bir din devhepsi de her nedense "şeriat leti kurmak. Bunu 2000'li yılmücahitlerinin''in pek yakın- lara kadar başarmayı amaçladan ilgilendikleri konuları dıklarını da hemen belirtmek lan ne yazık ki sadece İslami davranışları yalnızca din öğ- için seçtikleri araçları da biz li-12 Eylül'den sonra, tarihte propaganda. Okuduğumuz retmenleriyle sınırlamamak seli genç beyinler oluşturuyo-

kütüphanelerimizi işgal eden gerici kitapların. kıldırmaların altından gerici idareciler çıkıyor.

LISELI GENCLIK

benzeri her ortamda geçerli okullarda farklı dinlerden olan gerekir. Milli Güvenlik öğret-ruz.

Öğretmeni Cocuklar siz fen kolusu-Üniversiteyi kazanmalısınız. Sakın hukuka filan gi-Melih Gökdemir Müdür Yardımcısı Milli Güvenlik Öğretmeni

AET'ye girmek zorunnuz. Ya tıbbı ya teknik / dayız çünkü Yunanistan'da girmiştir. Yunanistan boka girse hiç düşünmeden girmeliyiz. Em. Alb. Muhsin Dişçioğlu

Bu soruvu bilene 10 ve-

pekler, adi yaratıklar. receğim... yok yok 5 vere- anlama geldiğini, nerede

bulalım.

Arkadaşlar

iseli gençlik servisi olarak bu say-

famızı elimizden geldiğince çıkar-

maya çalışıyoruz. Sorunlarımız,

taleplerimiz, hedefimiz ortak olduğundan

sizlerin katkı ve çabalarınızı bekliyoruz.

Böylece daha nitelikli, daha güzel bir lise-

li genclik sayfası cıkaracağımıza inanıvo-

ruz. Çevrenizde, okulunuzda olan tüm

olayları, liseli genç olmamızdan kaynak-

lanan tüm sorunlarınızı bizlere iletin. Hep

beraber haykıralım, sorunlarımıza yanıt

Bir dahaki sayıda görüşmek umuduyla.

Feyzullah Benli / bir zinaya dönüşüp dönüş Matematik Öğretmeni (meyeceğini kim garantı Cemil Cice Devlet Bakan Kültür sözü arapçadan

gelmiştir. Kül, çeşitli de mek. Anlamı cesitli türler Cahide Özmen

Liseli Gençlik Servisi

Bu flört olayının hangi

ni, bunun ilerde toplumsal

Din Öğretmen "Din aklın ta kendisidir.

gençlik Dünyası

aklı olmayanın dini de

ceğim. Hayır hayır vazgeç- başlayıp, nerede biteceği-

Cahide Özmen Din Öğretmeni

Dine inanmayan insanlar

Susun aşağılık kö-

İŞTE EĞİTİMİMİZ

rtaöğretim kurumlarında sosval etkinliklere yönelik dersler konulmuştur. Resim, müzik, beden, eğitsel kol çalışmaları gibi. Peki bu dersler ne verir öğrencilere? Nasıl yapılmakta-

Bir resim dersi vardır ki, öğrenciler ellerinde kalem kağıt hocalarının verdiği figürü çizmeye çalışırlar. Ders sırasında bazen kendi kendimiz "aman yaa, karala birşeyler işte, maksat zaman geçsin" diye söyleniriz. Hoca masada gazetesini okumaktadır veva yarım bir dür. Müzik dersi derseniz yite öğrenciler hep bir ağızdan lımda kalan tekşey Doremi Fasulyesi olur. Edebiyata ge-

rışırlar. Sonra da müzikten ak- lır. Yeşerip gelişmeye hazır beyinler kurutulmaya yüz tuttu-

Aklıma gelmişken ilginç bir kuru kuruya ders işlenir, ders- Fuzuli, Baki, Nebi gibi divan pık düşüncenin yansıması saşairlerinden öteye geçmeyen dece okulda değil ailede de do-re- mi, fa-sol-la diye bağ- bilgilerle de öğrenciler donatı- vardır. Evde verilen bir resim ödevini yapan oğluna baba "Bunlarla zaman mı kaybediorsun, bunlar birşeyler kazandırmaz insana, dersine çalış sen" diyebilir. Ne gariptir ki bugün resim, müzik, tiyatro, edebiyat, sinema v.b. sosyal, etkinlikler ders sayılmamakta, gereksiz ve zaman kaybı olarak görülmektedir. Sonuçta geri, suskun, pısırık bir

Okulda görülen eğitim sözduğundan şüphe duyulur. Öğöğretmen-öğrenci-veli isbirli-

Düşmana inat dostlarım konuşan, üreten, türkü söyleyen gençlik yaratalım."

Cüneyt AKMAN Lise Öğr.

"Glasnost" ve "Perestroyka"

Bu kitabın, SBKP 27. Kongresi'nden çok önce yayınlanmış olduğu göz önüne alındığında; reel sosyalizmdeki tartışmaların

sosyalist diktatörlük" nitele-

melerinin haklılığını tesbit

ediyordu. Kimileri için ise, re-

el sosyalizmin artık bir 'yol

ayrımı'na geldiğini; bu "dev-

rim''le, "vahset sosyalizmi".

'nin sona erdiğini, ve sosva-

list olarak artık utanmadan

toplum içine çıkmayı müm-

Gorbaçov ile "bir gecede" başlamayıp; sosyalizmin kendi iç dinamiğinin sonucunda ortaya çıktığını gösteriyor

Güngör Soylu

66 asnost" ve siz yakın zamana kadar, birçoğumuz için anlamı bilinmeyen sözcüklerdi. Bugün ise, toplumun değişik alanlarında, değişik biçim ve anlamda da olsa, en çok tartışılan, konuyu betimleyen sözcükler olarak, politik literatürümüze girdi.

Görülen oydu ki, bu sözcükler, tüm dünyada olduğu gibi bizde de büyük ilgi uyandırmış, heyecan yaratmıştı. Düne kadar anti-komünizmin şampiyonluğunu kimselere bırakmayan TRT ve tekelci basın dâhi, perestrovka'nın yarattığı heyecan ve şaşkınlık-Hülâsa, Garbaçov'un

la, saatlerce süren programlar, tefrikalar yaptılar... Şüphesiz ki bu hevecan ve saskınlığı yaratan, 70 yıllık sosyalizmin dost-düsman bütün insanlar üzerindeki olağanüstü çekim gücüydü.

Her mücadele merkezi bir vönetim ister. Gelgelelim, merkezi yönetim ne kadar sıkı olursa, tek tek birevler için demokrasi diye adlandırdığımız şeyi gerçekleştirmek o denli zorlaşır.

Kimilerine göre, 27 Ocak diyalektik bir yaklaşımla kav-1987'de yapılan SBKP 27 Kongresi'nde "resmi olarak" ortaya atılan bu iki "tılsımlı" sözcük, kendilerinin yıllardır isaret ettiklerini doğruluyor:

riyeti'ndeki yarım yüzyılı aşkın parti üyeliği ve yöneticiliğiyle reel sosyalizmi yaşamış bir bilim adamının: bir komünistin, gelecek kuşaklara, kitaplara girmemis sosyalizmi; günlük yaşamdaki sosyalizmi; kafalarda canlandırılan

kün kıldığını gösteriyordu. Bu tartışma kimi cevreler de "mala sahip çıkma", hatta glasnost ve perestroyka'nın gerekliliğini SBKP 27. Kongresi'nin çok öncesinde öngördükleri -gradualist demokratizmin açıklık ve veniden vapılanma politikası ile ne ilgisi varsa- iddialarına kadar dayandı. Bu tartışma şimdilik bir kavgaya yol açmadıysa, sanırım bunu "yeni politik kültür''e borçluyuz.

SBKP MK Plenumu'na sunduğu raporun üzerinden yak-Yeni dünyalar - Konstantin Yuon laşık üç yıl; 27. Kongre'nin yapılmasından bu yana 1 vil geçmesine karşın, politik literatürümüze 3-5 ay önce giren glasnot ve perestrovka sözcüklerinin neyi anlattığı konusunda, sol çevreler olarak, tam bir berraklığa ulaşabilmiş değiliz. Bu bulanıklık, kısmen konuya ilişkin bütünlüklü metinlere yeni yeni kavusuyor olmamızdan, kısmen de -ilkine son derece bağlı olarak-'açıklık ve yeniden yapılanma-

varamamızdan kavnakla-İste Kuczynski'nin Torunuma Mektuplar* adlı kitabı, bu kavrayış eksikliğini bir ölcüde giderebilecek bir yapıt; Demokratik Alman Cumhu-

yı zorunlu kılan 70 yıllık sü-

reci, tarihselliği içerisinde ve

adım ilerleme politikası) ve de sosyalizmi "daha da güzel inzayıflıkları (...) ve hataları (...)"na kadar, glasnost ve perestroyka sözcüklerinin yolaçtığı tüm sorulara açıklık

sosyalizm ile somut olarak her alanda gerçekleştiği özgül tarihi biçim olarak sosyalizmin farkılılıklarını tarihselliği içerisinde anlatan, son derece yalın ama sevimli bir anlatıma sahip, bilimsel bir ya-

Kitap, iki bölümden olusuyor: Birinci bölüm, sosyalizme ilişkin on beş kritik soru ve eklerine verilen detaylı yanıtlara yer vermiş. İkinci bölüm ise, Küba sosvalizmi'ni gözlemleyen "Bir Gezi Günlüğü". Her iki bölümde de; Sosyalist demokrasiden, Stalinizm'e; sosyalizmde çelişkiler sorununundan, komünizmin ön-koşullarını yaratmadaki faaliyetlere; asırı merkesiden, proletarya diktatörlüğü ve gradualizme (adım

den Yapılanma"yı sosyalizme

saldırı niyetleri için kullanma-

ya çalışanlara verilecek yanı-

tı, kitaptaki "gençken kafam-

da canlandırdığım sosyalizm

böyle, bugünkü gibi miydi?"

sorusuna verdiği yanıtta bu-

labiliyoruz: "Elbette genelin-

de aynen böyle! Üretim araç-

ları toplumsallastırılmıs; bu

yüzden kriz üstüne kriz gelmi-

yor, işsizlik yok, kapitalizmin

hiçbir temel pisliği yok." Öte

yandan, reel sosyalizmi "her

şeyin sûkunet ve uyum içinde

olduğu, cennet bir alem" gi-

bi göstererek, sosyalizmi ade-

ta din gibi savunanları: "sos-

yalist bir toplumda uyum içe-

risinde etkinlikler! Dar kafa-

lıların ve küçük burjuvaların

rüyası bu... En rahat uvku ce-

densellik iliskisinden kopararak değerlendiren ve buna göre iyi ya da kötü, olumlu ya da olumsuz yargılara varanlara; onun sorunları ele alış tarzıyla; bu olguların, onları yaratan, onları gerçekleştiren tarihsellik ve toplumsal gerçekliklerden soyutlayarak değerlendirilemeyeceğini; yaşamda beyaz ve siyah renklerin dışında ara renk tonların varlığını hatırlatma imkanına kavusuvorsunuz, büvük bir açıklıkla. "Her mücadeleekelci sermayeye karşı verilen mücadele - merkezi bir yönetim ister. Gelgelelim, merkezi yönetim ne kadar sıkı olursa, tek tek bireyler için demokrasi diye adlandırdığımız şeyi gerçekleştirmek o Örneğin "Açıklık ve Yeni-

diyerek, kıyasıya eleştirdiğini

Olguları, salt bir yanını

mutlaklaştırarak, onları ne-

denli zorlaşır." Sosyalist ekonominin hantallığı, üretimde kapasite düşüklüğü, yadsınmayan bir olgu ama: "üretim güçleri açı-

Sermave varqücüvle düzenimizi yıkmaya çabalıyor. Ama bizim devletimizin de aynı açıklıktaki tarihi görevi her türlü araçla güvenliğimizi korumaktır. Bu arada hatalı davranıyorsak, bu da insana özgü bir

sından ekonomimiz böylesine merkezileşmiş olmasaydı, sanıyormusun ki, sermaye dünyasında enflasyon oranı ar-

sinde, tümüyle tiyatronun

kendi çabalarıyla kurulmuş,

küçücük bir sahne var şimdi-

lerde. Tiyatronun üst fuaye-

sinde, cep benzeri bir köşede,

paravanlarla ayrılarak hazır-

lanmış, yaklaşık 55-60 kişilik

tarken, biz temel ihtiyac madtüm olumsuzluklara karşın ve delerin fiyatlarını böyle sabit tutabilirdik?" yaklaşımındaki nedenden uzaklaşırsak bu olguyu objektif olarak değer-

lendirebilmiş olur muyuz? Belirli bir tarihsel dönemde ortaya çıkan sorunları, zaafları mazur göstermek gibi bu sorunları olduğundan fazla abartarak, herşeyin, tüm

70 yıllık sosyalizm karşısında düş kırıklığına uğrayanlar; "Eğik yetişen tek tek ağaçlardan, geleceğin muhteşem ormanını görmeyenler''dir.

kazanımların önüne gecirmek, tarihi veterince anlamamak olur. Üretim ilişkilerini "burjuva iktisatçıların düşündükleri gibi nesneler arasındaki ilişkiler değil, insanlar arasında nesnelere iliskin olarak kurulmuş ilişkilerdir." şeklinde tanımlayabildiğimizde, Kuczynski'nin: "Bugün te-

Tüm olumsuzluklara karsın ve bu sorunların üstesinden gelerek sosyalizm gelişmesini sürdürüyor, olgunlaşıyor.

kelci sermaye vargücüyle (...) toplumsal düzenimizi yıkmaya çabalıyor (..) sermayenin görevi bu... Ama bizim devletimizin de aynı açıklıktaki tarihi görevi her türlü aracla güvenliğimizi korumaktır. Bu arada hatalı davranıyorsak. bu da insana özgü bir olgudur." saptamasını ve bu saptamadaki insan unsurunun rolünü daha kolay kavrayabiliriz. Gercekten de sosvalizm "akvaryumdan alınmış insanlar''la değil; kapitalizmin çarpıklaştırdığı; kapitalizmin değerlerinden henüz arınmamış

Cep Tiyatrosu

100000'in üzerinde oynanmış

"Hamlet"i klasik kişiliğinden

kurtarıp, sahnede aktörün zih-

ninde oluşturulan bir tiple-

meyle herkesin içindeki

dinliyorlar. Üçüncü perdede-

ero, ertesi gün tüm Milanolu-

düşünce" diye başlayan bu

bağımsızlık ateşinin simgesi ol-

la kadar dağınık prenslikler

ile Fransa'nın yönetimi altın-

da olan İtalya'nın birliği ve

manı Garibaldi ile siyaset ada-

mı Kont Kavur'un yanında

bu sorunların üstesinden gelerek sosyalizm gelişmesini sürdürüyor, olgunlaşıyor. Reel sosvalizm icinde vasavanların bu süreçten kuşkuları yok: "Eğer içinde yaşadığım sosyalizm dünyasının beni düş kırıklığına uğratıp uğratmadığını bilmek istersen, diyeceğim şu: Yaşlı, görmüş geçirmiş bir yoldaş belki de her zaman öfkelenebilir, parlayabilir, ama düş kırıklığına uğramaya ne keyfi ne de zama-

Gerçek olan o ki, 70 yıllık sosyalizm karsısında düs kırıklığına uğrayanlar; "Eğik yetişen tek tek ağaçlardan, geleceğin muhteşem ormanını görmeyenler"dir.

Kısacası "glasnost" ve "perestroyka" sözcüklerinin yarattığı canlı tartışmaya, yeni acılımlar kazandıracak, bu tartışmalardaki bulanıklığı giderebilecek ölçüde önemli bir kitap, "Torunuma Mektuplar". Bu kitabın, SBKP 27. Kongresi'nden çok önce yayınlanmış olduğu göz önüne alındığında; reel sosyalizmde ki tartışmaların, Gorbaçov' un Genel Sekreterliği ile "bir gecede" başlamayıp; sosyalizmin kendi iç dinamiğinin sonucunda "Açıklık" ve "Yeniden Yapılanma'' noktasına

Gerçekten de sosyalizm 'akvaryumdan alınmış nsanlar''la değil; kapitalizmin değerlerinden henüz arınmamış insanlarla inşa ediliyor.

gelindiğini ve bu noktanın bir "yol ayrımı" değil; "dönemeç" olduğunu göstermesi bakımından, önemi bir kat

* Torunuma Mektuplar, Jürgen Kuczynski-De Yayınevi, Şubat

Danny Kaye, Lucrezia Borgia ve Rigoletto'ya dair...

Ayşe Ak

ençlik Dünyası'nda çalışan çok sevimli bir gün operaya gittik" dedi "doğrusunu istersen cok sıkıldık, bir şey anlamadık ve varısında cıktık". Anladığım kadarı ile ilk defa operaya gidiyordu, üstelik de İstanbul' da kötü oynanan, orkestrası teneke bir gösteriye çatmıştı. Bence bu durumda sıkılıp çıkması doğaldı.

Opera, dramatik bir yapıtın tamamen müzikle anlatımı. Klasik müziğe kulakları aşina olmayanlar için dinlemesi gerçekten çok zor. Ama operanın tadını bir kere aldınız mı da, dolmuş kuyruğunda aryalar mırıldanan o garip opera severleri çok iyi anlarsınız. İyi bir opera seyrettekten sonra şaplatanları çok görmüşüm-

Opera, dramatik bir vapitin tamamen müzikle anlatımı. Klasik müziğe kulakları aşina olmayanlar için dinlemesi gerçekten

Galiba opera sevmek için işe Danny Kaye ile başlamak gerek! Şubat başında TV'de Pazar Konseri'nde Hikmet Şimşek'in çıngıraklar çalarak bizi dinlemeye çağırdığı "Danny Kaye New York Metropolikaçırmamışsınızdır. Metropolarından. Hafta içinde bir gün ağzı açık. Operaya böylesine ye sorunca anladım ki yaşları kanalında geçen aylarda oyna- karı çıkıyorlar. Öğleye doğru gili olanlarını sansürün hış- fenbach... Operanın olağanüsyüzlerce çocuk doluşmuş ope- tatlı tatlı başlayan şanslı ço- 40 civarında olanlar Lucrezia yan "Verdi" dizisinde bu çok çıkınlarını açıp salamlarını ek- mindan kurtarmak için simge- tü tadlar içeren evrenine hoş-

Danny Kaye, operanin ne menem bir şey olduğunu başladı anlatmava, operanın eninden boyundan tutun süflörüne, dekorlarından tutun teknisyenle rine kadar çeşitli ögelerini, hem de kahkahadan kirip geçirerek, gösterdi. Birer tenor, bonfile yemiş kedi gibi ağzını yu çağırıp çocuklara sesleri tanıttı, en güzel aryalardan örnekler sundu. Sonunda da Verdi'nin La Traviata operasından bir perde oynadılar ve eminim çocukların hepsi birer opera hayranıydı Metropoli-

tan'ı terkettikleri zaman. Ya da Belçika'nın Brugge kentindeki gibi bir kukla operasında başlamalı opera dinlemeye. O müthiş ortaçağ kentinde şirin bir bina. Salon küçücük ama tam bir 19'uncu yüzyıl operası. Her taraf kırmızı kadife kaplı, minik localar bile altın yaldızlı. Şatafacük bir sahne, ağır kadife pertan'da" programını umarım ğanüstü tahta kuklalar gerçek kiz gün sekiz gece süren dülitan Operası şu anda dünya- ro'nun Düğünü operasını oy- deği'' sayılabilecek oyunlar or- da çoğunlukla birer opera de- erkek işçiler, hizmetçiler, ara-

everlerin arasına girerler büyüdükleri zaman.

Neredeyse kulaklarında opera aryalarıyla doğan italyan çocukları, hele hele Al Bano ile Romina Power'in ortalarda olmadığı 19'uncu yüzyılda çoğunlukla birer opera delisi oluyorlardı. TV'nin ikinci kanalında bir süredir oynayan "Verdi" dizisinde bu çok iyi görülüyor.

Belki de dört yüz küsür yıl önce İtalyanlar'ın başladığı gibi başlamalı operaya. Daha tında hiçbir kusur yok. Küçü- ra'' değilken, 1502'de Ferrara'da, o ünlü Lucrezia Borgia deler ağır açılıyor ve ola- ile Alfonso d'Este'nin tam sebir operayı, Mozart'ın Figa- ğünlerinde operanın "çekirnuyorlar. Çocukların hepsinin taya çıkmış. (Şöyle bir çevre- lisi oluyorlardı. TV'nin ikinci raya. O müthiş komedyen cukların sanırım haylisi opera Borgia'nın "ününü" biliyor- iyi görülüyor.

lar. Çünkü orta okul lise çağlarındayken "Lükreş Borciya", "Borciyalar'ın İntikamı" gibi bol entrikalı, aşklı meşkli romanlar varmış, hatta filmi bile oynamış. Aslında İtalya'-

> rı, papalar yetiştiren, Rönesans sanatının yükselmesinde çok önemli katkıları olan büyük bir aile. O devirde feodal beylerin önemini, kralların henüz "irice birer feodal bey" den başka bir şey olmadıklarını unutmayalım.) Rönesans ressamlarının tablolarına konu olan bu muhteşem düğünde Romalı yazar Plautus'un beş komedyası oynanmış. Çok zengin dekor ve kostümlerle oynanmasına rağmen sıkıcıymış bu oyunlar. Bunun üzerine oyunun perdeleri arasına "intermezzo" denen bir çeşit ara-oyun serpiştirilmiş. Bunlar çoğunlukla "pastoral" türündenmiş, Yani cennet-ülke Arkadya'daki çobanlardan, keçi ayaklı Pan'dan söz eden dolayısıyla da müzikli olan bu minik oyunlara bayılmış seyirci ve Plautus'un oyunlarından çok bu ara- oyunları bekler olmuş. İşte operanın çekirdeği sayılıyor bu pastoral oyunlar. İlk opera da Floransa'da sahnelenen (1597) Peri'nin La Dafne'si. Ama maalesef mü-

> > Her neyse. Neredeyse kulaklarında opera aryalarıyla doğan İtalno ile Romina Power'ın ortalarda olmadığı 19'uncu yüzyıl-

ziği kaybolmuş bu operanın.

Operayı sevmek için işe Danny Kaye ile başlamak gerek.

> sahneye "Cep Tiyatrosu" demis Muhsin Ertuğrul emekçi-Cep Tiyatrosunda amaç, nın ünlü Borgia ailesi Rönesans Avrupası'na damgalarını hem büyük sahneye küçük gelen oyunları buraya kaydır mak, hem de ve özellikle tiyatromuza yeni soluklar getirebilecek nitelikteki özgün yorumlara, oyunlara olanak tanımak. Bir diğer amaç ise bu küçücük sahnede genç oyuncu ve seyircilere, onlara has bir şekilde kucak açmak. Aynı zamanda bir deneme

sahnesi niteliğinde olan Cep Tiyatrosunda bugünlerde Arif Akkaya'nın genel sanat yönetmenliğini üstlendiği, henüz 3 "Hamlet"i ortaya çıkarmak,

Milano'nun La Scala operasında Verdi'nin Nabucco'su kokusu kaplıyor. Ama ne oynaniyor. Temsil gece. Ama La Scala'nın kapıları sabah 9'da açılıyor ve en ucuz yer küçük bir hüzün, bazan ağla-

Evet işe güzelim aryalardan başlayın. Gerisi kolay. Puccini, Mozart, Bellini, Wagner, Borodin, Çaykovski, Lully, Cherubini, Gluck, Meyerbeer, Offenbach.. Operanın olağanüstü tadlar içeren evrenine hoşgeldiniz.

olan en üst balkonda yer kapabilmek için Milanolu kadın, meklerini yiyorlar; Scala'nın sel ülkelerde geçiyordu. Örne- geldiniz,

stanbul Harbiye Muhsin lik bir çekirdek kadroyla yola Ertuğrul tiyatrosu bünye- çıkmış bir topluluk olan "Tiana fikriyle oluşturulan "Tek yatro Odası''nın sahnelediği Kişilik Hamlet''te Tiyatro "Günden Geceye" adlı oyun Odası absürt yaklaşımlarıyla yer alıyor. Daha önce "Kralilginc bir ovun sergileveceklelar da Ölür" ve farklı yazarri inancında. Oyunda Arif Aklardan seçilmiş, bir perdelik kaya, Arif Akkaya olarak "Tek Kişilik Oyunlar"ı sahne-"Hamlet" i canlandıracak, Saleyen Tiyatro Odası Arif Aknırım oyunu izlemeksizin sim kaya'nın deyişiyle yapılmayanı diden neve benzeveceğini kesyapmak, oynanmayanı oynatirmek olanaksız mak çabasında. Topluluğun

Cep Tiyatrosunda sahnele önümüzdeki günlerde yine necek bir diğer ovun da Tho-Cep Tiyatrosunda sahneleme- mas Stephart'ın "Rosen yi planladığı iki yeni oyun var. Crantz Ve Buildestorn Öldü Bunlardan birincisi, topluluk üyelerinden Can Doğan'ın İn- da istenen izleyici için sayfaları gilizceden çevirdiği "Hamlet'-'in yepyeni bir yorumu: "Tek mü yaratmak. Yani yaşamın Kişilik Hamlet". Akkaya'nın genel bir portresini çizmek. Her seyirci kendi yaşantısındediğine göre, bu oyun da, dan bir kesit bulabilmeli oyuşimdiye kadar aşağı yukarı 1500 kere sahnelenmiş, numuzda diyor Arif Akkaya.

Úmidimiz, bu genç topluluğun ve Cep Tiyatrosunun varlığını sürdürebilmesi ve literatüre daha pek çok özgün eser-

Merhaba Cep Tiyatrosu yıllık bir geçmişi olan, 5 kişi- sergilemek amaçlanmış. Her- merhaba "Tiyatro Odası"

> salonlarını kesif bir sarmısak gam! Opera başladığında bu da esir Ibraniler'in Fırat neh insancıklar yüzlerinde bazan ri kıyısında vatan hasretlerini dile getiren şarkısıdır. ya ağlaya Verdi'nin müziğini

di'nin en insanca duyguları dile getiren Rigoletto, La Traviki esinlerin korosu, La Pensiata, II Travatore, Aida, Maclar'ın ağzındadır. "Ey altın beth gibi operalarını da dinlemek gerek. Benim özellikle kanatlar üzerinde uçup giden sevdiğim Rigoletto'nun kızı koro 19'uncu yüzyıl İtalyan ölen bir babanın duygularını dile getiren yürek parçalayıcı aryasına, kızı Gilda'nın askı-Evet, Verdi, 19'uncu yüzyı- nı anlatan aryasına, Mantua Dükü'nün "La donna e'mohalinde ve yer yer Avusturya bile" (Kadın tüy gibi uçucudur) aryasına siz de bayılacaksınız eminim. Evet işe güzelim bağımsızlığı için halk kahrakolay. Puccini, Rossini, Mozart, Bellini, Wagner, Boromüziğiyle yer aldı. Operalarıdin, Çaykovski, Lully, Cherubacılar birbirlerini ezerek yu- nın İtalya ve bağımsızlıkla il- bini, Gluck, Meyerbeer, Of-

Sadece Nabucco mu? Ver-

dinlerin nasıl başladığı, birbir-

lerini nasıl etkiledikleri, nasıl

değişmiş ve gelişmiş oldukları

diyecegi olmazdi. Ama yapı-

türlü boğazımızı sıkmayı bi- yani bütün dinler okutulsa,

kinliğini arttıran gerici akım- anlatılsa, elbette kimsenin bir

demokratik cıkıslar, 12 Evlül'-

Liseli cinayeti

İstanbul'un Şehremini Lisesi önünde geçen günlerde yerli bir "batı yakası hikayesi" yaşandı. Okul çıkışında iki konfeksiyon işçisinin Şehremini Lisesi 1. sınıf öğrencisi Arzu Civan'a laf atması üzerine liseli öğrencilerin araya girme-

bıçak yarasıyla can verirken

çirme tehlikesi içine girdi.

siyle başlayan tartışma cina- ciler ihtiyaçlarını duvar dipleyetle sonuçlandı. Olayda Hüseyin Kumru adlı genç, aldığı duvarı bile olabiliyor, kız öğ-

Kısa kısa... Kısa kısa... Kısa kısa... Kısa kısa... Kısa

Duvar tuvaleti

Turpçular köyünde bulunan 8 derslikli ilk ve orta okula tuvalet yapmayı unuttular! 1983 - 1984 ders yılında öğretime açılan ve 150 milyon TL'sına mal olan okulda erkek öğrenrinde, bu duvar bazen okul rencilere ise bir komşu kadın Erhan Kılıç isimli konfeksiyon yardımcı oluyor. Öğretmenler-

kavga

Yarışmada

rı Yarışması'nın Marmara eleyapıldı. Marmara elemelerine okullarına destek olmaya geçıkınca polis olaya müdahale

Ajanlık teklifi

Milliyet Gazetesi'nin düzenlemiş olduğu Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunlameleri 18-19-20 Mart günleri 107 lise ve dengi okul ekipleri katıldı. Yarışma sırasında len öğrenciler arasında kavga

İstanbul Bağcılar Lisesi öğrencilerine ajanlık teklifi yapılıyor. Ders notları iyi olan öğrencilerin seçildiğini belirten öğrenciler, bu durumun rahatsız edici olduğunu ve en yakın arkadaşlarıyla bile rahat konuşamadıklarını belirtiyorlar. Öğrenciler, başarılı öğrencilerin yeraldığı "Onur Kurulu"ndaki arkadaşlarının da bu işi idarenin zoruyla yaptıklarını

ÖZGÜRLÜK

Bazen mutluluktur özgürlük! Gökte uçmayı sağlayan Ya da kağıda yazılan Bir parça yazıdır, "Azat Mektubu" diye

Bazen özlediğine kavuşmaktır, Bazen kendini yalnız hissetmektir Bazen de yollarda tasasız gezmektir Özgürlük! Yahut Sevmesini bilmektir.

Adına türkü yakmaktır. Ya da parmaklıklar ardında bir ozanın Şiir yazmasıdır özgürlük! Halktan çıkan bir duygudur Evvela kıvılcım Sonra alev alev istek olur içimizde

GÜLFER AKKAYA

Belki daima aranan Belki... belki de özlem duyulan Duymak istenen arzudur ÖZGÜRLÜK

Tutuşur dilimiz özgürlük diye

gençlik olup çıkıyoruz. Bu konuda öğretmenineöğrencisine-velisine bir görev

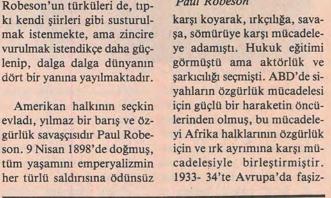
düşüyor. Öğrenciyi yüreklendirip, özendirmek ancak bu üçlü sayesinde olur. Sanıyorum ki eğitim bu sayede asıl amacına ulaşır. Bu tür çalışmalar hem kişi açısından hem de toplum açısından çok yararlıdır. Kişinin sosyal yönden tatminini ve sağlar.

de kalır, uygulamaya dökülmezse bu eğitimin sağlıklı olretim ve eğitimi sosyal etkinlikle bütünlemeli ve bu alanda çeşitli faaliyetler organize edilmelidir. Bu da her zaman gündemde olan vazgeçilmez üçlü ğiyle sağlanır. Bu görevi yerine getirelim.

"İnci dişli zenci kardeşim" Paul Robeson

rinde "Bize türkülerimizi söyletmiyorlar. Robson inci dişli zenci kardeşim kartal kanatlı kanaryam Türkülerimizi söyletmiyorlar bize" der. Yüzünü bir kez olsun görmediği, kendisinden onbinlerce kilometre ötede olan, ama kan bağından çok daha güçlü kardeşlik bağıyla bağlandığı Paul Robeson için "Korku" başlıklı şiirini yazdığında Nazım hapistedir. Paul Robeson'un türküleri de, tıpkı kendi şiirleri gibi susturulmak istenmekte, ama zincire vurulmak istendikçe daha güçlenip, dalga dalga dünyanın dört bir yanına yayılmaktadır.

Amerikan halkının seçkin evladı, yılmaz bir barış ve özgürlük savaşçısıdır Paul Robeson. 9 Nisan 1898'de doğmuş, tüm yaşamını emperyalizmin

KORKU

Bize türkülerimizi söyletmiyorlar, Robson inci dişli zenci kardeşim kartal kanatlı kanaryam Türkülerimizi söyletmiyorlar bize.

Korkuyorlar Robson Safaktan korkuyorlar, Yağmurda cırcıplak yıkanır gibi ağlamaktan,

sımsıkı bir ayvayı dişler gibi gülmekten korkuyorlar.

Sevmekten korkuvorlar, bizim Ferhad gibi sevmekten, (Sizin de bir Ferhadınız vardır, elbet Robson,

Tohumdan ve topraktan korkuyorlar. Akan sudan ve hatırlamaktan korkuyorlar. Ne iskonto, ne komisyon, ne vade isteyen bir dost eli sıcak bir kuş gibi gelip konmamış ki

Umitten korkuyorlar Robson, ümitten korkuyorlar, ümitten.

Korkuyorlar, kartal kanatlı kanaryam Türkülerimizden korkuyorlar.

Geç kalmış bir eleştiri

Nâzım gibi, Paul Robeson'un türküleri de susturulmak istenmekte, zincire vurulmak istendikçe, daha güçlenip dal ga dalga yayılmaktadır. tiyatro turnelerinde milyonlar-

min yöneltiği tehdide karşı,

Almanya'dan kacmak zorun-

da kalan mülteciler yararına

verdiği konserlerini, 1938'de

İspanya'da cephedeki ulusla-

rarası tugaylar önünde tekrar-

lıyordu. Sovyetler Birliği'ne

yaptığı ziyaretler sonrasında,

dünyanın bu ilk sosyalist ülke-

siyle dostluğu iyice pekişmiş-

ti. ABD'deki gerici güçlerin

antikomünist saldırının sürekli

hedeflerinden biri oldu. Robe-

son'un 1949'da dünya barış

hareketinin kurucuları arasın-

da yer alması ve Paris'te top-

lanan Barış Savunucuları Bi-

rinci Kongresi'nde yaptığı ko-

nuşmalar ise bu saldırıların

daha artmasını getirdi. Bu ara-

da öldürülmek dahi istendi.

1950'de Robeson'un pasapor-

tuna el kondu. Konserlerine,

tiyatro oyunlarına, toplantı ve

konferanslarda konuşmacı

kürsüsüne çıkması yasaklandı.

Kitle iletişim araçlarına hakim

olan tekeller ve gerici yönetim

onun adını anmak bir yana,

unutturmak için herşeyi yap-

tılar. Ve nihayet Paul Robeson

yüzkarası Mc Carthycilik dö-

neminde "Amerikan aleyhta-

rı" faaliyetlerinden dolayı so-

rusturma komisyonu önüne

çıkarıldı. Ancak bu soruştur-

ma Robeson'un "engisizyon

komitesi" olarak adlandırdığı

komisyonun içyüzünün sergi-

lenmesiyle sonuçlandı. Sekiz

yıllık çaba ve uluslararası da-

yanışmanın sonucunda Paul

Robeson 1958'de pasaportuna

kavuştu ve Avrupa'dan Avust-

ralya'ya dünyanın her köşesi-

ne, onlarca şehirde konser ve

stanbul Kültür ve Sanat

Vakfı tarafından düzenle-

nen Uluslararası İstanbul Si-

nema Günleri'nin yedincisi

ca izleyicisiyle kucaklaştı. Sağlığının bozulmasıyla Robeson 1965'te aktif çalışma yaşamından çekildi, Burjuvazi onun siyasi yaşamını diri diri gömmek ve Paul Robeson adını "şarkıci", "aktör" sıfatlarına hapsederek, onun sanatının gerçek içeriğini, yaşamının zenginliğini, siyasi mücadelesini unutturmak için her yolu denedi. Ama başaramadı. Bugün ölümünden 12 yıl sonra, barışın ve özgürlüğün şarkısını sövleyen Paul Robeson'un yankılanıyor ve dünya halkları 90. doğum yıldönümünde

onun adını bir kere daha coş-

Bir Kez Daha

Yirmiyedi Mart

Binbir güçlüğe karşı, direnip çoğalarak, değişip

değiştirerek ve bilerek bilenerek varolmayı başaran

Güçlükler büyük!.. Karanlık bir zamanda yaşıyo-

ruz. Zaman umut kırıcı, hiç geçmeyecekmiş gibi du-

ruyor. Kanla, kıyımla yükleniyor kendine uymayan-

lara. Ve bu karanlıkta, sahnesinde, sesinde direnen biz-

lere, eski şarkılar söyleniyor. Piyasada köşeleri tut-

mus derin adamlar, "Ben yaptımcı"lar, bilgi bezir-

ganları -ki amatör adını, bilmezliğin, acemiliğin sıra-

sına yazmışlar bize tezgahlar önermişlerdir- kâr ge-

tiren yerlerde eyyama uyarak, güçlükleri aşmanın er-

deminden söz ediyorlar. Enerjimizi, yaratıcılığımızı

resmi kuytularda ve sanat aşkıyla nasıl özgürce tüke-

tip, yok ettirebileceğimizi anlatıyorlar. Şöyle bilinsin

ki bizi görmek istedikleri, bizden sonra geleceklere an-

latılmak üzere birer anı haline getirebilecekleri -bizden

öncekilerin başına gelen budur- yerlerde olmadık, ol-

mayacağız!... Başladığımız, ayağımızın toprağa bas-

tığı yerlerde, bize benzeyen insanların arasında kura-

cağız sahnelerimizi. İşıklarımızı, övünmeden, kimse-

ye tepeden bakmadan gördüğümüz dünyaya, onu da-

ha iyi anlamak, daha iyi anlatmak, daha güzel, daha

yaşanır kılmak adına yakacağız. Yarın için, yarına yü-

rüyenlerin yanında sesimizle soluğumuzla direneceğiz.

Daha büyük bir geleceğe inanıyoruz!... O gelecek

ki yıllardan beri can ve kan pahasına kurulmaktadır.

Ve bu çabaya katılan bizler, gelecekte bir anı olarak

kalmayacağız, bizi izleyecek kuşaklar sıfırdan başla-

mayacaklardır... Yaşadıklarımız, deneyimimiz yine bi-

zim sözlerimizle anlatılacak; yine bizde teorize edile-

Yalnız olmadığımızı biliyoruz!.. Bizcileyin çabala-

yan, direnen, gözleri yarına dikili -değil mi ki gelecek

hepimizindir- tiyatrocularla gönül birliği içindeyiz.

İnancımız ortak çabalarla gönül birliği, güç birliğine

Varolmayı başaran sahnelerden, birkez daha gele-

nun bir kültür merkezine dö- da vine filmler gösterilecek.

dönüştüğünde sesimiz daha gür çıkacak, sözümüz da

Bunu görev bilmekteviz.

ha kalıcı olacaktır...

ceğe merhaba.

Bir kez daha yirmiyedi Mart;

sahnelerden bir kez daha; merhaba!..

tü durumda ve ezbere dayalı türküler söyleyen, şiirler okuyan öğrenci gençler, toplu olarak halay çekip eğlendiler.

I. Öğrenci Şenliği Kutlandı

Yapılan bu şenliğin geleneksellestirilmesi ve bizzat öğrenci gençlik tarafından düzenlenmesi gerektiği söylenerek da-

Bu olayın devamında C.T.F Dekanlığının öğrenci kulüplerinden kopuk olarak, okul yemekhanesinde düzenlediği eğlencede 50-60 kadar öğrenci tarafından okunulan bir metinle protesto edildi ve alkışlanarak dışarı çıkıldı.

Dokuz Eylül'de Tiyatro etkinlikleri

▲ 4 Mart Tıp Bayramı I. Öğ-

renci Senliği İstanbul Tıp Fa-

kültesi ve Cerrahpaşa Tıp Kül-

tesi öğrencileri tarafından kut-

landı. 14 Mart tarihinde İ.T.F.

bahçesinde yapılan şenlikte; şi-

irler okundu, halaylar çekildi,

dığı şenlikte okunan açılış

metninde işkenceci hekimler

lanetlendi ve sağlık düzeyinin

düşük, tıp eğitiminin çok kö-

olması eleştirildi. Ayrıca hü-

kümetin insan sağlığı konu-

sunda gösterdiği duyarsızlıkta

Daha sonra öğrenciler deği-

diler. Sonrasında da saz çalıp,

şik yörelerden folklor sergile-

150 kadar öğrencinin katıl-

türküler söylendi.

zmir'in kültür yaşamına giderek daha aktif biçimde katılan Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi bütün öğretim yılını kapsayan etkinlikleri arasında bir de tiyatro haftası düzenliyor.

Fakültenin sahne ve görüntü sanatları bölümünce 27 Mart Dünya Tiyatro Günü bu yıl 27 Mart - 3 Nisan tarihleri arasında 6 yıldan bu yana olduğu gibi tiyatro haftası biçiminde kutlanacaktır. Fakültenin diğer bütün etkinlikleri gibi tiyatro gösterileri de yoğun ilgiyle karşılanıyor. İlgililer özellikle tiyatro gösterilerinin karşılaştığı yoğun ilgiyi memnuniyetle karşılıyorlar.

Tiyatro haftasında yer alan oyunların güzel ve ilginç bir özelliği oyunlarda yer alan oyuncuların tümünün öğrenci olması, sahne dekorlarının, kostümlerin, ışık düzeninin ve bunun gibi işlerin hazırlanmasında da öğrencilerin bizzat yer alması

Tiyatro haftasında yer alan oyunlar şunlar: Prof.Dr. Özdemir NUTKU tarafından sahnelenen Haltun TANER'in AY IŞIĞINDA ŞAMATA adlı gül-

Suat TAŞER kısa oyun yarışmasında bu yıl derece alan COŞKUN IRMAK'ın "KAÇIRMIŞ ADAM". Özen RO-DOP ile Semih ÇELENK'in "YAPRAK DÖKÜMÜ" ve yine Coşkun IRMAK'ın "OYUNUN SONU"

Öğretim görevlisi Daniel HALLİGER'in sahneye koyduğu "YA GÜLMEZLERSE" adlı pedagojik oyun da programda. Ayrıca hafta içinde çeşitli konferanslar, dekor, eskiz, maket sergileri, Devlet Konservatuarı Orkestrasının "Broadway" den ESİNTİLER adlı konseri sunulacak. Güzel Sanatlar Fakültesi ileride bütün bölümlerinin etkinlikleriyle yer aldığı Güzel Sanatlar Festivali düzenlemeyi amaçlıyor. Ayrıca İzmir Kültür Sanat Festivali'ne de Lysiestrata oyunu ile katılacaktır.

Sinema Günleri 88 başlıyor

Esin Bozoğlu

lerlemenin hem maddi, hem de manevi bir bedeli var. Ödenmesi gerekiyor. İlerleme ve değişme karşısında kendiliğinden bir gelenekçiliğin belki de dozajı fazla kaçımi (Şepitko-Klimov, 1979 -1983) yapımından şunca yılsonra gösterime girdiği Avrupa şenliklerinde neden bu kadar gürültü kopardı dersiniz? Bu, bence filmin tam da bir "glasnost" gösterisi olma ni-

teliğinden kaynaklanıyor.

II. Savaş sonrası yaratılan ve soğuk savaşla tümden kırılan dost, müttefik görünümünden sonra Sovyetler'in Batı'ya en büyük çıkartması Gorbaçov döneminde, özel olarak da "glasnost" politikaları ile oldu. Batı'nın büyük ve yaygaracı kamuoyu bu çıkışı olduğundan daha "sağ" bir vorumla algılayarak alkışlamaya devam ediyor. Sovyetlerdeki büyük ya da küçük her değişiklik, Büyük Batı'da abartılı, çoğu kez de yanlış temellendirme beklentilere dayanan bir yorumla, bir kaşık suda fırtına yaratılmasına yolaçıyor. Ancak Elveda'nın, bu eğilimin su yüzüne çıkmasına çanak tutacak nitelikte olduğunu söylemek gerek.

Sanat, dış dünyanın veri gerçeklerinden bir "seçme" yapmakla başlıyor. Elveda'nın gerçekçiliği bu anlamda "naturalist" bir gerçekçilik olabilir ancak. Bunun alternatifi bir diğer gerçekçilik, ayna tutmanın ötesinde ulaşılan noktaları, sorunları tartışabilmelidir. Böylesi ve sağlıklı bir gerçekçilik, ham değil, işlenmiş bir

zaman ve gelişme kavramlarını içermeden ulaşmak olanak-Köy boşaltılacak, sular altında kalacak. Hidroelektrik

gerçekçilik sunmalıdır. Buna

avuçlarının içine.

yıkılması yaşlıları çileden çıkalar. Yalnızca geçmişe, kopmayan bağlarla bağlılar. D.Perinçek'in bir yazısında* "herşeyiyle köylülerden ayrılmıştır" diye tanıttığı Parti Sorumlusu, "insanın arkada değil, öndedir gözleri " diyerek ilerleme düşüncesinin altını çiziyor. Bir başka yerde de "Bu toprakların ilerde ne hale geleceğini biliyor musun?... Gelecek nesiller için yaşanır, bu insana güç verir." diyor. Perinçek, ne kadar toprağa tapınsalar ve geç-Uluslararası Altın Lâle Yamişe bağlı kalsalar da "köylü-

kısacası Matiora güzel bir köy. gerekiyor. Bir tür "pastdorale" duygu

4-17 Nisan 1988 tarihleri arasantral yapılacak. Mezarların sında gerçekleştiriliyor. Bu yıl, programda gösterimenlerle söyleşiler ve tartışmalar da ver alacak. Festival süresince sinema salonu girişlerinde, sinema sanatı ile ilgili afiş ve fotoğraf sergileri izlenebilir. Festival nedeniyle ülkemize gelmesi beklenen konuklar arasında Istvan Szabo, Yusuf Şahin, Michael Redford, Marta Meszaros, Tengiz Abuladze, Piwowarsk, Samir Zikra, Tacchella, Mark Bohm gibi ünlü yönetmenler var.

lerden yana" görünüyor. Elia Kazan yapacak. Uluslara-Senaryoda mekan olarak

rası jüride Türkiye'yi Erden

rışmasının jüri başkanlığını

Kıral temsil ediyor. 7. Şenlikte 29 ülkeden 92 uzun metrajlı yabancı, 25 kısa metrajlı belgesel veya animasyon yabancı, 25 uzun metrajlı Türk ya- film izlemek isteyen seyirciler pımı film olmak üzere toplam 160 yapıt sergilenecek.

Festival gösterileri gecen vıl olduğu gibi 7'salonda yapılacak. Salonların çoğu Beyoğlu bölgesinde, bu düzenleme çok için de düşünülmüş bir kolaylık. Bunun, ayrıca Beyoğlu'

İstanbul Sinema günleri

yaratılıyor. Ayrılış, yıkım, su- ve şimdiki güne, toprağa bir, düşünülmeli. Evet, teknolojik lar altında kalan mezarlar ve tür tapınmadan ibaret. Geçmiş gelişmenin doğa ve insanlarca yıkılmayan yüce ağaçlar çok günlere özlem, üzerinde yaşa- ödenmesi gereken bir bedeli daha fazla etkileyici, üzücü nan toprağa Hristiyanlık ön- var. Bu doğru sorun filmde oluyor. Yaşlılar değişmeden cesi pagan inançlarını hatırla- aşırı dramatize edilerek bütünyana değil. Bunu doğal karşı- tan bir bağlılık sanki övülü- de bir odak kayması ile "sağ" lamak gerekiyor. Yeni bir ha- yor. Yaşlı kadın, "Anamız, bir konuma oturtuluyor. Yalyat kurmak için fazla zaman- toprağımız, canımız" diyerek nızca ödenecek bedeli tartış-Yaşlılar için zaman yavaş ler kahramanlarına karşı gizli rilen mesaj, ilerlemeyi dıştalı-

akıyor. Hıza alışmaları imkan- ya da açık bir sevgi beslerler, yor. sız. "Acele etmemeli, hazır- burada da çoğu yerde hissedilanmalı." Yeni bir yere uyma- liyor. ları imkânsız. Her şey çok Ama gençler? Gençler şehir- ğe kapılmaktan kendini alazor, çok acı, ölümcül. Kutu lere okumaya, ya da çalışma- mayan sorumlu'nun daha öngibi çirkin evlerde, ölmek bile ya gidiyor. İşin güzel ama ye- ceki sözleriyle bitirelim: "Hiç ada köyü seçilmiş. Televizyon daha acı... Gelecekleri yoktur. terince vurgulanmayan yanı kimse zamanı geri döndüreve radyo var, çocuklar düzenli "Gerçek geçmiş demektir. burada. Belki de Sovyet insa- mez..." olarak yatılı okula gidiyor, Geçmişi olmayan insan yaşa- nı, kendisi için çoktandır gaama doğa bozulmamış, mima- mıyor demektir." Oysa bazen ranti altına almış olduğu bazı *Perincek Doğu "Tanrısal ri otantik karakterini koruyor, geçmişle tüm köprüleri atmak kazanımları aştığı için göremi- Sosyalizme Elveda'', İkibin'e

Hayat onlar için anılardan ortadan kaldırılması olarak da 1988, Yıl:2, Sayı:1

toprağa tapınıyor. Yönetmen- makla sınırlı kalındığında, ve-

Filmin finalinde aynı mer- Tebeşir Dairesi" adlı oyunu-

yor. İlerleme, bazı sorunların Doğru, 27 Aralık-20 Ocak bir Gürcistan dekoru önünde tesi'nin salonunda sergileni-

mesi zincirine eklen- Bu yıl ödüllü filmler şenlikte miş bir halka olduğu söyleneönemli bir yer tutuyor. 7. İstanbul Sinema Günle-Sinema Günleri'nde filmler ri'nde çeşitli eleştirmenlerce çeşitli başlıklar altında göste- kaçırılmaması gereken filmle-Ettore Scola'nın özellikle

Amatör Tiyatrolar Çevresi

rilecek. "Sinema Sinemaya rin listesi şöyle: Bakıyor'' başlıklı bölümde sinema sanatı üzerine belgesel- Teras, Aşk Tutkusu ler ve ünlü yönetmenlerin ha- Tarkovski'nin Andrey Rubyatlarını anlatan filmler göste- lev, Kurban rilecek. Bu bölümde tanınmış Zoltan Fabri Ağıt sinema eleştirmenlerinden Fe- Wajda Aşk Olayları Günlüğü rid Boughedir, Michel Ci- Taviani Kardeşler'in Allonment, Ronald Halloway'ın sanfan ve San Lorenzo Gecesi filmleri de izlenebilir. Dünya Festivallerinden Adamlar Topluluğu

imli bölümde, Cannes, Ber-Jean-Jacques Beneix'in Betty lin, Venedik, Rio, Locarno, Blue Chicago ve Nantes Festivalle- Woody Allen'in Radio Days rinde ödüllendirilmiş yapıtlar Theo Angelopoulos, Arıcı

Ayrıca, "Dünya Sinemasıve Belgeseller" başlıkları altın- Çocuklar

BUO'nun Yeni Oyunu sını yapmaktadır...

iç savaşın kaosundaki serüven- yor

Volker Schloendorff, Yaşlı

Alain Tanner Havaletler

sürekli başarmış bir topluluk guladığı "Kumpanyanın Bel- Açar'ın kurgu ve yönetimindeleği" adlı çalışmalarını sergi- ki bu son çalışmasıyla da yine virisi Kafkas Tebeşir Dairesi, mış. Oyun Boğaziçi Üniversi-

Sigaranın dumanı sömürünün imanı

Zeki AKKUŞ

S ağlık bakanının iki duda-ğı arasından çıkan sigara kampanyası aldı da yürüdü. Hemen her gün basın, radvo ve TV'de sürüp gidiyor. Devletin en üst makamlarından bile sağlık bakanına kutlama mesajları gönderme zahmetine katlanarak, kendi sağlıklarını tehlikeye atanlara dahi tanık olduk.

Sigara kampanyasına, hemen herkesin içinde bulunduğu olumlu yaklaşım, sağlık konusunda gösterilen duyarlılığa ivi bir örnek. Ama kampanyanın arkasında başka şeyler yativor. Bakanlık, bu vesile ile herkesin sağlık üzerine gösterdiği bu duyarlılığı kendilerine (hükümete) mal etmeye çalışıyor. Yani sanki kendileri toplum sağlığı üzerinde bu kadar duyarlı imişler(?).

Sorunun perde arkasındaki tütün ve sigara ithalat-ihracatı bir yana, tamamıyla laf-ı güzaf ve ucuz bir kampanya. Basın, radyo-TV ve karşılıklı mesaj teatisinden başka bir maliyeti de yok. Kısaca hükümetin kesesine, devletin bütçesine hicbir zararı vok.

Herkes sağlığı konusunda samimiyetle en doğal duyarlılığını gösteriyor. Ama kam panyayı başlatanların bu kam panyayı başlatmalarındaki ren o kadar cok sev var ki... Polonya'da insanlar yılda

bilmem ne kadar et alamadıklarından sokaklara dökülürolduğu ve havucun yararları konferanslar düzenleniyor.

İşveren ve hükümet çevreleri, 12 Eylül 1980'den bu yana zorla ve pazarlıkla dayatılıyor. isci sağlığı ve işgüvenliği alanında öylesine bir kampanya ken bu parayla yaşamanın sürdürüyorlar ki iş kazaları ve (sağlıklı yaşamanın) pazarlığı

Türkiye'de 1.117.068 işyeri-

ne karşılık yalnızca 350 dene-

tim müfettişi bulunmaktadır.

Her müfettişe 3191 iş yeri düş-

mekte olup, her gün bir iş ye-

toplam iş yerlerinin ancak %

Kayıtlı iş yerlerinin % 30'u

işçi çalıştırdığına dair bildirim-

de bulunmaktadır. Yani çalı-

şan her 3 kişiden sadece 1'i si-

gortalı. Tüm istatistikler yal-

tehditi:

nızca sigortalı olabilenleri kap- % 20'si oldukça zayıf.

Maktel'de patronun

Maktel iscilerinin düzen- daşlar şunu çok iyi biliyorlar:

lediği bir çay partisini sen- Siz sendika korkusuyla ücret-

"Huzurumuzu

bozmayın"

çinin daha işine son verile-

ceğini duyurması üzerine

işçiler büyük bir huzursuz-

İşten atılan işçiler adına

luk içinde.

ri denetlendiğinde bir yıld

10'u denetlenebilmektedir.

meslek hastalıklarında Avrupa'da birinci, dünyada ise ikinci olduk. Tam başarılı bir kampanya... Tam bir imha kampanyası.

Daniştay 8. dairesi Ocak 1982'de işyerinde hekim bulundurma zorunluluğunu kal-İşyerlerini denetleyen ba-

kanlık müfettişlerinin sayısı numunelik: Yaklaşık 350 kadar. Üstelik birinci dereceden eksiklik saptansa dahi bunların işyerini kapatma yetkileri yok. Kaldırıldı.

Aslında ücret pazarlığı yapılırken bu parayla yaşamanın pazarlığı yapılıyor. Yani ne kadar sağlıklı alınacağının pazarlığıdır bu.

Sendikasızlaştırma yaygınlaştırılarak toplu sözleşmelerde pazarlık gücü kırıldı. Yaşam sorunları, sefalet ücreti, işsizlik tehditi ve yoksulluk... Tam başarılı, başarıya ulaşmış bir kampanya.

Aslında laf-ı güzaf sigara kampanyası üzerine bu kadar uzun söze bile gerek yok. Reva görülen sefalet ücreti ne kadar sağlıklı olunabileceğinin ölçüsünü ortaya çıkarıyor. İşçi sağlığı ve işgüvenliği için alınacak her önlemin "milli ekonominin" zarar hanesinden sayıldığı bir üretim biçiminde ken, bizde ise, mercimek ve bu önlemlerin maliyetleri artırnohutun etten daha makbul dığı anlayışı, işçi sağlığını bozmanın ve hiçe saymanın zaten üzerine bilmem hangi ilde özel açık bir anlatımı. Açık ve

> İsyerinde alınacak önlemler Aslında ücret pazarlığı yapılır-

Işte Türkiye gerçeği

Çalışan çocuklar üzerinde ya-

% 50'si temel besin olarak ek-

pılan bir araştırmada:

% 94'ü süt içemiyor,

% 78'inin elleri nasırlı,

% 61'inin dişleri çürük,

% 48'i halsizlikten yakınıyor

yapılıyor. Ne kadar yaşanacağının (yani ne kadar sağlıklı olunacağının) pazarlığıdır bu. İşçi sınıfı, devlet ve işverenle çetin bir pazarlık içinde: Can pazarlığı, yaşam pazarlığı, sağlık ve işgüvenliği pazarlı-

Bir de sigara içen çıraklar ve genç işçiler var. Yani iş kazalarına en çok kurban verilenler. Hatta yeni çıkan çıraklık yasasına göre işyeri ortamına vakt-i zamanında uyum sağlayabilmesi için "aday çıraklık" bile mevcut. Yani çalıştırma ve çalışma yaşı resmen 12'ye indirilmiş durumda. Zaten birçok işyerinde-atölyede yarım

Çalışma yaşının resmen 12'ye düşürüldüğü bir ülkede ruhsal ve bedensel gelişimin biçimlendiği bir yaş dönemindeki çocukları sömürü pazarına süren bir düzende sağlık sorunu yanlızca sigara olamaz.

gün okula giden, yarım gün de çalışan ilkokul çocukların varlığına bu yasadan önce de ta-

Hükümet ve işverenler şu sibunların üzerine de oldukça derin endişeler(!) taşıyor. onlar da sigara içerse?!.

Çalışma yaşının resmen

12'ye düşürüldüğü bir ülkede ruhsal ve bedensel gelişimin biçimlendiği bir yaş dönemin deki çocukları sömürü pazarı na süren ve bunu yasalarla tescil eden bir düzende sağlık sorunu valnızca sigara olamaz Bu bir riyadır. Tıpkı et ve süt yerine nohut, mercimek ve ha vucun tavsiye edilmesi gibi...

Kaldı ki, net asgari ücretin 50 bin lira, gelir dağılımı arasındaki uçurumun 50 kat, 5 milyon işsizin % 67'sinir genç, eğitim seviyesinin düşük beslenme yetersizliği ve konut ların sağlıksız gecekondu ol duğu bir yaşam ortamında sağlık kime nasiptirki...

İş kazaları ve meslek hasta lıklarında Avrupa şampiyon luğu ve dünya ikinciliği nasıl

Buyurun bir kampanyada bunun için başlatın. Ama b mümkün değil. Önce yasalar buna engel, sonra işverenler Ve milli ekonomi iflas eder maliyetler artar, patronla kârlarından zarar ederler.

İşte bu çetin kampanya, bı bitmeyen kavga da, bu can pazarlığı da işçi sınıfının soru nu. Hem de hayati sorunu.. Lütfen sigaradan ölmeyin.

TÜRKİYE'de Resmi verilere göre; 1986'da Her 43 saniyede bir iş kazası meydana gelmektedir.

Her 2 iş saatinde bir işçi ölmektedir. 150.821 iş kazası

2625 işçide öldü. (SSK verileri.)

Her vil 110 Milyon isci is

DEMEK KEMAN CALMASINI LMIYORSUN HAA...

hastalığına yakalanmaktadır. Her yıl 180 Bin işçi bu nedenle vasamını vitirmektedir Her 3 dakikada bir işçi ölüyor.

hızlı sarılırız işe. Bu hızımızı gören patronun B eraber aynı atölyede çalıştığımız arkadaş mesai parasını gecikme sebebiyle alamamutluluğu sığmaz içine. Bizimle o kadar yakından ilgilenirler ki, şaşırırsın. Normal bir çalışma olsa, gelir sepetimizdeki işleri inceler, dı. Patrondan istemeyi düşündü. Yaptı da. sayarlar. Gözleri sürekli üzerimizdedir. Oy-Atölye patronu ise mesai ücretini vermesa verdikleri ücret ancak kiramıza yetiyor, bo mekte diretiyor, değişik gerekçeler üretiyorğazımız görmüyor ki?!. Parayı harcamak için du. Sözde arkadaşın, işe geç gelmesinden, işini savsaklamasından dem vurup paranın üzedeğil cebimizde taşımak için kazanıyoruz san-Bu olay üzerine arkadaşımla konuşarak, onun sorununa ortak olmak istedim. Patro-

Hakkımız olanı kavga

döğüş almak mı gerekir?

Bilmiyorum bu hayat nasıl geçer? Sorun lar hiç bitmiyor. Evde huzur yok! İşte hiç yok! Yolda desen daha başka zorluklar... Ha yatımız hep didişmekle geçiyor? Çalış, didin karsılığı vok! Bir mesai ücreti ne ki? Onu dahi, hakkımız olanı bile kavga dövüş almak gerekiyor sanki.

patronların bakışları iğne gibi etimize batar.' Sorunlarını anlayan ve aynı hayatı yaşayan Arkadaşımla olan konuşmam yemek mobirisine açılmanın rahatlığıyla konuştukça içi lasının bitmesiyle kesildi. Makinacılar, daha boşalıyordu. Bu arada yerdeki iğnelerden teroyun çağındaki el işçisi çocuklar işlerinin baliğine saplananları almak için eğildi, acıyla yüşına geçtiler. Teybe konan Küçük Emrah'ın en son kasetinin müziği atölyenin içini dolzünü burusturdu. Sonra kaldığı yerden sözüdurdu. Akşamın alaca karanlığına kadar sü-"Firmalar acele iş istediklerinde daha bir recek yoğun iş temposu tekrar başladı.

İs Kazaları ve N

lıklarında Avrup dünyada ise ikir İŞ KAZALARI

Hanım Akkaya

rine yatmak istiyordu.

mesai vapivorum.

lışıyorsun? İş değiştir.'

nun mesai ücretini niçin vermediğini sordum:

"Çok istedim, ama vermiyor. Güya keyfi

"Patronla anlaşmazlığa düştünse niçin ça-

"Ne yapayım, mecburum. O kadar iş de-

ğiştirdim ki bıktım artık. Düzenli bir yaşan-

tım ve işim olsun istiyorum. Genç bir kız ola-

rak kendime çeki-düzen vermek, bakmak is-

tiyorum. Herkes gibi eğlenmeyi, gezmeyi, gi-

yinmeyi ben de isterim. Ama, maalesef olmu-

yor. Kendimden başka düşünmem gereken in-

sanlar da var. Çalışmaya mecburum yani.

Ama iş de çekilecek gibi değil. Sabahtan ak-

şama makina başında oturmak insanda ne ka-

fa, ne de göz bırakıyor. Başımız ağrır, iki da-

kika makina başında dinlenmeye yelteniriz,

542 Meslek Hastalığı sonucu, 2625 işçi iş göremez duruma

DÜNYA'DA

kazası geçirmekte veya meslek

HASTALIKLARI 1981 1982

1983 1984 40.251 1985 Petrol-İş 86 yıllığından.

leslek Hasta- pa'da birinci, nci olduk.		iş kazaları ve grevlerde yitirilen iş günü		
		YILLAR	İş kazalarında Yitirilen işgünü	Grevlerde yitirile işgünü
VE MESLEK NDA GENÇLER		1980	2.369.182	1.303.253
		1981	2.331.485	
yısı	Oranı (%)	1982	2.148.944	
3101		1983	2.270.888	
866	28.9	1984	2.380.420	4.947
547	29.5	1985	2.267.439	194.296
734	29.3	1986	?	234.940*
708	29.2	1987	?	1.961.940**
251	27.1			1 10 11 14 4

27.1 *, ** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı verileri. (A.A)

II. Ulusal Işçi Sağlığı Kongresi

T lusal İşçi Sağlığı Kongresi'nin ikincisi 16-19 Nisan tarihleri arasında Ankara'da yapılacak. Birincisi 19 -21 Ekim 1978'de yapılan ulusal İşçi Sağlığı Kongresi'nin üzerinden tam on yıl geçti. Türkiye'nin işçi sağlığı açısından arzettiği vahim durum ise halen sürmektedir. Bunu da on yıl önce iş kazalarının bolluğu ve işgüvenliği azlığı açısından Dünya'da 4. sırada iken şimdi Avrupa'da birinci, Dünyada ikinci durumda olmamız yeterince ispatlamakta-

İŞTEN ATILAN kaların, ilgili kuruluşların ve MAKTEL İŞÇİLERİ kişilerin etkin bir politika uy-

Kongrenin amacına ulaşabilmesi için, Kongre'den çıkacak olan sonuçların, uygulamaya yönelik öngörülerin iş yaşanıına aktarılması sağlanmalıdır. Bunun yolu da sendigulaması ile olacaktır.

emekçilerin zararlı, ağır tehönündeki önemli görak ve genç işçilerin sorunlarına sahip çıkmaktır. Çırak ve

zin kazanılmasını acil görev olarak görüyoruz.

vasaklanması

Çıraklık, Kalfalık, Ustalık mesi; sendikaların ve meslek örgütlerinin de katılımıyla demokratik bir çıraklık yasasının çıkarılması

- Emeğin korunması ve sağlık, gece çalışması, genç

korunma da dahil genclik emeği sorunlarına ilişkin uluslararası kararların ve ülkemizdeki iş yasasının ilgili hükümlerinin yerine getirilmesi, günün koşullarına göre değişikliğe uğratılması, demokratik iş denetiminin sağlanması - İş yerlerindeki bireysel güvenliğin gerektirdiği araçların

ortadan kaldırılması

birleselim

genç işçilerin çarpık üretim içindeki sorunları ve yaşam mücadelesi genel olarak işçi sınıfının sorun ve istemlerinden ayrı olarak düşünülemez. Bu nedenle biz genç işçiler olarak aşağıdaki taleplerimi-

- ILO'nun kararlarına uygun olarak 16 yaşından küçük çocukların çalıştırılmasının

- Mevcut anti-demokratik Yasasının tümüyle iptal edil-

likeli çalışma koşullarından

parasız verilmesi, ticari meta uygulamasından çıkarılıp devletçe üretilip dağıtılması - Uretim sürecinde genç emeği, psikolojik, moral,

ekonomik sorunlarla karşı karşıya bırakan ücretlerin düşüklüğü politikasına karşı; esit ise esit ücret hakkının verine getirilmesi, yaş, ırk, mil-- Sosyal güvenlik sisteminin

yaygınlaştırılması.

na Bir Bakıs", "Kadın Gözüy- Jim Jarmush, İçerdekiler le", "Canlandırma Sineması Louis Malle Hosçakalın

A matör bir tiyatro toplu-luğu Brecht'in "Kafkas" rılıyor.

Boğaziçi Üniversitesi Oyunlemeye başladı. Can Yücel çe-

Bu güne kadarki çalışmalakezi sorun nedeniyle bir pani- nun 'kısaltılmış' genel prova- rıyla amatör tiyatronun saygın olan BÜO, Tiyatronun gelecuları, Mehmet Açar'ın kur- cekteki isimlerinden Mehmet

kıştığınızda gerçek kimliğiniz kını vermez.

dikalaşma girişimi olduğu leri diğer sendikalı fabrikalagerekçesiyle 12 işçinin işine ra göre ayarlıyorsunuz. Siz son verildi. İşverenin 50 iş- patronlar karşısında, sendika adının bile, biz işçileri nasıl koruduğunu çok iyi biliyoruz. Buna hep birlikte tanığız. Siz nasıl her yay kıvrımının 7 liraya mal olduğunu çatır çatır hesaplıyorsanız bizde sattı-

işverene cevaben gönderi- ğımız işgücün maliyetinin çalen mektubu aşağıda akta- tır çatır hesaplanmasını istiyoruz. Bant-Boru'da kaplama bölümünde hasta olmayan, "Ekonomik krizden bahset- zamanından önce çökmemiş, meye başlamanızın, işten atıl- tek bir işçi gösterebilir misimalara zemin hazırlamak de- niz? Üstelik ayran vermeyi bile mek olduğunu bilmiyor deği- çok görüyorsunuz. Ev kiralaliz. Kıvırmadan, işçilerle açık, rının en az 100.000 lira oldukonuşmak cesaretini göster- ğu bir ortamda fabrikadaki memenizden anlıyoruz. Özel- ortalama ücretin 100.000 lira likle diğer fabrikalardaki işçi- olması, size diğer fabrikalar- yor musunuz? lerle kıyaslama yapmaya kal- daki ücretlerle kıyaslama hak-

açığa çıkıyor. Sendikayı kas- Her toplantı yaptığınızda teredek "üçüncü bir şahsı ara- bir tek işçinin bile şikayetlerimıza sokmayın" teraneleriyle ni dile getirememesi size huzur işçileri kandırdığınızı sanıyor- verebilir. Ama tek bir işçinin eşit şartlarda pazarlık yapabisunuz. Ancak, bütün işçi arka- dahi huzurlu olmadığını siz de leceğimiz, işten atılma korku-

çok iyi biliyorsunuz. Sonra da su olmadan, insanca bir çalışçileri gün be gün sokağa atmı-Bizim sırtımızdan kazandı-

yarcık ciro yaptığınızın hesa- düşmanı.' bini sormuyoruz. Biz sadece

"huzurumuzu bozmaya kim- ma istiyoruz. Daha biz getirsenin hakkı yoktur, sinsice iş- meden sizin düşüncede getirler çevirmeyin' diyorsunuz. mek zorunda kaldığınız (hani Ya siz sinsice planlar yapıp iş- şu sendika şunu vermiş, biz de şunu verelim diye hesaplar yaptığınız) sendikamız olsun

ğınızı bildiğimiz villalarınızın, Şimdi herkes biliyor. Kimhelikopterlerinizin ve kaç mil- ler işçiden yana, kimler işçi

Afganistan DHC Ankara Maslahatgüzarı Abdül Samad:

"Şimdi daha güçlüyüz!..

Barışçı yollardan savaşa son

vermek için partimiz genel

sekreteri yoldaş Necibullah 15

Ocak 1987'de "Ulusal Uzlaşı

ramı" neler kazandırmıştır?

ramı" sonucu, yüzbinden faz-

la vatandaş ülkeye dönüş yap-

tı. Köylerde ve kasabalarda sa-

vaşan otuzbeş binden fazla in-

san programı desteklemeye

başladı. Bunun yanında yüz-

Pakistan ve İran izin verirse

lzin verirlerse dediniz.

Vermiyorlar. Çünkü, bu

de seksenden fazla mültecinii

ülkeve döneceklerine inanıvo-

İzin vermiyorlar mı? Niçin?

ülkeler BM'den mülteci yardı-

ve politik mültecilerin adını

kullanarak milyonlarca dolar

ekonomik çıkarı. Mülteciler

için toplanan paranın % 10'u

mültecilere, % 90'ı kendi cep-

Biz

sorunu

barışçı

yollardan

cözmek

kazanıyorlar. Bu Pakistan'ın

"Ulusal Uzlaşı Prog-

"Ulusal Uzlaşı Prog-

Programi'nı sunmustur.

7 isan ayında onuncu yılını tamamlayan genç Afganistan devrimi bu kısa süre içersinde savaşa karşın ilerlemeler kaydetti. Demokratik halk iktidarı Afganistan da 1978 Nisan Devrimi'nden bu güne kadar emperyalist güçlere ve içerdeki karşı devrimcilere karşı yoğun mücadelesini sürdürürken Afganistan'ın ekonomik kültürel ve toplumsal gelişmesinden de geri adım atmamıştır. Aksine sıcak mücadele verirken, gelişmelerde hayli ilerleme kaydedilmiştir

Afganistan devrimi üzerine bilgiler halka ülkemizde de hakim olan emperyalist kaynaklı iletişim araçları tarafından götürülmüştür. Ancak madolyanun öbür yüzü böyle midir? Bunu Afganistan Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin Ankara'daki maslahatgüzarı Sayın Abdul Samad'dan dinlemek istedik

Birbuçuk yılı aşkın süredir Ankara'da görev yapan Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin genç üyelerinden olan Abdul Samad, Gençlik Dünyası'nın sorularını şöyle yanıtladı:

Röportaj:

Ramazan Özkaya

Sayın Samad, Afganistan'da devrim nasıl oluştu?

Devrimimiz, ülkenin genç ve bilinçli halk kitlelerinin krallığa son verme kararıyla başlamıştır. Yirmi yıllık bir geçmişi olan Afganistan Demokratik Halk Partisi önderliğinde silahlı kuvvetlerin desteğiyle gerçekleştirilmiştir. Devrim halk tarafından desteklenmiş, bu arada devrimin başarısından hoşnut olmayan büyük bürokratlar, burjuvazi, irtica, toprak ağaları devrime karşı cephe almışlardır. Emperyalist güçler çıkarları tehlikeye girdiğinden karşı devrimcileri her yönden des-

Peki, devrim öncesi ve sonrası Sovyetlerle ilişkileriniz ne boyuttaydı?

teklemislerdi

☐ 1919'da İngiliz sömürgeciliğinden kurtulduğumuzda ülkemizin bağımsızlığını tanıyan ilk ülke SSCB olmuştur. Yani ilişkilerimiz yeni değil geleneksel bir ilişkidir. 1919'da yapılan karşılıklı anlaşma ile diplomatik ilişkiler kurulmus-Sovyetler Birliği ile ortak olarak iki binden fazla proje gerçekleştirilmiştir. Biz, dost ülke Sovvetler Birliği'ni emper-SSCB ile komsuluk ve vardımlaşma ile ilgili bir anlaşma im- bölümü yatırımlara değil, sa-

zaladık. Çünkü emperyalizme karşı gücümüz yoktu. Anlaşma gereği devrim zor duruma düştüğü anda yardım isteye- mı almaktadırlar. Ekonomik cektik ve o gün gelmişti. Biz de resmi istemde bulunduk. 1978'de imzaladığımız bu anlaşma Sovyet yardımından öncedir. BM nezdinde de meşrudur. Olay Batı basınının anlattığı gibi değildir

Emperyalist güçlerin mizi almaya uçak gönderdik. desteklediği karşı devrimciler Bize vermediler. Bu çıkarı bir on yıl içinde neler yaptılar?

☐ Bu karşıt gruplar ülkeye on yıldır maddi ve manevi büyük zararlar verdiler. Bakın neler yaptılar? İkibinden fazla yüksek okul üçyüz elli tane köprü, kırk kültür merkezi, yüz otuz bir tane hastane, üçyüz on dört tane cami, iki yüz elli sekiz tane atölye, kamyon, trayler gibi araçlar tahrip edildi. Bu saldırıların faturası ise bize 50 milyon Afganiye mal oldu. Bütcemizin büyük bir

Program uluslararası

Ulusal Uzlaşı Programınıza uluslararası tepkiler ne ol-

istiyoruz Bizim amacımız daha fazla insan ölmemesidir

kenara atamadiklarından herhalde. Bir de politik çıkarı var. Ziya Ül Hak 5 Haziran 1977'de darbe yaptıktan sonra, 3 ay icerisinde secim sözü vermisti. Şimdi Afgan Devrimi'ni ne-

den göstererek, Pakistan'da demokrasiye gecilmeyisine bahane ariyor. Bu yolla da 10 yıl-

düzeyde olumlu olumsuz tep- Şimdi daha güçlüyüz. Devri-

kiler aldı. Ben burada olumsuz

tepkilerden söz edeceğim. Baş-

ta ABD, Afganistan problemi-

nin çözüme ulaşmasını istemi-

yor. Bu programa uyulduğu

taktirde barış sağlanmış ola-

cak ve Sovyet birlikleri geri çe-

kilecek. Fakat ABD Sovyetler

Birliği'nin Afganistan'dan git-

mesini istemiyor. Gitsin diyor-

lar, yaptıkları gitmelerini en-

Devrim halk tarafından

devrimin başarısından

hoşnut olmayan büyük

bürokratlar, burjuvazi,

irtica... devrime karşı

cephe almışlardır.

1980 öncesinde Devrimci işçi Sendikaları Konfederasyomis, "82 Anavasası" adı veri-

Son cümleyi biraz açık-Cünkü Sovvetler Birliği

Afganistan'da kalırsa ABD bu ülke aleyhinde daha fazla propaganda yapacak. Zaten şu anda bile uluslararası tüm konferanslarda Sovyetler Birliği aleyhinde propaganda yapmaktalar. Eğer Ulusal Uzlaşı Programı başarıya ulaşırsa Sovyet birlikleri geri çekilecek. Böylece de ABD'ye materyal kalmayacak. Amaç bölgedeki tansiyonu yüksek tutmak. Körfez'de olduğu gibi.

Ziya Ül-Hak, Afgan Devrimi'ni neden göstererek Pakistan'da demokrasiye

geçilmeyişine bahane

Sovyet Birliklerinin geri çekilmesiyle Afgan Devrimi'nin gerileyeceği söyleniyor Sizce bu doğru mu? Gerileyecek sözüne ka-

tılmıyorum. Ulusal Uzlası Programı halkımız tarafından destekleniyor. Üye sayısı 200 bini asan güçlü bir partimiz ve

güçlü bir ordumuz var artık.

eçtiğimiz ay içinde Türk-İş'i ülke gene-linde "vemek boykoinde "yemek boykotu" yapmaya zorlayan sebep neydi dersiniz? Başta Şevket olmak üzere, Türk-İş yöneticilerinin en nihayet sertleşme-

ye başlaması mı?

nu'na karsı, burjuvazinin de himayesiyle sarı sendikacılık geleneğini çıkarmış, işçileri burjuva düzenin yasalarına milim milim hapsetmek icin elinden geleni ardına koymalen aşağılık, tiksindirici belgeyi devlet TV'sinden açıkça savunmuş Türk-İş yöneticileri mi sertleşecek? O Türk-İş yöneticileri ki, geçen yıl aldıklan, kendi Genel Merkez'lerinden TBMM'ye kadar yürüme rine şükretmesi gerektiğini kararını bile yerine getirememişler; önde Şevket arkada avanesi daha yirminci metre dolmadan, polisin "dur" emrine itirazsız uyup, durmuslar ve milleti kahkahadan kirip geçirmişlerdi. S.Demirel'in bir zamanlar muhteris bir şaire

vim. Sert olsan ne vazar?' Öyleyse Türk-İş'te değişen

dediği gibi "Adın ne? Müla-

Atalarımız "Söyleyene değil, söyletene bak" diye bosuna sövlememisler. Türk-İs'te değişen Türkiye'dir; ama da- gösterterek, -ki yabancı ülkeha önemlisi isci sınıfının mukavemet çizgisidir. 80 sonrasında Türkiye çok

değişmiştir. Yapılan bilimsel araştırmalar gösteriyor ki, Türkiye, dünyada gelir dağılımı en bozuk olan birkaç ülkeden birisidir. Sadece son beş yıllık dönemi ele aldığımızda, bu süre zarfında ücretlerin 2,8, fiyatların ise 5,1 kat artmış olduğunu görüyoruz. Bu işçilerin reel gelirinde % 50'lik bir gerilemeye tekabül ediyor. Bu-

daha_güçlüyüz. Bunu son karşı karşıyaydı. Yiyecek ve olunca da operasyon düzenle-Host Kuşatması'nı yaparak kanıtladık. Host Gardes volu 115 km'lik bir yol. Sekiz yılkarşı grupların elindeydi. Ve biz 8 yıdır bu yolun açılması için barışçı yol aradık. Ancak karşıt gruplar buna yanaşmayınca, askeri müdahale

bölgede bulunan 40 binden

da gösteriyor ki her zamankinden daha güçlüyüz.

Karşı-Devrimcilerin son durumu nedir? Bunların Afganistan'da önemli bir üsleri kalmadı. Penjsher'deki üs geçen yıl, yapmak zorunda kaldık. Bu Host'taki ise bu yıl yok edilharekat bir gün sürdü. Bölge- di. Kalanlar ise, çok az bölgeye tamamen hakim olduk. Bu lerde gerilla çatışmalarıdır. Biz

Buca Cezaevi direnişçileri

Yalnız değildiler

mimiz oturmuş ve eskisinden fazla insan açlık tehlikesiyle mek istiyoruz. Bu yol tıkalı içecek yardımı gönderildi. Bu mek zorunda kalıyoruz, Bizim amacımız daha fazla insan öl memesidir. Sadece karsıt gruplardan Host kuşatması çarpışmasında 1700'den fazla insan öldü. Sonuç olarak diyemi Halkımızın da büyük desteğiyle sarsılmaz bir güce eriş

'de değişen Türkiye'dir, daha önemlisi

seltmekten vanadır. İste son

"vemek boykotu"nun da ger-

değil, Türk-İş'in tabanıdır, işçi

nıf" olduğunu bile sövlemek-

ten gocunan Şevket, şimdiler

de "genel grev yaparız" nida-

larıyla, kartondan aslan poz-

larında, panayır hokkabazlığı-

na sovunuvorsa, vapacak bas-

ka bir şeyi kalmamış demek-

de bir tıpadır. Ama isci sınıfı-

mız, hic kimsenin süphesi ol-

Evet, er va da gec isci sını-

fimiz genel grev yapacaktır.

Hem de "genel grev yapamaz

lar, derhal mahkemeye gide-

riz" diyen Ozal'a rağmen ya-

pacaktır. 1 Mayıs 1986'da top-

lanan Türk-İş Başkanlar Ku-

rulu'nun aldığı "genel grev

kararını, iki yıldır uygulatma-

mak için türlü cambazlıklar

yapan Şevket'e ve avanesine

İsci sınıfımız hele bir "İsra-

fil surunu urur" demeye gör

sün. Özal'ı da, Şevket'i de, 12

Eylül'ü de önüne katıp sürük-

. Sevket ve avanesi Türk-

Türk-Iş işçi sınıfının mukavemet çizgisidir.

nun adı vahşettir. Yine yapı- her geçen gün biraz daha yük-

lan bir bilimsel araştırmaya

göre, bunun adı, kilo kaybı-

dır, kemik erimesidir, diş etle-

rinde kanamadır, veremdir, ti-

fodur, koleradir, sikintidir,

endişedir, sürekli moral bo-

zukluğudur. Bunun adı Özal'a

oy veren kolu, kesmektir. İn-

kes, bunu böyle kabul ediyor.

Yoksa Sayın İmren Aykut ha-

nımefendi ta Köln'deki Türk

işçilerine, açık açık, Türkiye'-

deki Türk işçilerinin inim inim

inlediğini, onların kendi halle-

cisinin icler acısı halini, yaban

cı ülkelerdeki Türk işçilerine

lerdeki Türk işçilerinin duru-

munu özellikle 'En Alttakiler'-

den sonra çok iyi biliyoruz -

onlara şantaj yaptırtacak ka-

ifade ile bıçak kemiği oymaya

başlamıştır. Tabiidir ki bu du-

rum işçi sınıfımızda "kaybe-

decek bir şeyin olmadığı" bi-

lincini her geçen gün biraz da-

ha öne cıkarmaktadır. Türk-

İş'in tabanı kaynamaktadır.

Taban mukavemet çizgisini

Neticeten en kısa ve yalın

dar, değişmiştir Türkiye.

Zaten Özal'dan başka her-

tihardır, cinnettir

Teşekkürler Sayın Sa-

Orta Amerika'da

faalivetlerine hiz veren ABD, saldırının başlıca iki hedefi Ni-

şın mütevaziliğinden öte, sınıf rı Honduras sınırına geri ko- nünde değil, dolarlarının yarbilincinin ülkemizdeki geliş- valayan Sandinist ordunun kinlik ve kökleşmişliğinin ne sözde "Honduras'ı işgale gimihengidir. Doğruları koru- ginlik hızla tırmanırken, Reamanın yanlışlıkların ters-yüz gan yönetiminin bu tavrı edilip yeniden kavramanın ABD'de ve dünyada büyük protesto gösterilerine yol açtı. ABD Kongresi'nde Contrala-

yardımı Temsilciler Meclisi'-

hatsızlığı açıkça gösteriyor. mahkumiyetle sonuçlanması siyasi gerginlik olarak yansı- vindeki 27 tutuklu ve hüküm- değişmesiyle yoğunlaşan basgelişmelerin önünü kesmek Ama bu tehdit tutmadı, ABD Kanal ile ilgili hesaplarıyla ilüzere, bölge ülkelerini askeri, birliklerini geri çekmek zorun- gili olarak kışkırtılmış bulunu- devam eden işkence, yasaklar, ediyor ve komşu ülkeleri bir- Panama'da ise ABD'nin iki yıldan başlamak üzere ka- ziki baskı ve de cezaevlerinde- Ellerinden makinaları alınıp, birine düşürmek için elinden kışkırttığı iç siyasi gerginlik demeli bir geçişle Panama Ka- ki sağlıksız koşulların ortadan çekilen filmlere el konuluyor. alabildiğine tırmanmış durum- nalı'nın 1999 yılında tümüyle kaldırılması için Buca'da baş- Bütün bunlar huzur operasyo-ABD'nin Nikaragua'ya yö- da. Beyaz Saray bunalımın bu ülkeye devredilmesi ve ka- latılan açlık grevi, cezaevi du- nu olarak kamuoyuna göste-

Daniel Ortega

Panama'da olaylardinmiyor. de cözülmesi için kolları sıvayan durum, aslında ABD'nin lü de katıldı. leri kabul ettiremeyince, bu ül- dı.

ze itmiş bulunuyor.

Gündemdeki sorun: Cezaevleri ürkiye'nin çeşitli bölgele- Dağılmayan kalabalığı, polis rinde tutuklu ve hüküm- zorbalıkla cop kullanarak kardımıyla kendi çıkarları yönün- lülerin cezaevlerindeki onurlu ga tulumba otobüslere bindive direngen seslerine, 25 ŞU-rip gözaltına aldı. İzmir Valimış bulunuyor. Görünüşte iç BAT 1988 günü Buca cezae- şi ve İzmir Emniyet Amirinin Ülkemizin dört bir yanında mektedir. Öyle ki, basının gö-

yor. Bilindiği gibi önümüzde- tektip elbise, psikolojik ve finelik son saldırısı, Contra'la- Panama halkının iradesi yö- nal bölgesindeki ABD asker- varlarını aşıp, ailelerin, de- rilivor. lerinin bu ülkeyi terketmesi ge- mokrat kişi ve kuruluşların, rekiyor. ABD daha önce bu demokratik basının ve özellik- öğrenci tutuklandı. Daha sondoğrultuda imzalamış olan an- le de öğrenci gençliğin destek ra 10 öğrenci 100.000 TL. kelaşmanın iptali ve askerlerinin ve dayanışmasıyla devam ede- faletle bırakılarak, 6 öğrenci kanal bölgesinde süresiz ola- rek, 14 MART 1988 günü in- de cezaevine konuldu. Kefaletrak kalması için yaptığı teklif- sanlık kazanımıyla sonuçlan- le bırakılan öğrencilerin para-

sı, arkadaslarının kan bağısıykeyi bir siyasi krizin eşiğine ge- Açlık greviyle başlayan gö- la karşılandı. Cezaevine konutirmek ve bu durumdan yarar- rüş yasağına karşı, aileler ce- lan; Müjdat YANAT, Murat lanmak üzere özellikle 1987 zaevi önünde oturma eylemin- CEVİT, Tamer SEVER, Vey-Haziran'ından bu yana provo de bulundu. Ailelere destek ve sel DÖNMEZ, İbrahim kasyonlarına hız verdi. Bu dayanışma sağlamak amacıy- SERTÇELİK, Volkan POSprovokasyonlar Panama'yı la cezaevi önüne gelen 74 ka- TACIOĞLU için de gerekli son derece kritik bir siyasi kri- dar öğrenci ile aileler polis ta- destek ve dayanışma devam rafından dağıtılmak istendi. ediyor.

kılar günden güne artarak sür-

rev yapması önlenip, basın

Gözaltına alınanlardan 16

Vargas Llosa Soyunuyor Maria Vargas Llosa iyi bir yazar olabilir, ama bu

zi, Vallejo, ülkesindeki siste-

min berbatlığından söz ediyor

ve büyük bir isyancılıkla in-

sanlara kapitalizm altında

"fakir olmanın çok paraya

malolduğunu" hatırlatıyor.

Bu para sayın beyefendilerin

en basta da bankacıların elin-

de birikiyor. Peru'da bu ay-

rıcalıklı hakimiyeti kısıtlama-

ya yönelik bir hareket oldu-

ğu gerçeği, insan hakları şa-

mpiyonluğundan başlayıp, cı-

vık bir şerit ve konfeti yağmu-

ru altında insanlık dışı sömü-

rücüleri savunmaya kadar va-

ran Mario Vargas Llosa'yı

Fakat Vargas kendi rekor-

larını kırmaya devam ediyor.

Peru'da hükümet 10 banka,

neredevse ağlatacak

onu affettirmez, aksine gerici konumunu bir kez daha kanıtlar. Halkın özgürlüğünü değil, güçlülerin özgürlüğünü savunuyor.

görüşmelerde Sovyetler Birli-

ği ve diğer sosyalist ülkelerin

gerçek sosyalizm yolundaki

çabalarına olan kızgınlığını

ifade ediyor. Bağımsız yazar

kisvesi altında, giderek ulus-

lararası gericiliğe ve tabii ki

kendi ülkesindeki gerici güç-

lere daha fazla bağlandığını

Peru, Vargas Llosa'nın ka-

muoyunda giderek daha bö-

bürlüleşen davranışlarını sine-

nızca bir gazeteci ya da yazar

olarak değil, aynı zamanda

bir aktivist, pişmanlık verici

sonuçlara ulaşan komisyonla-

rın başkanı olarak. Örnek

olarak, Uchuraccay kasaba-

sında 8 gazetecinin ölümünü

araştıran komisyonu alalım.

Sanık kasabalıların avukatları

lik değil. Llosa'nın yakın dos-

püler olmayan hükümetini

zor bir durumdan" kurtar-

mak icin burnunun ucunda

duran yığınla kanıtı görmez-

da Puente Levva "son tahlil-

Sınırlandırılmış mektubun-

likten gelmekti.

ye çekmek zorunda kaldı, yal

görmek zor değil.

eyrek yüzyıl önce, Peru'lu romancı Mario Vargas Llosa büyüll romanı "Şehir ve Köpekler" ile okuyucuların ve eleştirmenlerin büyük ilgisini cekmişti. O zamanlar Llosa Küba Devrimi ve Amerika'daki diğer mücadeleler lehinde konuşurdu, fakat her zaman arada bir mesafe bırak mış ve aristokratik tavırlarını hiç kaybetmemişti.

Yazar olarak ünü büyüdükçe, ulusal kurtuluş hareketleri ve sosyalizm hakkındaki şüpheleri de büyüdü.

Ancak Llosa'nın mülksüzlerle bağlantısı beş yıldan fazla sürmedi. Yazar olarak ünü büyüdükçe, ulusal kurtuluş hareketleri, halkların mücadeleleri ve sosyalizm hakkındaki şüpheleri de büyüdü, Birçokları, unutulmaz Haydee Santamaria'nın 1971 Mayısında yazdığı, Llosa'nın 1967'de Romulo Gallego ödülünü aldığı sıradaki görüşlerini ortaya çıkaran onurlu mektubunu hatırlayacak tır. O zamandan beri, Llosa'nın pozisyonu daha tutarlı, kendisine çok kötü dokunan solcu nisanelerinden sovun-

25 vil önce kimsenin aklına Şehir ve Köpekler'in yazarının dolar uğruna bağırıp çağıracağı gelmezdi.

muş durumda. Bir gün Mexico'da kendisi için İsrail'dekinden daha mükemmel bir sosyalizm modeli olmadığını Küba'da vazarların "insan onuruna yaraşmayan yönzorlandıklarını" söyledi. Ver-

biraz daha karmasıktır" diyor. Bu bir gerçek ama daha da zor olan, büyüklük arzuarını ve öyünmeyi bir kenadiği derslerde, katıldığı kongiçtenlikle halkının hizmetine koymasıdır. Vargas'ın antite-

Saygin ve ve başsavcı, ünlü romancının paralı yazara baskanlık ettiği komisyonun 'gerçeklere ışık tutmak yerigöre bankaların ne adaleti engellediğini" söygücünü kısıtlamak lemekte birleştiler. Bunun neifade özgürlüğüne deni de masum bir dikkatsizsaldırmaktı. tu Belaunde Terry'nin "po-

Maria Vargas Llosa (sağda) Corlos Fuentes ile birlikte

17 sigorta şirketi ve 6 finans kuruluşundan oluşan finans sistemini ulusallaştırmayı planliyor, sol muhalefet de en az hükümet kadar bunu destekliyor. Ancak saygın ve paralı yazar, bankacıları savunmak için sokaklara fırladı, çünkü ona göre bankaların gücünü kısıtlamak ifade özgürlüğüne saldırmaktı.

Ağustos ortasında, şans eseri gittiğim Lima'da siyasi partilerin çoğunluğunun ulusallaştırma politikasını 'des-

paralellik gösterir kuşkusuz.

Garip olan böylesine açıktan

açığa çamur atıcı bir filmde

KENT VE KÖPEKLER

KULTUR-SANAT

Sağın en gerici kanadının Cumhurbaşkanı adayı olarak, mülksüzlerin değil finans aristokrasisinin dikkatini çekmek

gösterilere tanık oldum. Gösterilerde Alan Garcia hükümetinin diğer uygulamalarını eleştiren bir çoklarıyla birlikte, genis bir siyasi yelpazeden insanlar katılıyordu. Sonra bir gece zengin, iyi beslenmiş insanların bandolar ve gürültücüler takımıyla tamamlan mış, San Martin Alanı yolunda yaptıkları geçit resmini izledim. Bu kalabalık, bankacıların tehlikeye düşen özgürlüklerini savunmak üzere, Vargas tarafından oraya toplanmışlardı. 25 yıl önce kimsenin aklına Şehir ve Köpekler'in yazarının en güçlü gericilerle kolkola kürsüye çıkıp rengarenk konfetiler ve şerit yağmuru altında, her şeye gücü yeten dolar uğruna bağrıp çağıracağı gelmezdi. Şimdi görünen o ki, Vargas Llosa' nın son işi bankacılık

Ama gerçek bundan da açık. Llosa konuşmasında Mitterand'ın özel bankaların gücünü sınırlandırma girisimiyle alay etti ve bunun Fransızların ona ov vermeyerek cezalandırmalarının nedeni olduğunu söyledi. Meksika'yı da (bankalara karıştığı için) Latin Amerika'nın en bozuk düzenine sahip olmakla suçladı. Kendisinin pek sıkı fıkı olduğu, Meksika devletini 'insansever dev'' olarak tanımlayan Meksikalı ultragerici yazar Octavio Paz'dan alıntılar yaptı ve böylece alana, kültürlerine yabancı yazarların ironik benzetmeleri ni değil, bankacılık karlarının şiirsel gerçekçiliği içinde yapılan bir konuşmayı dinlemeye gelmiş olan sosyete kızlarının, zengin beyefendilerin ve hizmetcilerinin kafalarını karısBakırdan gözyaşı döken Şili halkının türküsü:

keden. Hani insanlarının

tüğü ülke var ya. Amerikanın

aşağısında, faşizmin çizmele-

rinin altında ezmeye çalıştığı,

hani şu öksüz ülke; Şili'den.

1967 yılında Santiago Tek-

nik üniversitesinde, vokal ve

enstrümantal bir grup olarak,

kuruldu. Şili halkının gelenek-

sel ve popüler müziğinin bir

sentezini yapmak olarak

amaçlarını belirleyen İnti-

Bu arada kısa olarak yeni

Inti-Illimani Hakan Yılmaz

bakırdan gözyaşları dök-

teklemek için düzenledikleri

illimani; geleneksel yayla müziğinin çağdaş kompozisyonla rını üreterek müziğini oluşturdu. Böylelikle Şili YENİ TÜRKÜ hareketinin önderliğini de üstlenmiş oluyordu. Sili sarkısına da bakmak gerekir. Siyasal alanda Allende'nin yükselişine bağlı olarak gelişen yeni Şili şarkısı müziği siyasal bir öğe olarak ele alır. Ancak bu yalnızca şarkılara toplumcu içerikli sözler yazmakla sınırlı bir yaklaşım değildir. Yeni Sili sarkısı müzik araclarını kullanışla, Batı Avrupa müziğini değerlendirişiyle, çoksesliliğe verdiği önemle giderek, köktenci bir yeniliğe öncü olmuştur. Müziğinin biçiminde ve duygularında da bir "Latin Amerika Enternasyona gelmiştir. İşte, bu hareketin içinde yer alan İnti-İllimani'nin müziği de bu ek-

> senler üzerinde gelismistir. Ayrıca, 1973 yılında Cunta tarafından katledilen Şili'li ozan Pablo NERUDA'nın şitırdı. Ama bir konu cok somut: Vargas, koşullar elverir elvermez Cumhurbaşkanı olma isteğini açıkça ortaya koydu. Sağın en gerici kanadının adayı olarak, mülksüzlerin değil finans aristokrasisinin dikkatini çekmek istiyor. Halkın özgürlüğünü değil,

Meksika Büyükelçisi Puente Leyva, Llosa'ya kırıcı olmayan bir yanıt vererek, Llosa'nın bir hükümet yerine bir halka, "bir çok kez olumsuzlukları ve müdaheleleri göğüslemek zorunda kalmış"

güçlülerin özgürlüğünü savu-

İnti-İllimani: Latin Amerika'dan evrenselliğe

irlerini besteleyen, inti - illimalitelerinin yüksekliği sayesinde ni, gitar çalmaması için kolları çok kısa süre içerisinde Latin kırılan, sarkı söylememesi için Amerika'dan İspanya'ya, dili kesilerek işkenceyle öldürülen Sili'li sarkıcı sair, tiyat ro vapimcisi Victor JARA'nın siir ve müziklerinden yararlandı. Şili'li şarkıcı, besteci ve halk bilimci, yeni Şili şarkıcı hareketinin öncüsü Violeta PARRA'nın eserlerini seslendirdiler. Genç Şili'li kompozitörlerden Sergio Ortega'nın eserleri de repartuarlarında veraldı. Genel olarak eserlerinde Şili ve Latin Amerika' nın tüm folklorik değerlerine

rastlamak mümkündür. Aslen Şili ve Ekvatorlu olan İnti-illimanı üyeleri kendilerini Latin Amerikalı olarak tanımlamaktadırlar. Bu da grubun, tüm, Latin Amerika'nın ezilen, emperyalizme mücadele veren halkını temsil ettiğini göstermektedir. Kompozisyon, enstrüman çalma, vokal yapma yetkinliklerine sahip olan grup üyeleri, estetik kaFransa'dan, Japonya'ya, İtalva'dan A.B.D've kadar tüm dünyada büyük bir üne sahip olmuslardır Fasist Pinochet rejiminin Şili halkının müziğinden kor kup baskılarını iyice arttırması sonucunda 1974 yılında Avrupa'ya çıkan grup, burada mü-

ziğini geliştirip, halkının sesini daha güçlü olarak duyurmayı sürdürmüstür Paris'te Olympia sahnesin de: Verona'da Anenes sahne sinde, Madrid'de, Stadio Re al'da, Londra'da, Royal Ali-

bert sahnesinde, Milano'da Piccol tiyatrosunda, Newyork'ta Carneige sahnesinde konser veren grubun, özellik le ülkemizde 1980 sonrasında plakları görünmeye başlandı Ve Türkiye halkı, müzik yoluyla Şili halkının bir nehir gibi büyüyerek artan mücadele sine ortak oldu

Amerika'mız, mücadelele

rinde halkın çıkarlarını kişi-

Maria Vargas Llosa iyi bir yazar olabilir, ama bu onu affettirmez, aksine gerici konumunu bir kez daha kanıtlar.

bir halka saldırdığını belirtti ve Raul Roa'nın, Lazaro Cardenas'ın ülkesinin "diktatörlüklerden ve siyasi saldırganliktan kaçanların koruyucu vatanı" olduğunu belirten sözünü alıntıladı

sel istemlerinin üzerinde tutan bir çok aydının, bu bağlılık larını tarihe kanlarıyla yazar Luis ve Sergio Saiz, Leonel Rugama ve Javier Heraud'un izindeki genclerin anavatanı Maria Vargas Llosa iyi bir yazar olabilir, ama bu onu affettirmez, aksine gerici konumunu bir kez daha kanıtlar Nedir ki bir bankayı

soymak Karşılaştırılınca bir banka kurmakla: Luis Suardias (Granma, 20 Eylül 1987)

Amerika'dan önce ve sonra Kris Kristoferson

Burada bulunduğum kısa sürede anladım ki Sovyetler Birliği çok zor dönemlerden geçerek harika zamanlara doğru ilerliyor.

ABC yapımı Anti-Sovyet di- de gösterdiği performansla zisi "AMERİKA" da başrol seyircinin kalbinde özel bir oynayan aktörle söyleşi

Illardan beridir yaygin ABD medyasi Rusları bikip usanmadan zalim ve şiddete başvurmaya hazır düşmanlar olarak gösterip durmuştur. Sinema ve televizyonun sı-

radan Amerikaliya israrla empoze ettiği saplantı da budur. Bu yüzden sıra dışı görüşleri Amerikan toplumunda yaygın olarak bilinen bir aktör ABC televizyonunun yapımcılığını üstlendiği bu dizi gibi bir "sanat yapıtı"nda oynamayı kabul edince sıradan Amerikalının "Kristofferson gibi tescilli bir asi filmde rol aldığına göre demek ki bu Sovyet tehditi diye koparılan yaygaranın arkasında gerçek payı varmış" diye düşünmesi bağışlanabilir. Öyleyse "Amerika'nın yapımcılarının gidip tam da Kris Kristofferson'ı dizide başrol oynamaya davet etmeleri hiçte

rastlantı değildir. Oysa Kris-

tofferson, "Convoy", "Flash-

yeri haketmistir. Böylece bu barış ve adalet

oynayan kişinin Kristofferson ampiyonu oyuncu Sovyetler olması. Filmde gösterilen Birliği hakkında korkunç bir olaylar 1990'ların ortasında. yalan teşkil eden 12 saatlik Rusların Amerikayı işgalinden on yıl sonrasında geçmaraton dizi "Amerika"da mektedir. Korkunç olaylar yer aldı. Bir çok Amerikalı ise Mc Carthyizm'in karanlık çabirbirini kovalar, her sahne ğını diriltecek tehlikeli bir bir öncekinden daha ürperti-

Yalan üzerine kurulu propaganda artık tutmuyor oyun oynandığı yolundaki

görüşlerini dile getirdiler. Bir sanatçının tabii ki kendi sanatsal ve politik inançları doğrultusunda seçim yapma hakkı vardır. Bu seçimler söz point", "Alice Doesn't Live konusu kişinin bilinç düzeyi Here Anymore" gibi filmler- ve sorumluluk duygusuyla

ci sahneler içerir. Ruslar ve onların komutası altındaki Birleşmiş Milletler güçleri ülkede terör havası estirmektedirler. Kısaca: Ruslar atom bombasından daha büyük bir tehlikedir...

İşte filmin gerçek mesajı.

yılın Şubat ayında Nükleer Silahlardan Arındırılmıs Bir Dünya İçin -İnsanlığın Kurtulusu İçin Moskova Uluslararası Forumu'na katılmak üzere Sovyetler Birliğine geldi. Bu onun Sovyet halkıyla kişisel olarak tanışmak ve ülkemizi daha iyi tanımak için eline geçen ilk fırsattı. Moskova'da katıldığı toplantılar arasında gençlik gazetesi Komsomolskaya Pravda çalışanlarıyla yapılan konuşma da bulunmuştu.

Kris Kristofferson, geçen

Beklendiği gibi "Amerika"nın ışığında insanların sormak istediği yığınla soru vardı. Gazetenin yazıişleri ofisinde yapılan toplantıda gerçeği söylemek gerekirse aktöre karşı en ufak bir düşmanca yaklaşım görmek mümkün olmadı. Kristofferson kendisi de farketmiş olmalı ki derin gözlerindeki tebdirlilik ifadesi kısa sürede kayboldu.

Kristofferson, filmde eski Amerika başkanı Milford'u canlandırıyor. İşgalden sonra Ruslar Milford'u altı uzun yıl kalacağı bir uyum kampına gönderirler.

Serbest birakilmasından

sonra yaşadığı yerlere geri döndüğünde evini yıkılmış, karısını ve kızını onurları zedelenmiş ve insanları terörün egemenliği altında ezilmiş olarak bulur.

"Kris, bu filmde gösterilen olayların bir gün gerçekleşeceğine ciddi olarak inanmıyorsun herhalde değil mi?" "Tabii ki hayır. Amerika kurguya dayalı bir yapım. ABC televizyon şirketi bu diziden büyük karlar elde etti. Sanıyorum bütün olay gişe geliriyle ilintili. Yani sadece iş! Fakat bütün bir ulusa iftiralar yağdıran bir iş. Bu durum hiç bir ahlak anlayışıyla

açıklanamaz." Markadaşlarının veya iyi tanıdığın insanların dizideki rolünü nasıl değerlendirdiklerini söyleyebilir misin?"

☐ "Ben filmde bir sürü insanı vurmaya başladığımda yanımda bulunan kisiler bana şaşkınlıklarını ifade ettiler.

yapanlar bugün ülkenizde olup biteni görseler ve anlasalardı hic bir zaman böyle bir film olmazdı

Inaniyorum ki Amerika dizisini

Şunu söylemeliyim ki Sovyet insanlarının inceliği ve barışa duydukları samimi özlem beni gerçekten etkiledi.

Bu işi neden yaptığımı anla-"Kris, cevrende Sovyet insanları görüyorsun. Gerçekten dizide gösterildiği gibi mi-

"İlginiz yok." "Fakat hiçbir Sovyet insanı ile karsılasmamıs sıradan bir Amerikalı kolayca etkilenebilir ve Rusların gerçekten filmde gösterilen insanlar gi-

bi olduklarına inanabilir." "Eğer böyle bir şey olursa Moskova'da geçirdiğim kısa süre sonunda inanıyorum kibu çok üzücü bir durumdur şüphesiz. Sovyetler Birliğinde geçen bir kaç gün içinde çok şey anladım. Ülkemizin halkları savaşmak istemiyorlar. Şunu söylemeliyim ki Sovyet insanlarının inceliği ve barışa duydukları samimi özlem beni gerçekten etkiledi. SSCB' ye gelmeden önce (Amerika'-

dan dolayı) düşmanlık ve küs-

Sadece Moskova'da ülkenize duyduğum saygıyla bilgisizliğimin perdesini biraz arayabildim. Burada bulunduğum kısa sürede anladım ki Sovyetler Birliği çok zor dönemlerden gecerek harika zamanlara doğru ilerliyor. Ülkenizde oluşan yeniden yapılanma çok şey anlatıyor. Sorunlarınız üzerine sadece konuşmadığınızı, onları çözmek için uğraşıp didindiğinizi söylüyor.. İnanıyorumki Amerika dizisini yapanlar bugün ülkenizde olup biteni görseler ve anlasalardı hiçbir zaman böyle bir film olmazdı..." Sputnik July 87

korkuyordum. Fakat yanıl-

tenlikle karşılandım. Belki de

beni uzun uzun tekrar düşün-

meye iten de bu cömertlikti

mışım. Aksine büyük bir iç-

Komsomolskaya Pravda Gazetesinden kısaltılmıştır.

12 Mart'ın yüzü: Kızıldere Aynı zamanda saf bir inanı-

3 0 Mart... Kızıldere... On devrimci genç. Bu tümceler hala aynı sıcaklığıyla sarsar bir destan gibi okuyup, ağıt yakmak ne de tarihi bir kahramanlık olarak algılamaktır. Ne tarihsel bir olgu olarak görülüp "hükmü tarih" e bıraka- yarak varacağımızı unutma- ra yardım oylamalarının yapılbilir, ne de tarih kitaplarından dan, ders çıkararak bugün bir dığı ve Reagan yönetiminin bu öğrenilebilir.

insanı. Kızıldere... İnsanın beş mecralardan geçerek bu gün- riştiği" iddiasıyla, Honduras'a duyusundan hiç birisiyle algı- lere geldiğinin somut bir olgu- "kirli savaş" için eğitilmiş lanamaz bu ad. Öylesine yo- sudur. Neleri yaptığımızın ve 3200 kişilik seçme bir birlik ğun bir ifadeye sahiptir ki; ne neleri yapmamız gerektiğinin göndermesi oldu. Bölgede geradıdır

tas daha koyabiliriz.

Yarına eksiklerini tamamla-

provakasyon Görünüşte iç siyasi gerginlik olarak yansıyan

durum, aslında ABD'nin Kanal'la ilgili

bölgedeki askeri varlığını tır- dinistlerin saldırganlığı''nı sermandırmaya yöneldi. Bu son gilemeye yönelmişti. karagua ve Panama. Beyaz Contra skandalını da sözümo-Saray, Ağustos 1987'de beş na böyle bir "saldırgan" a kar-Orta Amerika ülkesi arasında şı girişilmiş "haklı" bir davraimzalanan barış anlaşmasın- nış olarak göstermek ihtiyadan sonra, bölgede kalıcı bir cındaydı, çünkü Beyaz Saray barışın sağlanması yönünde Ramboları hakkında İran atılan adımlardan duyduğu ra- Contra soruşturmasının bir Kendisini devre dışı bırakacak da muhtemel gözüküyordu. ekonomik santajlarla tehdit da kaldı.

geleni sergiliyor.

art ayı içerisinde nden bir türlü geçiremediği bir Orta Amerika'ya sırada tezgahlanan bu provoyönelik provokatif katif hareket, ABD Kongresi'ne ve kamuoyuna güya "San-

Beyaz Saray ayrıca İran-

Cengiz Uygur

enç insanımız 12 Eylül gericiliğinin üzerine örttüğü politikasızlaştırma örtüsünden yavaş yavaş sıyrılırken kendisine yeni hedefler varatıldığını da görmeye başladı. Artık hapishane, işkence gibi fiziksel saldırı araçları, eğitim, kitle iletişim araçları ve bazı sanatsal/kültürel (!) ürünlerinin yardımıyla ideolojik bir saldırı ile bütünlenmekteydi. Nutuklar, televizyonlarda "itiraf ettirilen" gençler, "bir daha yapmayın''lar iyice kabak tadi verdiğinde bunların yerini

zamanında paçasından siyasete bulaşmış öğütçüler aldı. Siyasal mücadelenin anlamsızlığı ve sonuçsuzluğu üzerine romanlar, devrimci gençleri gözünü kan bürümüş suikastçılar olarak gösteren filmler, buram buram hüzün, yenilmişlik kokan şiirler ve çivisinden çıkmış bir "özeleştiri" rüzgarı genç insanların bilinçlerine sızıverdi. Perde arkasında, asıl hedef, 12 Eylül'den önce henüz genç olmayan, toplumsal siyasal duyarlığını

Hiç düşündünüz mü? Neden bir kuşak kendinden sonra gelenlere bu denli özenle ve sinsice kötülendi? Düşünenler önce su vaniti verdiler; depolitizasyon burjuvazinin en ustalıklı ve yaygın politikasıdır. Ardından da şu geliyordu: tüm hatalarına karşın mücadele eden kusakları birbirine yabancılastırmakla egemen sınıflar yakın geleceklerini sigorta ettiriyorlardı.

80'li yıllarda geliştirecek olan

bir kuşaktı.

Öyleyse bir taraftan depolitizasyonun kırılması bir taraftan da devrimcilerin ve sosyalistlerin savasımlarındaki tarihsel süreklilik nasıl sağlanacak? Toplumsal ve siyasal mücadele bundan sonra nasıl insanlara gereksinim duyuyor?

Mehmet Salim

üneşli bir kış günü Arnavutkoy Otobüs Durağı'nda iniyorum otobüsten. Elimdeki küçük pusula-da yazılı adresi kime sorayım diye düşünürken gencten bir balıkçı ilişiyor deme. Biraz ilerde balıkçı tablalarının yanında gülümseyerek duruyor. Hemen seğirtiyorum yanına. Elimdeki küçük adres pusulasını uzatıyorum: "No 107 Arnavutköy". "Sen kimi arıyorsun ağabey?" diyor. "Aziz Çalışlar'ı arıyorum" diyorum. Gözü omuzdan askılı çantama takılıyor. "Gazeteci Aysun Hanım'ın kocasını mı arıyorsun yoksa?". "Evet" anlamında basımı sallıyorum. Eliyle göstererek tarif ediyor. Biraz sonra Aziz Calışlar'ın Arnavutköy'deki evinin, daha doğrusu yalısının kapısındayım. Kapıyı çalmak için etrafta zil aranıyorum. Ama kapının yanında küçük bir diyafondan baska bir sey yok. Ürke cekine diyafonun düğmesine basıp "Aziz Bey'i arıyordum" diye sesleniyorum. 2-3 tekrar sonunda kapı açılıyor. Merdivenlerden yukarıya çıkıyorum. Aziz Çalışlar'ın oturduğu kat ince bir zevk ile döşenmiş. İyi cins halılar, klasik eşyalar, şahane bir boğaz manzarası... Aziz Bey'in ikram ettiği kahveyi içtikten

- Savin Calislar felsefe- felsefenin ana konusu ve ye duyduğunuz ilginin geçmisi hakkında bize biraz

bilgi verebilir misiniz? Neden felsefe? ☐ - Bu ilgi çocukluk yıllarımda başladı diyebilirim. O zamanlar bir köşeye çekilir ve söylenenleri algılamaya çalışırdım. Yaşım ilerledikçe bilgiye ve gerçeğe olan ilgim devam etti. 1963'te Felsefe Bölümü sınavlarını 1.'le kazaııdım. Ancak kendime güvenemedim ve Hukuk Fakültesi'ne girdim. O zamanlar aynı zamanda Yeni Dergi'de yazıyordum. Nermi Uygur da benimle aynı dergide yazıyordu. Kendisine Felsefe Bölümü'ne geçme isteğimi açtım. O da buna değmeyeceğini söyledi. Bunun üzerine Hukuk Fakültesi'nde öğrenimime devam ettim. Bu güne kadar felsefe alanında çeşitli lügat ve kitap çalışmaları yaptım. Halen bir Felsefe Dergisi yönetiyorum. Salt felsefe olarak değil ama daha çok estetik alanında yoğunlaştım. İnsanın gerçekliği bilme itilimi bitmediği sürece

benim de felsefeye olan ilgim

bitmeyecek. Cünkü dünya sü-

tartışıp, adaletsizlik ve sömürüye, haksızlıklara tepki duymalarından ibaret de il. Bunlar gerekli fakat yete siz etkinliklerdir. Depolitiza yon cenderesinin kırılması, genç bireylerin sorunları ile siyasal mücadelenin gerekliliği ve getireceği çözümler arasındaki ilişkiyi kurmaları ile mümkündür. Yoksa zaten hiç bir sorun ya da toplumsal etkinlik politikadan soyutlana naz. Önce işin başı a bakalım.

Genç insan gerolitizasyonu değişik yollardan geçerek ardında bırakabilir. Bir genç işçi için içinde bulunduğu üretim süreci ve yoksulluk siyasal mücadeleve uzanıvermesi icin Övle olmalıdır çıkış noktası olabilir. Ya da bir Depolitizasyonun aşılması, liseliyi alalın, bilim dısı eğitim ve geleceksizlik, kurulu düze-

Depolitizasyon cenderesinin kırılması, genç bireylerin sorunları ile siyasal mücadelenin gerekliliği ve getireceği çözümler arasındaki ilişkiyi kurmaları ile mümkündür. ni sorgulamasına önayak olur. Bir işsiz genç için iktisadi durgunluk ve bunalım, bir üniversiteliye göre yurt koşulları,

zırlar. Bu nesnel zemin hiç bir dönemde geçersizleşmeyecek. Hele Türkiye gibi bir ülkede. Bunları hepimiz biliyoruz. Peki siyasallasma bu ekonomik, akademik ya da demokratik haklara sahip çıkma çerçevesinde bitiyor mu, ete kemiğe bürünüyor mu? Ya sonrası? Evet! Sonrası, üzerine biraz daha derinlemesine düşünül-

akademik sorunlar politizas-

yon için nesnel bir zemin ha-

mevi hak ediyor. Politik bilincin gerçek anlamı insanların sorunlarıyla başbaşa kalmayı bırakıp tepkilerini ve çözümlerini diğer insanlarla birlikte Depolitizasyonun kırılması örgütlemeleridir. Daha özlü larda "örgüt" korkusu yarat- tıcılık şansı daha fazla olan bir lamma gelmiyor, hatta karşıt yor. İyimserliğimiz, yukarıda elbette insanların oturup top- bir yaklaşımla; depolitizasyo-

Genç Insan ve Siyaset

Depolitizasyonu kamanın en üst düzeyi sosyalist mücadeledir. En üst düzeyde politikleşmiş genç, sosyalist gençtir

dikalar, yayın organları, partiler, öğrenci dernekleri ya da daha dar örgütlenmeler birer aractırlar. Fabrikalar, üniver site kampüsleri, atel er, kahveler, hatta sokakli iepolitizasyonun kırılma alanlarıdır.

bomboş kafaların politize edilmesi değil, burjuva ideolojisinin geriletilmesidir. Bu süreç içerisinde insanla: gençler bir bilinç biçiminder. diğerine sıçrayıp atlamazlar Biraz yakından baktığımızcı görürüz ki, egemen ideolojian koşulladığı bilinçten, o düzeni aşan bir politik bilince geçişi insanlar bir hamlede yasayamıyorlar. Örneğin grev yapan bir genç isci, bugünden yarına kapitalist üretim ilişkilerini ve proleter mücadeleyi kavrayamaz. Universitede kendisine okutulan "bilimin" nasıl çarpıtıldığını sezen bir öğrenci, hangi üst düzeyi sosyalist mücadeledüzende bilim yapılabileceğini ilk adımda düşünemez. Yani depolitize bir düşünce gevşekliğinden politik bilince ge- rası gözlerini açan gençliğin cis için arada siyaset pratiği ve kollektivite vardır.

Siyaset pratiği genç insanı aceleye getirilmemiş tercihler vasamin bağrına atacak, toplumsal düze yönelik eleştirisini elle tutu ar hale getirecektir. Örgütlü k, depolitizasyonu asan ger icin onu eğiten, bilgilendire hapsolduğu bireyselliği aşı asına yarayan bir için katılmaktadırlar. Bu inyaşam biçimi yaratır. Unut- sanlar, sezgiden çok bilince ve bir se syalist için itaatkarlık ve mayalım depolitizasyon poli- teoriye dayanan, kendi ayaktikasının bir diğer yüzü insan- ları üzerinde durabilen, yara- görevleri yerine getirmesi an- zasyon böyle kırılacak, kırılı-

nu kollektif siyaset çozer. Sen- lacak olan "örgüt fobisi"nin masına katkıda bulunabilecek gençliğe daha güçlü adımlar lei attıracağını görmek zor olma-

Bugün gençlik doğal olarak

bütünüvle ilerici bir tarihsel role kendini vakıstıramıyor. Bundan sonra da gençlik nüfusunun tümü sözünü ettiğimiz anlamda depolitizasyondan yakasını kurtaramayacak. Bunun için dövünmemiz gerekmiyor. Fakat şurası da kesin ki siyasetle 80'li yıllarda tanışan gençlik kitlesi oldukça zor yol ayrımlarıyla karşı karşıya; hem avantajları hem zaafları var. Bir kısmı siyasal mücadelelerden, ancak nihai hedefi belirsiz bir hak koparmayı, en fazla Batı demokrasisi kurumlarını talep etmeyi anlıyor. Kafalarındaki ilk ve tek model bu. İşte bu, bilinçlerde yaşanan bir "erozyon". 'un bıraktığı tortudur. Oysa depolitizasyonu kırmanın en

miş genç, sosyalist gençtir. Öte yandan siyasete 80 sonbir kısmının da, gelişmelere kapılmak yerine, bilinçli ve yapmak gibi üstünlükleri vardır. Siyasal mücadeleye, yüzbinlerce insan katıldığı için değil, daha teorik bakabildikleri, kendilerine güvendikleri ve siyaseti daha ciddiye aldıkları

dir. En üst düzeyde politikleş-

Politiklesmenin en üst derecesi sosyalist olmaktır dedik. Bu elbette depolitize insanlara verilecek bir sckla gerceklesmez. Gerçekte he, kesde ay nı olması gerekmeyen kanallardan süzülerek olusan bir birikim genc insanlara ihtivacları olan sıcramayı yasatıyor Ekonomik sömürü, gerici eğitim sistemi, voz kültüre duvulan tepki bu kanalları acabildiği gibi genel politik durum,

Siyaset pratiği genç insanı yaşamın bağrına atacak, toplumsal düzene yönelik eleştirisini elle tutulur hale getirecektir. depolitizasyonu aşan genç için onu eğiten, bilgilendiren, hapsolduğu bireyselliği asmasına yarayan bir yaşam biçimi yaratır.

genç bireylerin yaşadığı teorik hesaplaşmalar, kişisel muhasebeler de onları kurulu düzene yabancılaştırıp sosyalizme çe-

İşte tam da bu noktada, genç ınsanın siyaseti, siyasal müca leleyi sevmesi depolitizasy nun eritilmesinde vazgeçilm z sayılmalı. Elbette siyaseti swmek bir devrimci için, memuriyet ruhuyla, bir takım maktır. Yeni bir kuşakta kırı- genç mücadeleci tipinin oluş- bir aniam taşımakta. Şimdi sözünü ettiğimiz niteliklerin,

düşünmeye götürür.

bunaumi da var.

- Sizin üzerinde daha

fazla durduğunuz bir ko-

Felsefe bizi doğanın ve toplumun gelişim

hem tarihsel hem de diyalektik olarak

toplumda güzellik ahlaksızlıkla bağlantılı

toplumumuzda sadece kültür değil, estetik

olarak ortaya çıkar. Nitekim bu gün

Ahlaksızlığın erdem haline geldiği bir

yasalarına aynı zamanda ulaştırdığı için, bizi

yeni insanlar ve onlardan öndaha rahatça söyleyebilir mice siyasal mücadeleye katılmış yiz: siyasal mücadeleden haz insanlar tarafından yaratılacaduymak yetenekleri kollektif ğını bize fısıldıyor. Bu da, elbir çabaya hağlamakla gerçekbette gençlerin abla ve ağabeylerini taklit etmeleriyle olacak Sivasal mücadelenin, vürüiş değil. Keza her kuşağın kentüldüğünde haz duyulan bir et-

di zaafları ve zenginliği vardır. kinlik olmamasının, gençlik içerisinde örgütsüzlüğe, birey-Türkiye de şu ana dek, sol icerisinde, gecen savida Ali sel kaçış yollarına zemin hazırlayacağını ya da öfkesini ara-Yaşa arkadaşımızın belirttiği gibi bilimsel sosyalistler ve da bir dizginsiz başkaldırılardevrimci-demokratlar var. Şu la deşarj eden bireyler yaratacağını kabullenmek zor olmaana dek sosyalistler işçi sınıfı yönelimiyle, devrimci demoksa gerek. Yepyeni bir gençlik ratlar ise silahlı mücadele ile kitlesi, icinden cıkaracağı inpek de fazla tartmadan- özdeşsanlarla, örgütlülüğü mezhebciliğe ve memuriyete dönüştür-Devrimci meme çabasına özgün dinamizmleriyle katkıda bulunabi-

den estetize etmek sayılmama-

leni, öğrendikleri "sapma"

bıçkınlığıdır. Siyasete gözünü

açan genç, kısa sürede kaşar-

lanmış bir siyaset cambazı ol-

mamak için, kutsal bir amaç

uğruna her yöntemin meşru

olduğu yanılgısına düşmeme-

lidir. Genç insan siyasete, ne

"acı çekmek" için yakınlaşır,

ne de siyasette, her zaman ve

durumda amac, kullanılan

Öte taraftan siyaset bir in-

güzelliğin bilgisine varma uğ-

raşını görürüz. Bu yasaları

amaçlı bir etkinlik içinde ol-

duğu için ancak amaçlı bir de-

ğişikliktir. Bu amaç ise insan-

arın toplumsal ve estetik ide-

allerine bağlıdır. Bizce bu

amaç insanın toplumda ken-

disini tüm yönleriyle geliştir-

dimizi geliştirmemizi engelle-

nırlayan, yabancılaşmış bir

çatışma vardır. Maddeci este-

tik bu anlamda hümanizme

aracları aklar.

demokratlar işçi sınıfından kopukluğun ve örgütsüzlüğün getirdiği açmazlardan, bilimsel so yalistler ise parlamenterizm ve devrimi erteleme suçiçin siyasal mücadelenin tüm lamajarından kurtulamadılar sonuçlarını ve araçlarını tezel-Türkiye'deki mücadeleyi dipten dibe besleven veni bir tipolı. Bunu özellikle, bu örgütten loji hem bilimsel sosyalist ololmanın şu örgütten gençler tarafından dayak yemek için mayı hem de devrimci niteliği kendi kisiliğinde kaynastırabiyeterli olduğu bir dönemden geçenler iyi anlarlar. 16-17 yalecektir. Türkiye'deki genç insan, daha önce gençlerin meyşında delikanlılar önlerine geneden öldürüldüklerini, nasıl adlarını bol keseden kullanamücadele ettiklerini bilecektir. rak "mahkum ve teşhir" edi-Elbette burjuvazinin istediği yorlardı, şimdi de aynı şeyi yapıyor kimileri. Bu siyasal mübicimde değil. cadele değil, kenar mahalle

Gençlik içinden süzülüp geldiği bir mirasın yaşadığı günler için gerekli tüm olumlulukları, kendi yetenekleriyle birlikte damıtıverdiğinde tarihsel sürekliliği örebilir. Örgüt, siyaset pratiği, bilimsel sosyalizmin değerlerini daha denevim li arkadaşlarıyla işleyecek. kendi yaratıcılığı ve devrimciliği ile mayalandırabilecek gücü bulabilir

Çünkü genç insan

saniyet gösterisi değildir. Siyasenin kafanın ici sal mücadelede soyut bir inyıldızlı karanlıklar sancıllığa ve ahlakcılığa aykıkadar rı gelecek pek çok yön vardır güzel korkunç, kudretli ve Çünkü siyaset bir yönüyle inividir vildizlar ve senin kafar Evet, Türkiye'de depoliti kainatın en mükemmel sevidir

Aziz Çalışlar

yebiliyoruz. Kavramlar aralişmeden geçiyor. Felsefe ta- mez. Madde sürekli değişik- naklıdır. Estetiğin kendi için- sında diyalektik bir bağlantırihi boyunca diyalektik özel- liğe uğrar ve sonsuzdur. Bu deki inceleme alanına, nesne- nın doğması diyalektik bir kadar hep sanıldığı gibi hep şeye, doğru bulmadığımız bir şeye güzel'de demeyiz. Çünsanatı görmeyiz, ama aynı zamanda doğada ve toplumda kü hiçbir şey salt olarak var değildir. Eğer biz diyelim ki, yaşadığımız bir toplumsal düdeğiştirme uğraşı ise, insan zeni iyi ve doğru bulmuyorsak, onu değiştirmeye çalışırız. Bu yüzden iyi ve güzel kavramları ve onların ana parçaları etik ve estetik arasında ayrılmaz bir bağlantı vardır. Ama bunların arasındaki bağlantı tarih boyunca mesi yani kendisini tam olaçelişkili olmuştur. Çünkü birak gerçekleştirmesi olduğuze kötü bir şeyin güzel olabina göre, estetik de insanın bu leceği de öğretilmiştir. Bu röndeki etkinliğini gözetir. Shakespeare'ın Atinalı Ti-Diyelim ki, içinde yaşadığımız mon'da vurguladığı gibi "pabu günkü toplumu biz, kenranın dönüstürücü gücüne' bağlıdır. Ahlaksızlığın erdem yen, bizim özgürlüğümüzü sıhaline geldiği bir toplumda, güzellik ahlaksızlıkla bağlantılı olarak ortaya çıkar. Nite-

> raberinde getiriyor mu? Ya da, çok okunmak iyi okunmak anlamına gelir mi? Burada, okurların yetenekleri türünde etkenler sözkonusu edilmeyecek elbette. Değinilecek daha nesnel bir çerçeveyle iliş-

- Söyleşi için çok teşekkür ediyorum.

22 Nisan 1870 tarih, insanlık tarinde yeni bir çağa adını veren, dünyanın lestiren, sadece kendi ülkesinin milyonlarca insanın yüreğine, NİN'in doğum günüdür.

LENIN'LE

Yazın gün ışığına dalar gibi

genç kalmak gelen günler gibi genç kalmak gelen günlerle beraber genç kalmak.

aynı siperden, aynı yapı yerinden olmak

Lenin'i okumak

hayatın içine dalmak,

niçin dünyaya geldim,

için yaşıyorum? un

bir toprak yeşil,

bir guvercin ak,

Lenin'i

D ünyada en çok dile çev-rilen, kitapları en çok sa-

tılan ve okunan yazarların ara-

sında yer alıyor Lenin. Büyük

Ekim Devriminin teorisyeni ve

pratisyeni, Ekim'in kazanım-

ları canlılık ve varlıklarını ko-

de herhalde bırakmayacak.

rudukları sürece, bu mevkiini

Bilimsel sosyalist literatürün

en önemli parçalarından biri-

t.Dündar

bayrak kızıl,

enin'le aynı türkü

aynı ırmaktan,

Lenin, bundan 118 vil önce Rus ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Hepsi de devrimci olan 6 kardeşin üçüncücehresini değistirmeği gerçek- sü idi 5 yasında okumayı öğrenen Vladimir İliç, neşeli, insanın değil, milyonlarca ve atılgan, araştırmacı ve okumavi cok seven bir cocuktu. 16 bilincine, mücadele azmine is- yaşında babasını, bir sene sonmi kazınmış bir insanın, LE- ra da çara karşı düzenlenen bir

Simbirsk'da yaşayan ilerici bir suikastten dolayı tutuklandı-

N.Hikmet

anlamak

lam taşıyan politik tezler, me-

sailar avakları verden kesildi

ra dönüşüyorlar. Geriye be-

nimsenen aforizmayla tam ta-

mına uyuşmayan başka tezle-

rin ya da eserlerin atlanması

Bu yöntemin bilinçli bir tah-

rifatçılığın ürünü olması ge-

rekmiyor. İnsanların yaşadık-

ları, düşündükleri nesnel or-

tamları var. Yalnızca dar gün-

Clara Zetkin anlauyor

ğında boyun eğmeyip idam

edilmesiyle ağabeyi Alek-

sandr'ı kaybetti. Üzerinde bü-

yük etkisi olan, cesareti ve öz-

veriliğini takdir etmesine kar-

sın, otokrasiye karşı mücadele-

nin,çarın katledilmesinin hiç-

bir amaca hizmet etmediği ger-

çeğini görerek ağabeyi Alek-

sandr'ın mücadele yolunu

eleştiriyor, "Hayır." diyordu.

"Biz bu yolu tutmayacağız, iz-

lenecek yol bu değildir." Ve

Vladimir Ulyanov emekçilere

başka bir yol bulmak için de-

rin araştırmalara girdi.

1887'de liseyi altın madalya ile

bitirdikten sonra Kazan Uni-

versitesi Hukuk Fak.'ne girdi

Aynı yıl 1887'de gizli bir öğ-

renci toplantısına katıldığı için

tutuklanıyor, polis şefinin "İs-

yan etmenin faydası ne, genç

adam? Karşınızda bir duvar

olduğunu görmüyor musu-

nuz?" sorusuna "Evet, fakat

duvar tamamen çürümüştür.

Tek bir darbe onu devirmeğe

17 yaşında otokrasiye karşı

mücadelesini baslatıyordu

Okuldan atılan ve beş yıl sür-

güne gönderilen Vladimir,

tüm vaktini okumakla geçiri-

yordu. Tekrar okula dönmek

için yaptığı tüm başvuruların

sonuçsuz kalması üzerine dört

yılda yapılan eğitimi 1,5 yılda

dışardan hazırlanarak bitiri-

yetecektir." yanıtını vererek

enin'in konuşma tarzı ne kadar da basit ve mütevazi idi! Son derece büyük bir tarihi görevi daha yeni başarmıştı ve hemen ardından omuzlarına sonsuz güvenin, en ciddi sorumluluğun ve hiç ara vermeksizin sürdürülen bir calismanın muazzam ağırlığı çökmüştü. Yığınlarla tamamen kaynaşmıştı, onlarla ay- parti işi olsun, isterse kişisel dı.

bu kabilden tek bir jesti va da yüz ifadesi yoktu. Böyle yöndı ve o gerçekten çarpıcı bir kisiliğe sahipti Özellikle çok sayıda genç kuşatırdı çevresini. Lenin ken-

Polis şefinin "isyan

etmenin faydası ne

bir duvar olduğunu

duvar tamamen

görmüyor musunuz?"

cürümüstür. Tek bir

darbe onu devirmeye

yetecektir" yanıtını

vererek 17 yaşında

yor, derin ve geniş bilgisi ile

herkesi şaşırtarak St. Peters-

burg Universitesi'nden diplo-

Rusya Proleteryası'nın kur-

tuluşu ve sosyalizmin utkusu-

nu Marksçılık'ta bulan Lenin,

o sıralarda Plehanov'un ön-

derliğinde olan devrimci grup-

lardan birine girdi ve büyük

enerji ve inancıyla gençlik ara-

sında çalışmaya başladı. Bu

arada Marksizmi daha iyi an-

lamak için Almanca öğreni-

yor, çeviriler yapıyor, maka-

leler yazıyordu. 1982'de ken-

di grubunu kuran Lenin, dar

grup içerisinde yapılan propa-

ganda çalışmalarından, kitle-

çoğundan biriydi.

ler arasında genis ajitasyon ça-

ma almayı başarıyordu.

otokrasive karsı

mücadelesini

başlatıyordu.

sorusuna, "Evet, fakat

genç adam? karşınızda

dıran bir sabırla hepsini dinler

Yönetici" dedikleri tipe hiç rından ve bilgisizliklerinden ve cevaplandırırdı. İster bir uzak ve katıksız arkadascay

sı; ekonomik çöküntü içerisinlışmalarına geçilmesi inancıynı çamurdandı, tam anlamıybir dert hikayesi, her sikayeti sevimli bir anlayışla ve daima yardıma hazır olarak karsılarbenzemezdi. Baskı kullanma- dı. Onun gençlerle nasıl anlaşyı hiçbir zaman istemezdi ve tığını görmek insanı çok duygulandırırdı. Gencler karsısındaki tutumu, yaşlarının, baştemler onun yapısına aykırıy- ka hiçbir şeye gereksinme göstermeksizin kendilerine eşi bulunmaz bir üstünlük ve olgunluk kazandırdığına inanan orta vaslıların gösterisli kibirledisine bütün yürekleri kazan- rinden, öğretmence ses tonla-

la, hızla emekçi halkın parti-

sinin kurulması mücadelesine

başladı. Ve olağanüstü bilgisi,

bilgisini Rusya pratiğine uygu-

lama yeteneği ve devrimin ut-

kusuna olan sarsılmaz inancıy-

la kısa zamanda St. Petersburg

geldi. Marksizmden hertürlü

sapmaya karşı amansızca sa-

vaşını kitaplarında da yürüttü.

1894'te mücadele arkadaşı

ile, Rusya'da ve sürgünlerde,

kendini sosyalizmin inşasına

adadı. RSDİP öncülüğünde iş-

çi sınıfının örgütlenmesi; işci

sınıfı bilimi öğretisine karşı

her türlü sapma ve hastalığın

amansız eleştirilişi ve öğretinin

derinleştirilerek pratiğe uygu-

lanması yolunda mücadelesini

25 Ekim (7 Kasım) 1917'de

Lenin'in önderliğinde partinin

baslattığı ayaklanma basarılı

yor, insanlık Ekim Devrimi ile

yeni bir çağa ayak basıyordu

Sosyalizme geçiş çağı ve bu ça

En önemli görev başarıl

makla beraber, sosyalist ikti-

darın kurulması, sosyalizmin

insası ve anavurdun ic ve dış

düsmanlara karşı savunulma-

ğın mimarı LENİN'di.

Bu çağ, Kapitalizm'den,

sürdürdü

Krupskaya ile evlendi.

isci hareketinin önderi haline

Lenin, köhnemis sömürü düzeninden barış ve kardeşlik düzenine giden yolda bir uğrak değil, bu yolun her metresinde bir kez daha ve veniden vasanan bir gerçekliktir.

de en büyük tehlike açlıkla 1917'ye kadar geçen sürede, mücadele Lenin'in yoğun çayorulmak bilmeyen bir enerji lışmasıyla üstesinden gelmeğe çalıştığı önemli sorunlardı 1918'de karşı-devrimci bir kadının zehirli kurşunlarıyla ağır yaralandı. Yoğun mücadele yaşantısı ve yarasının etkileri sağlığını bozmuştu, 1922'de ağır bir kriz geçirdi. Hastalığının ağır sonuçlarına karşın son ana kadar, büyük bir ya- met;

şanan bir gerçekliktir. miyorsa, bu onun enginliğin-

Onun için "alkışlanmayı ve

yüceltilmeyi sevmezdi." deniliyor. Ama ozanımız N. Hik-

kızıl bir gül gibi açıyor.

dolup taşardı sizin de yüreğinizden İyi ki doğdun, Vladimir İliç Ulyanov Lenin!

KUYAN-BULAK'LI HALI DOKUMACILARI LENIN'I ANLATIYOR

L enin Yoldaş defalarca yaygın biçimde anılmıştır. Heykelleri dikilmiş, boy boy resimleri asılmıştır, Cocuklara, kentlere... onun adı verilmiştir. Lenin'in anısına Şankay'dan Şikago'ya kadar toplantılar, gösteriler düzenlenmiş, Bütün dillerde konuşmalar yapılmış konferanslar verilmistir.

Ancak, Türkistan'da küçük bir kasaba olan nasıl andılar!

Yirmi halı dokumacısı, akşamleyin sıtma nöbetinden Sıtma tüm kasaba halkını sarmıştı. kara bir bulut gibi havalandı.

katar, bu defa bir defa haber getirdi. İlk kez Lenin yoldas anılacaktı!

mertce uzatiyorlardi

sevindi. Zayıf ve titreyen eller Stepa'nın dikkatini çekti.

Bir an durdu, düşündü ve önerisini anlatmağa başladı: Heykel icin toplanan parayla petrol alınmalı ve mezarlığın arkasındaki bataklığa dökülerek sıtmanın kökü kazınmalıvdı.

Kuyan-Bulak'lı emekçiler, sıtmaya karşı savaşarak Yoldaş Lenin'i anacaklardı.

Karar verilmisti, Anma gününde kasaba halkı elbirliği ile siyah petrol dolu kovaları birbiri ardı sıra bataklığa tasıdılar. Kuyan-Bulak'lı emekçiler böylesine yararlı bir

çalışma yaparak Lenin'i andılar. Lenin'i anarken ondan yararlandılar. O halde, Kuyan-Bulak'lılar Lenin'i iyi kavradılar.

toplantısında, bir yoldaş;

asılmasını önerdi. Panoda yapılan anma törenini en ince ayrıntılarıyla

Gorki

anlatiyor

66 1 907'de Lenin'i ilk de-I fa gören Londra'lı işçiler, onun Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin kongresindeki tavrından bahsediyorlardı. Biri onu şöyle karakterize ediyordu:

belki işçiler, onun kadar zeki

alanlarını, ayrıca içinde bulun- arasında kimi ögelere duyarsız rına, sendikal sorunlardan iş- Olağan ve doğal olan, yanlış dukları tarihsel anı, toplumsal kalmaları "doğaldır". Lenin'olan nokta, "iyi anlama"nın dinamiklerden etkilenişlerini in, iktidarın hedeflendiği, kit- açlığa kadar çok daha yıkıcı den beslenirse beslensin, değişde kastediyorum. Tüm bunlar lesel insiyatifin yükselmekte Nesnel ortamlarına bağlı süzgecinden akıp gider. Ya da, perspektifi, örgüt teorisi vb.

nin yaygın olarak tanınması zetmiyorum. Bu nesnel ortamiyi de, bu nicelik niteliği de be- dan örneğin, kültürel, ideolojik ya da örgütsel mirasları, yalnızca bireysel değil bireylerin parçası oldukları kollektivitelerin faaliyet biçimlerini ve

ni oluşturan Lenin'in eserleri- delik yaşam koşullarından söinsanlara birer ideolojik süz-

-Bilmiyorum, Avrupa'da dendir. yor. Örneğin, yapılanmaları, ideolojik mirasları, kültürel

formasyonları itibariyle iktidarı değil de, "toplumsal baskı grubu" olmayı hayal edenler, hedefleyenler vardır. Bu insanların, Lenin'in eserleri olduğu dönemlerde yazdıkları bu insan tipinin ideolojik

başka bir adama, Bebel vesaireye maliktirler. Fakat bunun gibi hemen sevebileceğim baş- kadaşımız. ka bir adama sahip olsunlar, zannetmiyorum. Başka bir işçi gülümseyerek

ilave etti: -Bu bizimkilerden, karar sa-

hibi bir adam. Ötekiler cevap verdiler: -Plekhanov da bizimkiler-

ro olmak üzerine söylediklerini algılamaları sınırlı olacaktır. min güncelliğinin hisedilmediolarak insanların ya da insan kendilerini ve görüş ufukları- ögelerinin güçlü yankılar gruplarının ideolojik süzgeçle- nı gençlik aktivizminin günde- uyandırması kolay değildir.

miz, borine'miz. Lenin ise ar-1917 sonbaharında Sormov'lu bir işçi olan Dimitri Pavlov'a, Lenin'in en göze çarpan özelliği nedir diye sor-

hayli üzerinde düşünmüş gö-

-Plekhanov bizim efendi-

Sadeliği, dedi. Ve ekledi: -O hakikat kadar sadedir. Pavlov bu cevabı önceden bir

O zaman şu cevabı işittim: rünerek verdi."

devrimcilik, uzun nefesli kad-

Bir diğer bakış açısından düşünürsek, örneğin sosyalizği, demokrasiden insan haklakenceye, ulusal baskılardan görünen konuların gündemi doldurduğu bir zaman ve mekânda, Leninizmin iktidar

"nesnel" temelleri var. Ama nesnel temellerin varolması. yalnızca bunların rastlantısal ya da keyfi olarak ortaya çıkmadıklarını anlamamızın volunu acmalıdır. Nesnel temeller "haklılık" kazandırmıyor. ise, ne denli güçlü nesnelliklertirilmeleri gerekiyor.

Bilimsel, politik olarak doğru yorumları kendiliğinden üreten baska nesnellikler var mı? Öyle ya, kimi ortamlar yanlışları kendiliğinden ortaya başlıyor. İçinde yeraldıkları ri kimi düşünsel motiflere du- lik heyecanıyla sınırlayan in- Örneklendir diğim duyarsızlık- çıkartabiliyorsa, diğerleri de bütünlükde belirli bir öz ve an- yarlı, kimilere duyarsız olu- sanların, Lenin'in profesyonel lar, eksik bakışların gerçekten doğruyu doğurabilir... Bu

22 Ocak 1924'de Gorki kentinde, bu eşsiz insan, tarihte

1enIn

ki subjektif faktör, insan olgusunun belki de en carpici örneği, Lenin öldü. Bir önder, bir öğretmen olağanüstü tevazu ve sadelik bitmek bilmeyen bir enerji; sömürenlere karşı amansız, emekçi halka karşı sonsuz sevgi birikimi Lenin, bir destan-

dır. Köhnemiş sömürü düze

ninden barıs ve kardeslik dü-

sama ve mücadele kararlılığ

zenine giden yolda bir uğrak değil, bu yolun her metresinde, bir kez daha ve yeniden ya-Eğer Lenin bu satırlara sığ

"Lenin diyorum da Vladimir İlic bir bayrak, bir mavilikte

Lenin diyorum da Vladimir İlic Lenin, diyorum.

> avnı nimet aynı hayranlık avnı sevinc

siz kendiniz Lenin olmasaydınız, Vladimir İliç." diyor.

B. Brecht

Kuyan-Bulak'ın halı dokuyucuları Lenin'in ilk kez

titreyerek, yıpranmış tezgahların başından kalktılar. Tren istasyonu sivrisinek vızıltısı ile uğulduyordu. Mezarlığın arkasındaki bataklıktan sivrisinekler İki haftada bir kasabaya su ve duman getiren kara

Kuyan-Bulak'lı emekçiler de kendi kasabalarında, yoldaşın anısına alçıdan bir heykel dikmeye karar

Heykel parasının toplanacağı gün hepsi oradaydı. Dermansız eller zahmetle biriken kopekleri

Makasçı Stepa Gauralov paraları dikkatle saydı, Lenin'i sevgiyle anan bu yoksul kişilere baktı, ve

Kuyan Bulak'ın Lenin'i nasıl andığını gördük. Petrol bataklığa döküldükten sonra yapılan Anma Tren istasyonuna olayı anlatan bir panonun

anlatıyor, sıtmağı yok eden petrolün, Lenin'in heykeli ile nasıl değiştirildiği açıklanıyordu.

sonra başlıyoruz söyleşimize.

zaman felsefeci de normal bir

alanları da kendi içlerinde sürekli gelişip değişmekte, yani bir bitimsiz çaba. Tabii felsefe ile sadece kendim için ilgilenmiyorum. Çünkü tek başına bilmek bir şey ifade etmez, bilgi paylaşılmalıdır. Amaç felsefecileri ya da düşünürleri toplumun ayrıcalıklı kişileri, ayrıcalıklı ideologlar imaktan çıkarmaktır. Bu anamda felsefeciler kendilerinin entellektüel ayrıcalıklarını yıkmalıdırlar. Bu da toplu-...u aydınlatma işine girmekle olur. Felsefecinin görevi herkesin felsefeye ilgisi eşit hale geldiği zaman bitebilir. O

> insan haline gelebilir. Çünkü herkes onun gibi olacaktır. - Bize felsefenin bir tanımını yaparak, felsefe ile ilgilenmemizin gerekliliği üzerine bir şeyler söyleyebilir misiniz?

Felsefenin tanımını yapmak aslında çok kolay. Etimolojik olarak bilgelik sevgisi aniamina geliyor. Ama bu giriçin felsefeyi tanımlayabi nek çok güç. Çünkü her fel ausunce felsefeden bir rekli değismekte. Dolavısıvla ba seyi anlıyor. Dolayısıyaşabilmektir" karşıt görüşler ortaya çıkıyor.

'Sorun iyi ile

güzel arasındaki

Bunun başlıca iki nedeni var. Birincisi iki karsıt düşüncenin felsefeyi algılama biçimlerine (idealizm-materyalizm)

dayanıyor. İkincisi de, felsefenin diğer dallarla ilişkisi bilimlerin gelişmesine paralel olarak artıyor. Dolayısıyla felsefenin tanımlanması çok karmaşıklaşıyor. Ama biz bu gün felsefeye bilgi kuramından hareket ederek "gerçeklik bilgisi" ya da "düşüncenin gelişim yasalarının bilimi" diyebiliriz. Demek ki felsefe doğa ve toplumun gelisim yasalarının bilimi oluyor. İdealizmin yapmak istediği gibi felsefe ontolojiye, bilim kuramına ya da epistemelojiye indirgenemez. Felsefe bizi doğanın ve toplumun gelişim yasalarına aynı zamanda ulaştırdığı için, bizi hem tarihsel hem de diyalektik olarak düşünmeye götürür. O halde tarihsel maddecilik -tabii doğru tanımı ile, çünkü

- Diyalektik maddeciliğin felsefe tanımı ve felsefeye çağrısında, bu felsefenin, kendisinden önceki ve sonraki felsefelerden ne gi-

bi ayrı yanları vardır? - Gerek diyalektik gerekse maddecilik felsefi düşüncenin başlamasıyla var olmuş şeyler. Biz gerek eski Çin'de gerekse eski Yunan'da hem diyalektik düşünmeye hem de maddeci düşünmeye rastlaya- yor. Bu bakımdan da diyalekbiliyoruz. Bu iki düşünme bi- tik maddeci düşünce hiçbir değişikliğe uğratmak ancak

çimi de tarih boyunca bir ge- katı kalıplaşmaya izin ver- onun bilgisine vararak olalikle idealist divalektik olarak gelisim divalektik bir gelisim- sine baktığımızda, simdive Alman felsefesinde bir geliş-

dir. Bunun için ancak diyalektik düşünce ile anlaşılabime gösterirken, maddecilikte özellikle metafizik bir maddecilik olarak Fransız maddeciliğinde bir gelişme gösteriyor.

Bu ikisinin kaynasmasından ortaya maddeci diyalektik ya felsefede bir yan tutarlık varda diyalektik maddeci düşündır- felsefenin yerine konabice çıkıyor. Bu düşünce kendisini oluşturan her iki kavramın bir bileşeni olarak hareket ediyor ve ancak Marksçılıkla birlikte başlıyor. Ondan sonra da diyalektik maddeci bir düşünce bu güne kadarki

nu olarak estetiğin insanın nesnel gerçeklikle ilişkisindeki yeri nedir?

biçimlerde algılayıp bilebiliyoruz. Bütün bilim dalları bilmeye yöneliktir. Her bilimin kendi nesnesine yönelik böyle bir gerçeklik arayışı vardır. Örneğin tarih kendi yasalarıgelismesini sürdürüyor. Felsena yönelir. Bunun gibi estetik de insanın estetiksel etkinliğifi düşüncenin gelişmesi kendi içindeki çelişkilerle mümnin yasalarının bilgisine varkündür. Bu çelişkiler ancak maktır. İnsanın estetiksel etkinliği ise, güzelliğin yasaladiyalektik maddecilikle aşılarının gerçekleştirilmeye çalırak kendi içinde tutarlı bir şılmasıdır. Dolayısıyla güzelbütün ve sentez haline geliliğin yasalarına göre toplumu

- Gerçekliği biz çok çeşitli

derinden bağlıdır. - Estetik ve etik arasın-

toplum olarak görüyoruz, o zaman estetik faaliyetimiz de bunu değiştirmeye yönelik olacaktır. Ama içinde yaşadığımız toplumu olumlayan görüşler de olabilir. O yüzden estetik görüşler arasında bir

> daki ilgiler nelerdir? - Estetik ve etik arasındaki ilgi çok eskilerde kurul- tik etkinliği arasındaki birlimuştur. Bir şeyin hem iyi, hem güzel, hem de doğru olduğundan bahsederiz. Konuşurken hem güzele, hem iyiye doğru deriz. Zaten o yüzden felsefenin diğer bilimlerle bir iç bağı olduğunu söyle-

kim bu gün toplumumuzda sadece kültür değil, estetik bunalımı da var. Cirkin olan bir kültür biçimi bu gün egemen bir kültür bicimi olarak ortaya çıkmıştır. Bu normal karsılanmaktadır. Niteliksiz, kötü ve çirkin bir biçim topluma dayatılmaktadır. Sorun ivi ile güzel arasındaki bu celişkiyi aşabilmektedir. Yani insanın etik etkinliği ile esteğin, uyumun kurulmasıdır.

Hic kuskusuz bu iki kavram

özdes değildir ama her ikisi de

özünden birbirine diyalektik

olarak bağlıdır.

rumlayanların yöntemi, genellikle, eserleri üretildikleri tarihsel bağlamdan kopartmakla

Lenin'i farklı ve eksik yogeç kazandırıyor.

Bunları bilivor muydunuz?

Her yıl üniversite sınavlarına giren öğrencilerden ÖSYM'ye yaklaşık 8.5 milyar lira para akıyor. Bu para bütün formları ve sınav kitapçıklarını basan METEKSAN'a (Bir Doğramacı Holding girişimi) gidiyor. Kitapçıklar kullanıldıktan sonra METEKSAN'a iade ediliyor.

ÖSYM bilgisayarlarındaki her türlü bilgi BİLKENT Üniversitesi'nin kullanımına açık. Sınavlarda yüksek puan alan öğrencilerin adreslerine BİLKENT broşürler gönderiyor.

Eşit şans verilmiyor

☐ Sınavla ilgili ne düsünüyorsunuz?

□ 1. Basamak önemsenmi yor. Kazansak ne olacak? Önemli olan 2. Basamak sınavi. 1. sinav yoruma dayalı 2. sınav yorumdan çok bilgiye

Okulda gördüğün derslerle üniversite sınavındaki sorular uyuşuyor mu?

☐ Öğretmenlerin ve ders kitapların yetersizliği nedeniyle sınav soruları başka oluyor Ders kitaplarında daha çok tarihler, onun bunun yası, başı gibi bilgiler var. Neden sonuç zinciri yok.

☐ Sınav sistemi sizce adil

☐ Bu sınav insanın yeteneğini ölçemez, bunun başka yolları olmalı. Kişi istediği bölüme değil, kazandığı bölüme

Adem Acak Kırıkkale Lisesi

☐ Branslama ve bireyin istediği dalda okuma olanağı ol-

☐ Koşullarım yetersiz. Dersanelerde kår elde etmek esas

tırmaya çalışıyorlar. Bu da ezberciliği beraberinde getiriyor. Okullar arasında eşitsiz-

☐ Fark var. Eşit şans yok.

Örneğin kolej öğrencisi bir yıl

yabancı dil hazırlık okuyor. Onlar tabii daha şanslı, daha basarılı. Öğrenci orada parasıyla okuyor, daha iyi eğitiliyor. Maddi durumu iyi olanlar, iyi olmayanlara göre % 90 daha başarılı oluyorlar. Ben aileme ders çalışmak için oda lazım, araç-gereç lazım desem, adam okur" diyerek kendi du-

rumlarına göre karar veriyorlar. İlçe merkezinden 3 km uzaklıkta gecekondu semtindeki Kırıkkale Cumhuriyet Lisesi ile ilçe merkezindeki Kırıkolduğu için hocalar sadece be- kale Lisesi arasında eğitim açılirlenen programı 5 aya sıkış- sından dağlar kadar fark var.

ilindiği üzere Türkiye'nin eğitim düzeni sı-navcı, eleyici bir yapı üzerine kurulmuştur. İlkokuldan üniversiteye dek öğrenciler yarış atları gibi sınavdan sınava koşar dururlar. Hiç kuşkusuz, bu yarışta, özel okullarda yetişen, özel kurs gören zengin aile çocukları istedikleri sonucu genellikle elde ederler. Yoksul aile cocukları ise birkaç istisna hariç doğal olarak elenirler ve bövlece issizler ordusunun saflarına itilirler. Bugünkü ekonomik ve toplumsal yapı sürdüğü sürece de bu ger-

olmuştur.

Sinava girecek olanların önemli bir kısmı, daha başlangıçta, sınava girmenin bile bir para işi olduğunu bilir, görür. Devletin esirgediklerini edinmek için ödenecek para bir yana, sınava katılmak için bir de "sınav harcı" yatırmak gerek-

Bilindiği üzere, Öğrenci Seç-

(ÖSYS) iki aşamalıdır. Her iki sınav için Öğrenci

Ahmet Ince me ve Yerleştirme Sınavı

Ekonomide becerili insangücü ihtiyacının hızla arttığı dönemlerde

sonucu çok sayıda lise mezununun üniversitelerin kapısına yığılması

mesleki ve teknik öğretim kapasiteleri geliştirilememiştir. Bunun

Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından adayların nasıl başvuracaklarını, nelerin gerekli olduğunu, vb. bilgileri içeren kılavuzlar hazırlanır. Kılavuzların içinde de birer banka çeki yer alır. Böylece, emekçi halk çocuklarının dişinden, tırnağından artırdıkları tasarruflardan oluşan ve milyarlara varan sınav harçları ÖSYM've akar. Biriken bu tatlı sermaye altı ay süreyle bankada yatar. Elde edilen faiz de üstüne eklenince ortaya çıkan büyük meblağ tekelciler icin bulunmaz bir nimet olur. Böylece, tekelcilerin önlenemez yükselişi sürer gider.

Bugün, bu açık sömürüye karşı çıkmak ve öğrenci gençliğin demokrasi güçleriyle omuz omuza mücadele etmesi kaçınılmaz bir görevdir. Toplumda, giderek yaygın-

konuş" felsefesi, eğitim ala- parasız eğitim istemi"de gide-

nında "paran kadar oku" anlayışını getirmiştir. Bu kapitalist anlayıs sürdükce yoksul lık kazanan "paran kadar halk çocuklarının "sınavsız ve

rek çoğalacak ve devlet yöneticilerini tedirgin etmeye devam edecektir. Cünkü tarihsel

vermektedir.

rini değiştirmeye çalışmışlar ve egemen olan tekelci ve özelci hiçbir hak onlara egemen güçler tarafından armağan edil-

Toplumda "paran kadar konuş" felsefesi, eğitimde "paran kadar oku" anlayışı...

BU SINAV SISTEMI YANLIS!

Burjuvazi üniversite kesiminin giderek seçkinleşmesini sağlamak için

Eğitim sistemi ÜSS'nda

yığılmalara yol açmakta

sonucunda üniversiteve

giremeyenler ekonomik,

11 yıllık eğitimin

sosval ve psikolojik

uğramakta, işsizler

ordusuna diplomali

olarak katılmaktadırlar.

Genc yasta yaşanan bu

güvensizliğini ve giderek

Sonucu baştan belli olan

paşarısızlık, kişinin

beraberinde getiriyor

bu eğitim sisteminin

faturası biz gençliğe

çıkartılmaya çalışılıyor.

kendine ve topluma

acıdan yıkıma

paralı öğretimi gelistirmektedir. Üniversitenin paralı olması, giris

sınavlarına üst gelir gruplarından gençlerin girmesi sonucunu

anlayışa karşı çıkmak, emekçi halktan yana eşitlikçi, de-Öyleyse, eğitim düzenine riler sunmak, çözümler üret- önem veren yapısıdır.

mek ve bu yolda mücadele etmek bir yurtseverlik görevi olduğu gibi, ilerici, demokrat gençliğin de önemli görevleri arasındadır.

Bugün, öğrenci gençlik, acımasız bir sömürü çarkının dişlileri arasında ezilmektedir. Ortaöğretimini bitirmekte olan öğrenciler bir yıl önceden Universiteye Giriş Sınavı'nın heyecanıyla yaşamaya başlarlar. Sınava giren aday sayısı arttıkça sınav da kızışır. Cebini doldurmak isteyen vurguncular sıraya girer. Üniversite hazırlık kursları, özel dersaneler, önceki yılların çözümlü sınav soruları, yetenek ve bilgi geliştirme yayınları, güçlü reklâm kampanyalarıyla yarısmacıların hizmetine sunulur.

Serbest girişimciler, sınava girecek adaylara ürün sunma yarışına girerken, yararlandıkları tek kaynak, hiç kuşkusuz eğitim düzeninin bozukluğu, dengesiz dağılımı, boş geçen mokratik bir eğitim için öne- dersler, nitelikten çok niceliğe

Tablo 1'de bazı ülkelerde

yüksek öğretim gören kesimin

toplam nüfusa oranıyla ilgili

GERCEKLEŞTİRİLMELİDİR

Ülkemizde genis emekci vı-

ğınların eğitim - öğretim hak-

işi, gerek onları ekonomik

yoksulluğa itmek suretiyle, ge-

rekse elinde bulundurduğu

devlet mekanizmasını kullan-

mak suretiyle yapmaktadir.

Her şeye karşın ilk ve ortaöğ-

retimi bitirip üniversite sınav-

larına girmeyi haketmiş genç-

ler arasında da bu fırsat esit-

sizliği değişik alanlarda, deği-

şik boyutlarda sürmektedir.

Yani, müracaatçılar arasında

girme şansı yine burjuvazi ve

onun düzeni tarafından yük-

sek tutulanların yanı sıra, da-

ha az sansa sahip olanlar, ol-

dukça az şansa sahip olanlar

şeklinde de ayrım devam et-

a) Toplumdaki Sınıfsal

Farklılaşmalara Göre Fırsat

ları, burjuvazi tarafından gas-

veriler görülmektedir.

3. EĞİTİMDE FIRSAT

ESITLIĞİ

Getirilen merkezi seçim sistemi, önce paralı okullardan gelenlerin, sonra büyük kentlerdeki kurslara devam edebilenlerin öncelikle üniversiteye girmesini sağlamaktadır.

Düşünce kafesini yıkalım

Ege Universitesi Dişçilik Fak.

en Diş Hekimliği Fakültesi 1. sınıf öğrencisiyim. Bu bölüme istediğim için değil şans eseri girdim. Asıl amacım Tıp Fakültesine girmekti. O nedenle bu yıl tekrar sınavlara gireceğim. Aslında Türkiye'de bu koşullar içinde hiç kimse istediği bölüme giremiyor. Bu nedenle amaç istenilen fakülteye değil, günümüz Türkiye'sinde geçerli, kolaylıkla iş bulunabilecek ve ekonomik sorunlarla karşılaşılmayacak bir fakülteye girmek olmalı. Fakat iş bu fakültelere girmekle de olmuyor.

Universitede liseden farkı olmayan, vize, final ve çok gereksiz derslerle gençlerin zamanını çalan bir eğitime, çıkarçılıktan başka bir amaca dayanmayan bir arkadas cevresine ve de hakkını aramaya korkan gençlerin içine girdim. Böyle bir ortama girebilmek için de; öğrencinin bilgisini ve yeteneğini sözde en iyi yolla ölçen, yaşadığımız ortamda insan yaşa-

mının dönüm noktası olan üç-üçbuçuk saatlik test biciminde uygulanan ÜSS ve ÜYS denen iki sınavdan geçtim. Tüm gençler de geçiyorlar, geçecekler. Böyle bir sınav sistemiyle girilen fakültelerin de daha nasıl olması beklenebilir ki? Sadece her geçen gün işsiz sayısı artar ve beyinler yozlaştırılır.

Gençlik Dünyası 9

Genç olarak tümümüz ülke sorunları ve çözümü konusunda gerekli bilgileri edinmeliyiz. Bunun için de eğitimimizde temel değişiklikler gerekli. Bence öğrenciler ortaokul düzeyindeyken mesleki branşlaşmalar başlamalı. Herkes isteğine, yeteneğine uygun, deneye, gözleme, uygulamaya dayalı bir eğitimden geçmeli. Ülkemizde ise böyle bir eğitim ve öğretim yok.

Tüm halkın ve geleceğin temsilcisi olacak gençlerin bilinçlenmesini kendi çıkarları için büyük bir tehlike sayan küçük bir azınlık, halkın olsun öğrencinin olsun bütün haklarını ve en önemlisi düşünmesini bile yasaklamışlar. Böylece onları yıllarca sömürmüşler ve sonunda istedikleri sürüyü ve ortamı hazırlamışlardır. En büyük korkuları da iscinin, emekcinin, öğrencinin, hepimizin bilinclenmesi ve haklarımızın neler olduğunu öğrenmemizdir. Gelin hep beraber el ele düsünce kafesini yıkalım ve aydın bir gelecek için savaşalım...

hadi oradan "okumak adamın içinde olur, okumak isteyen Bu eğitim sistemi ile bilgili ve kültürlü kuşaklar yetiştirilemez

ORUN VE YANLIS YUMAGI

Kazanmak özgürlük mü?

ce neler hissediyorsunuz? Sizlerin üzerinde ne gibi etkiler yaratıyor açıklar mısınız?

☐ Burcu-Aldan: Herkes gibi çok korkuyoruz. Geleceğimizi belirleven bir sınav bu. Ve sonucunda eğer başarısız lumsal tabakalaşma, ekonoolursak, çevreye vereceğimiz mik dengesizlik bir eşitlikten dik. Yorgunluk, huzursuzluk, stres, heyecan ve kocaman bir doğu ve batı. Doğu herşeyden boşluk, içinde bulunduğumuz ortamın ifadesi icin veterli sanırız. Su anda tek düşüncemiz, bu yılımızın mahvedilmesi ve soğuk soğuk terlememiz. Sinav sistemi hakkında

ne düşünüyorsunuz? Siz ne önerirsiniz?

☐ Burcu-Aldan: Bizce bu sistemin beğenilecek bir tarafi yok. 100-150 soruyla insanların geleceğinin belirlenmesi prensiplerimize ters düşüyor. Bütün havatımızın iki sınava tabi olmasını kabullenemiyoruz doğrusu. Sınav sırasındaki bir anlık dikkatsizlik, heyecan sonucun hüsran olmasına neden olabilir. Her şey şans. Arkadaşlar olarak bunu kabullenemiyoruz.

Burcu: Önerime gelince, biraz önce de söylediğimiz gibi sistemi doğru bulmuyorum. Ama bunu bulunduğumuz ortama göre düşünmeliyiz. Ortam Türkiye ortamı, biz de burada yaşıyoruz. Herhalde Türkiye koşullarında daha iyisi olamazdı. Bence herkes ilgi alanı doğrultusunda eğitim görmeili. Rahat bir hayat sürmek için mutlaka sivrilmiş bir meslekte robotlaşmamalı.

kaybetmek ne demektir? ☐ Burcu: Bazen kazanmak herşey, özgürlüğüm. Bazense birkac vil daha sömürülmek. de yer etmesine neden olan da Sınava herkes eşit koşul-

hayır. Zaten Türkiye'deki topkemizi genelde ikive avırmısız, yoksun itilmiş. oradaki insanlar düzgün Türkçe bile konusamıyorlar. Üzerinde oturabilecekleri sıra, yazacakları tahta, gidecekleri bir okuldan bile yoksun çoğu. Bu tezatlar içinde aynı soruların sorulması haksızlık değil de nedir? O insanların sucu ne bilmiyorum. Bütün mesele Mardin'de bir işçinin çocuğu olarak doğmak ya da İzmir'de bir iş adamının. Bunu kader dive nitelemek ne kadar sacma.

☐ Fakülteler hakkında size verilen ön bilgi yeterli mi? ☐ Burcu: Galiba bütün arkadaşlar bunu düşünüyoruz. Koca bir HAYIR. Doğrusu benim hiç bir bilgim yok diyebilirim. Kulaktan dolma bazı

☐ Tercihlerinizi neye göre yapacaksınız? Ön planda neleri düsüneceksiniz?

☐ Burcu: Tercihlerimi yaparken ailem ve toplum hep ön planda benim için. Bir toplumda yaşamanın gereği olarak onlardan etkilenmek durumundayım. Günümüz insanı maddiyata bir hayli önem vermekte. Bu zihniyet içinde toplumda etkin bir sıfata sahip olmak bir hayli önemli, bir doktor gibi, mühendis gibi, mimar gibi... Ben buna katılmıyorum. Kişinin toplumdaki sta- kendi kendime yeteceğimi dütüsü ünvanıyla değil, düşünce- şünüyorum. Ben varım diyebileriyle belirlenmeli. Ama ter- lecek, sesimi duyurabileceçoğu zaman, yo her zaman cihlerimi paraya ve mevkiye ğim.

Aldan Yılmaz

cuklarımı gülerken görmek istiyorum. Ayrıca Türkiye'de paranın açmayacağı kapı yok. Hem böylece emellerimi de gerçekleştirebilirim.

Geleceğiniz için tek kurtulus yolu üniversite mi sizin için? Herşey Universiteye girince bitecek mi?

☐ Burcu: Bu şartlar içinde evet. Belki herşey bitmeyecek, cünkü kazanmak beraberinde büyük sorunlar getirecek. Acı çekeceğim, ezileceğim, ya da silinip atılacağım. Ama ne bileyim şu anda benim için bir nefes almak. Kendime güvenim artacak. Bir insan olduğumu, gelecekte yalnız başıma

zeni zorlamaya başlayabilirler. Görüldüğü gibi koparılan bütün gürültüye rağmen yüksek öğretim düzeyindeki kapasiteler yetersizdir. Ekonomide becerili insan-

belirli özelliklere ve standartlara sahip olmak zorundadır. İyi bir eğitim sistemi genç kusakları demokrat, yurtsever ve kültürlü insanlar olarak yetiştirmelidir. Bu eğitim sistemi, ekonominin yarattığı insangücü ihtiyaclarını her kademede ve gerekli nitelikte karşılamalıdır. Eğitim sistemi, hizmeti yürütürken, fırsat eşitliğini gerçekleştiren bir işleyiş kur-

Türk eğitim sistemi bu açılardan irdelendiğinde bir sorunlar ve yanlışlıklar yumağı-

1. EĞİTİM SİSTEMİ GENÇ KUŞAKLARA NITELIK KAZANDIRMALIDIR.

yi bir eğitim sistemi, bazı

toplumsal ve ekonomik

işlevleri yerine getirmek,

İyi bir eğitim sistemi yeni kuşaklara sorumlu bir yurttaş ve demokrat olma bilincini verir. Gençleri, yaratıcı, eleştirici ve sentezci insanlar olarak yetiştirir. Günlük olayları algılama ve yorumlama, sahip olduğu bilgiyi yaşama uygulama

Böyle bir eğitim demokratik bir ortamda ve yüksek öğretim söz konusu olduğunda özerk bir üniversite ile gerçekleşebi-

Ancak Türkiye gibi demokratikleşmemiş toplumlarda özerk bir üniversite, düzeni değiştirme tehdidi yaratan bir kurum, bir tehlike kaynağı olarak görülür. Çünkü özerk bir üniversite bağımsız olarak bilgi üretebilen üniversite delu düzenin ideolojisini zayıfladeğisme önerileri de üretebilir. yeni kuşaklar yaratıcı ve eleş- rıca bilinmektedir. tirici özellikleri ile kurulu dü-

gücü ihtiyacının hızla arttığı dönemlerde mesleki ve teknik öğretim kapasiteleri gelistirilmemiştir. Bunun yerine daha ucuz ve niteliksiz genel öğre-

verilen eğitim ile yapılan har- kitaplarının dilinin bozulması-

mak için üniversite kapasitele ri zorlanmış ve bu düzeydeki eğitimin kalitesi düşmüştür. Açık öğretim türü, Türkiye için uygunluğu ve uygulanabilirliği tartışmalı kurumlar gelistirilmistir.

Birleşmiş Milletler yayınla-

Eğitim kapasitelerinin plan-

Ortaöğretim düzeyinde mesleki ve teknik okulların gelistirilmemesi, yardımcı eleman açığı yaratmış ve üniversite mezunu elemanların yeterince verimli değerlendirilememesi sonucunu doğurmuştur.

rında yeralan standartlara göre, her mühendisin eğitiminin yeterince değerlendirilebilmesi için 3-5 yardımcı teknik elemanla çalışması gerekir. Buna karsılık Devlet Planlama Teşkilatı arastırmalarına göre disine birden daha az, metal mektir ve bilgi üretirken kuru- dalında 0.78, Makina dalında 1.5 yardımcı eleman düşmektan, alternatif ideolojiler ve tedir. Doktorların veriminin Özerk bir üniversitede eğitilen gi yüzünden düşük olduğu ayaraştırmayan sadece uygulayan, teknoloji üretmeyen, sadece aktaran gençlik yetiştirme sistemi uygulamaya geçilmiştir.

temin daha çok öğrenci barındırması icin sürekli zorlanma- voktur. sı, her kademede öğretim standartlarının düşmesine ve kali- Planı içinde bulunduğumuz time ağırlık verilmiştir. Bunun tenin bozulmasına yol açmış- 1987-88 ders yılında genel lisesonucu ise çok sayıda lise me- tır. Bir kademede örneğin or- lerin % 18.5, mesleki ve tekniversitelerin kapı- ta öğretimde kalitenin bozul- nik liselerin % 19.2 okullasma sına yığılması olmuştur. Bu ması, üniversiteye arzın kalidengesizlik birkac soruna bir- tesini düşüreceğinden, zorun- tür. Ancak bu hedef gercekleslu olarak bir üst kademenin Universiteye giremeyen yak- kalitesini de aşağı çeker.

Japonya

Ispanya

Türkiye

Yunanistan

sız ve dengesiz gelişmesi, sis- düşmanlığı ile bilgili ve kültürlü kuşaklar yetiştirme olanağı

kın özelliği sürmüştür. Gerlasık dörtte üc coğunluk, ye- Gerici siyasal iktidarların çekçi tahminler mesleki ve tekterli bir eğitim görmediği için kültüre ve öğretim programla- nik öğretimin gerekli düzeye issizler ordusuna katılmış ve rına sürekli müdahalesi ders çıkmasının uzan yıllar gerekcamalar karşılıksız kalmıştır. na, pek çok bilginin sansürü- 1983 yılında eğitim bütçesinin Universiteye sosyal talebi ne veya değiştirilmesine yol aç- toplama oranı % 10.2, savunkarşılamak ve mümkün oldu- mıştır. Şu anda okutulan ders ma bütçesinin toplama oranı

Universite: Bilim üretilen ve açık tartışma ortamının var olduğu bir yer mi?

Bin Kişide

Bin Kişide

Bin Kişide

TABLO 1

Bin Kişide Yüksek Öğretim Öğrencisi Bin Kişide 72 Kişi Bin Kişide 23 Kisi Bin Kişide 18 Kişi

17 Kişi

16 Kişi

Universiteye giremeyen dörtte üç çoğunluk, işsizler ordusuna katılmış verilen eğitim ile yapılan harcamalar karsılıksız kalmıştır.

% 15.9'da kalmıştır. Bu gelişme burjuvazinin eğitim sorunlarını çözme çabalarından da-

ma ve üniversiteye başvuran tap, yoğun sınavlar dizisi, test öğrencilerden küçük bir kısmı- sınavları, kılık kıyafet düzennın seçimi zorunluluğu, fırsat eşitliğini bozucu etkiler yapmıştır. Getirilen merkezi seçim hareketlerin önlenmesi, inisisistemi, önce paralı okullardan vatifi vok edilmis gezici öğregelenlerin, sonra büyük kent- tim üyeleri; Tüm bunlar düzelerdeki kurslara devam edebilenlerin öncelikle üniversiteye genç kuşağın disiplinli bir yükgirmesini sağlamaktadır. Bur- sek okul ve mümkün olduğu juvazi üniversite kesiminin giderek seçkinleşmesini sağla- bir yüksekokulda okuması için mak için paralı öğretimi gelişalınmıs önlemlerdir. tirmektedir. Üniversitenin paralı olması, giriş sınavlarının öncesinde bir elemeyi gerçekleştirmekte, giriş sınavlarına dahi üst gelir gruplarından

gençlerin girebilmesi sonucunu vermektedir. Nitekim böyle de olmuştur. Cesitli defalar genclik düzene karşı tehlike olarak görülmüş ve sonunda yapı tümüyle değiştirilmiştir. Soruşturmayan, tartışmayan, araştırmayan sadece uygulayan, teknoloji üretmeyen sadece aktaran gençlik yetiştirme sistemi uygulamaya geçirilmiştir. Nite- tim kapasiteleri yetersiz ve

Çiftçi çocuğu

Işçi çocuğu

time ayrılan pay % 8.5'e düş- reneceği düşünülen binlerce müş, savunmaya ayrılan pay nitelikli öğretim üyesi tasfiye edilmiş, öğretim programları

tümüyle değiştirilmiştir.

Bütün üniversitelerde aynı hi vazgeçtiğinin bir gösterge- dallarda standart eğitim programı, çok kaynaktan yararlalemeleri, öğrencileri benzer davranislara zorlama, toplu ni sarsma potansiyeli gösteren kadar askeri okula benzetilmiş

> 2.EĞİTİM SİSTEMİ INSANGÜCÜ **IHTIYACLARINI** KARŞILAMALIDIR

İvi bir eğitim sistemi ekonominin ihtiyaç duyduğu nitelik ve sayıda mesleki ve teknik eleman vetistirir. Türkiye'de kamu hizmetle-

TABLO 2

: 1.0 puan

: 2.8 puan

Esnaf - Sanatkâr : 4.7 puan

Serbest meslek : 6.9 puan

Memur çocuğu : 8.4 puan

Tüccar çocuğu : 9.9 puan

Sanayici çocuğu : 34.5 puan

Toplumumuzda sınıf ve tabakalar arasında varolan farklılık ve dengesizlik, aynen yükri, burjuva partilerinin mücadele ve propaganda alanı oldumekteyiz. DPT istatistiklerine ğundan, ciddi ve gerçekçi bir göre, bu sınıf ve tabakaların plan hiçbir zaman yapılamacocukları için üniversite sınavmıştır. Sonuçta yaratılan eğilarına girebilme umudu şöyle saptanmıştır: Eğer, çiftçi çoculikli öğretimi sürdürmekte di- dengesiz olmuştur. ğunun sınava girme umudu "1" olarak kabul edilirse, diğer meslek sahiplerinin çocuk-

> Tablo 2'deki gibidir. İşte, bir başka veri daha: Yüksek öğrenimde okuyan gençlerin sınıfsal kökeni şöymeslek sahibi, % 42'si de me- gelenlerdir.

b) Bölgesel ve Yerleşim Birimlerine Göre Fırsat Eşit-

1-Doğu - Batı arasında:

"Özgül konumu" gereği hayatın diğer alanlarında olduğu gibi eğitim alanında da fırsat eşitsizliğinin yoğunluğu açısından Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri birinci sırada ver almaktadır. Yüksek öğrenime girişte bu bölgede yaşayan halkın önüne konulmuş engeller diğer bölgelere göre daha büyük ve değişiktir. Halkın ekonomik düzeyinin daha düşük oluşu eğitim kurumlarının savılarındaki vetersizlik gibi engellerin yanısıra (ki nispeten az da olsa bu engeller Batıda da vardır) eğitimin asimilasyoncu yapısından

ÖSY Merkezi verilerine göre bölgelere göre yüksek okula giris oranları konusunda yapılan tesbit bu durumu açıkça göstermektedir: Doğu Anadolu okullarından Mezun olanların: % 7'si Doğu Karadeniz okullarından mezun olanların: % 11'i Orta Anadolu okullarından mezun olanların: % 22'i Ege Bölgesi okullarından mezun olanların: % 25'i Marmara Bölgesi okullarından

kaynaklanan başka bir engel

sek öğrenime girişte de gör- mezun olanların: % 30'u yüksek okula gidiyor. 2- Şehirler Arasında Fırsat Esitsizliği: Üniversite sınavlarında yük-

sek puanları alan 50 öğrencinin illere göre dağılımı da şöyledir: İstanbul: 37, İzmir: 6, Ankara: 4, Bolu: 1, Konya: 1, larının sınava girme umudu Kırşehir: 1. Görüldüğü gibi üniversiteye giriste başarı, bellibaşlı 3 ilde, bunların içinde de Istanbul ilinden mezun gençlerde toplanmaktadır. ledir: % 8'i işçi, % 17'si tarım- Üniversiteye giren öğrencilerin da çalışanların, % 33'ü serbest büyük oranı da üç büyük ilden

3- Köy Şehir Arasında Fır-

sat Eşitsizliği Universite sınavlarına başvuranların sadece % 25'i kırsal kökenlidir. Buna karsılık nüfusun çoğunluğu kırsal alanda yasamaktadır.

c) Okullar Arasında Fırsat Eşitsizliği:

Normal lise ve dengi okullarla, özel lise ve kolei öğrencileri arasında fırsat eşitsizliği; Ekonomik güçleri yüksek olan aile cocuklarının okuduğu kolejler - özel liseler, hemen her yönden (öğretmen durumu, sınıfların kalabalık olmayışı, deneysel - pratik çalışmaların ağırlıklı olması v.b.) normal liselere göre oldukça ileri düzeydedir. Bu özel lise ve kolejlerden mezun oldukça az olmaktadır.

2- Liselerle Lise Dengi

Okullar Arasında: Lise Dengi

eşitsizliği- daha az olmakla

birlikte- mevcuttur. Keza, Ti-

caret Lisesi mezunlarına da bir

çok yüksek öğrenim kapıları

kapalı tutulmaktadır.

okullarda -ve bunların icinde özellikle sanat okullarında dersler ağırlıklı olarak pratik çalışmalarla geçmektedir. Üniversite sınavlarında soruların çoğunluğunu oluşturan Matematik, Fen, Edebiyat, Yabancı Dil gibi dersler adeta geçiştirilmektedir. Sanat okulu öğrencileri günlerinin en az yarısını atelyelerde geçirmektedir. Sanat okulu mezunları acısından işin bu yanıyla önceden, daha okul sıralarında bir eşitsiz durum yaratılmışken; üstelik yüksek okulların bir çoğunun kapıları da bunlara kapatılmakla ikinci bir eşitsizlik yaratılmış olmaktadır. Örneğin 1976'da yüksek okula girenlerin sadece % 5'i sanat okulu mezunu idi. Diğer Lise Dengi okullar için de aynı fırsat

Bir de bizi dinleyin

Okan Güdü-Fenerbahçe Lisesi

H iç kuşkusuz lise son sınıf geldiğimizde en büyük sorunumuzu dolduracağımız tercih formu, daha doğrusu seçeceğimiz meslek oluşturuyor. Çünkü vereceğimiz karar tüm yaşamımızı etkileyebilecek nitelikte. Bu sınıfa kadar hiçbir yönlendirme ya da teşvik görmeyen bizlere. "Haydi nereye gidecekseniz gidin" deniliyor -tabii gidebilirseniz- Bundan başka hiçbir fakültenin yeterince tanıtılmaması geleceğimizi rastlantıların eline bırakıyor. Ayrıca hangi okula gider sek ne olabileceğimizi de bilemiyoruz. Tüm bu belirsizlikler içinde doldurduğumuz formla işimiz allaha kalıyor anlaya-

H.Cem Uygun Ataköy Lisesi

polumumuzda bireyler sistemin gereği olarak hep pasifize edilirler. Eğitim sistemimiz de bunu açıklamakta ne yazık ki. Doğulu yapımız da buna yatkın. Once aile, sonra okul bizi bastırır. Sorumsuz ve asalak yaratırlar bizi. Bize bir kişilik kazandırmazlar. İşlerimizin başkalarınca yapılmasına alışmışız. Bunların sonucunda amaçsız, ne yaptığını niye yaşadığını bilmeyen, cahil gençler kümesini oluşturuyoruz. Amacımız olmadığı gibi, kendimizi yeteneklerimiz doğrultusunda yetiştiremediğimiz için, üniversite formuna boş gözle bakıyoruz. Ayrıca sistem bize tek amaç olarak parayı gösterdiğinden, parası olmayanın hiçbir hakkının da olmadığını anlıyoruz, çoğu zaman karşı çıkmasakta. Bu da bizi sevdiğimiz, faydalı olabileceğimiz meslek yerine, çok para kazandıracak iş eğitimi almaya itiyor. Sevdiğimiz meslekler olsa bile hiçbir garantimiz yok. Yani geleceğimizin garantisi yok. Ve bu zor şartlarda hayatımızı çizmek birkac sayfaya kalmıs.

Esra Alpınar B.Köy Lisesi

D ence bunun tek sebebi var. O da gençlerimizin her konuda olduğu gibi bunda da bilinçsiz oluşudur. Hiçbir öğrenci okula ne için geldiğini bilmiyor. Onlar için bir mecburiyettir okula gitmek, ders çalışmak, sınıf geçmek ve üniversite imtihanına girmek. Durum böyle olunca ne istediklerini bilmiyorlar ve birden gerçeklerle karşılaşınca güçlük çekiyorlar. Sanırım bundan daha önemli bir nedeni yoktur.

Fesih Yaşar Dershaneye

965 Muş doğumluyum. 1979 senesinde Muş Endüstri Meslek Lisesi'nden mezun oldum. Şimdiye kadar birkaç defa sınava girdim, fakat başarılı olamadım. Meslek lisesi mezunu olmam ve yetiştiğim yöre şartlarında yeteri düzeyde eğitim almamam ve tabii ki dershaneye gidemememden dolayı pek ümitli değilim. Çalışmalarımı genellikle kendi kendime veya yardımcı olan arkadaşlarımla yapmak zorunda kalıyorum bu da şansımı doğal olarak azaltıyor.